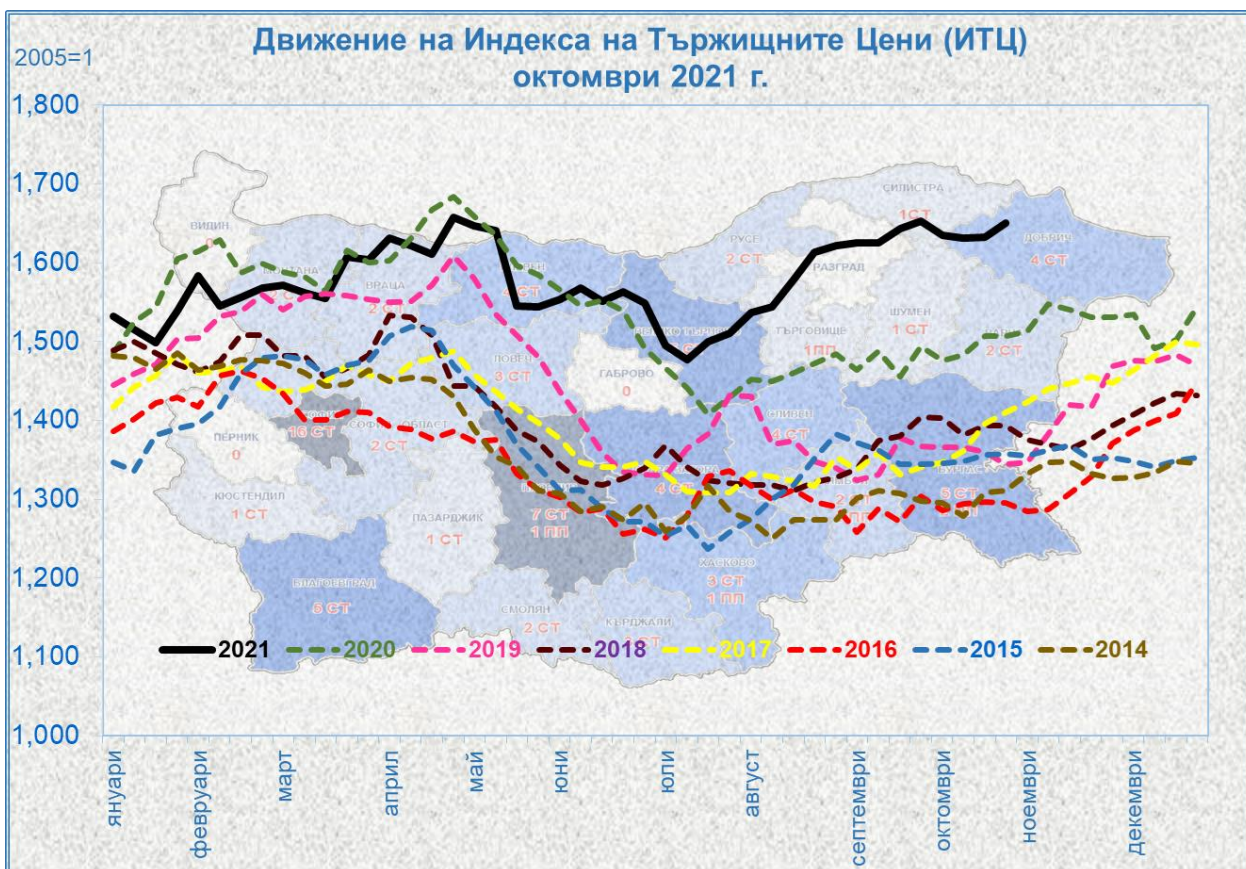

Месечен бюлетин

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

м. октомври 2021 г.

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

Съдържание

Увод.....	5
Хранителни стоки	7
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки	7
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения	8
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения.....	10
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база	11
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през октомври 2014 / 2021 г.	14
• Сравнителен анализ на цените на едро и на дребно през месец октомври.....	15
• Анализ на цените на хранителни стоки по региони.....	17
• Анализ на цените на млечни продукти по региони.....	18
• Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби	20
Плодове и зеленчуци	23
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците	25
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база ..	27
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през октомври 2014/2021г.	29
• Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони	31
• Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци	34
Международни цени	37
• Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН.....	37
• Индекс на цените на храните на Международния валутен фонд (МВФ)	39
• Международни цени на зърнените култури	41
• Международни цени на растителните масла.....	46
• Международни цени на млечните продукти.....	50
• Международни цени на месата	51
• Международни цени на захарта	56
• Международни цени на плодовете	58
Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)	61

Таблицы

Таблица 1	Промяна на цените на хранителните стоки през месеца на месечна и годишна база*..	12
Таблица 2	Цени на едро на хранителните стоки през м. октомври за периода 2014/2021 г.*	14
Таблица 3	Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. октомври 2021 г.*	16
Таблица 4	Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец октомври 2021 г.*	17
Таблица 5	Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец октомври 2021 г.* .	18
Таблица 6	Промяна на цените на плодове и зеленчуци през месеца на месечна и годишна база*	28
Таблица 7	Цени на едро на плодове и зеленчуци през месец октомври за периода 2014/2021 г.* .	30
Таблица 8	Цени на едро на зеленчуци по области през октомври 2021 г.*	32
Таблица 9	Цени на едро на плодове по области през октомври 2021 г.*	33
Таблица 10	Месечни индекси на цените на храните на ФАО през октомври 2021 г. *	37
Таблица 11	Стойности на Индекса на цените на храните на МВФ през октомври 2021 г.*	40

Фигури

фигура 1	ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.	7
фигура 2	ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.	8
фигура 3	ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.	9
фигура 4	ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.	9
фигура 5	ИТЦ на месните произведения за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.	10
фигура 6	ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.	11
фигура 7	Промяна на цените на хранителните стоки през м. октомври на месечна база	12
фигура 8	Промяна на цените на хранителните стоки през м. октомври на годишна база	13
фигура 9	Цени на едро на хранителните стоки през м. октомври 2014/2021 г.	15
фигура 10	Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. октомври 2021 г.	16
фигура 11	Цени на едро на захар, олио и брашно през м. октомври по области	18
фигура 12	Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. октомври по области.....	19
фигура 13	фигура 14.....	20
фигура 15	фигура 16.....	20
фигура 17	фигура 18.....	20
фигура 19	фигура 20.....	21
фигура 21	фигура 22.....	21
фигура 23	фигура 24.....	21
фигура 25	фигура 26.....	21
фигура 27	фигура 28.....	22
фигура 29	фигура 30.....	22
фигура 31	фигура 32.....	22
фигура 33	фигура 34.....	22
фигура 35	фигура 36.....	23
фигура 37	фигура 38.....	23
фигура 39	фигура 40.....	23

фигура 41	Относителен дял на продажбите на зеленчуци през м. октомври 2021 г.	24		
фигура 42	Относителен дял на продажбите на плодове през м. октомври 2021 г.	25		
фигура 43	ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.	26		
фигура 44	ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.	26		
фигура 45	Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. октомври на месечна база.....	28		
фигура 46	Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. октомври на годишна база	29		
фигура 47	Цени на едро на плодовете и зеленчуците през м. октомври 2014/2021 г.	29		
фигура 48	Цени на едро на домати и краставици през м. октомври по области.....	32		
фигура 49	Цени на едро на плодове през м. октомври 2021 г. по области.....	34		
фигура 50	фигура 51.....	34		
фигура 52	фигура 53.....	34		
фигура 54	фигура 55.....	35		
фигура 56	фигура 57.....	35		
фигура 58	фигура 59.....	35		
фигура 60	фигура 61.....	35		
фигура 62	фигура 63.....	36		
фигура 64	фигура 65.....	36		
фигура 66	фигура 67.....	36		
фигура 68	ФАО индекс през октомври	фигура 69	ФАО индекс на храните през октомври	37
фигура 70	Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г. ...	38		
фигура 71	Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – октомври 2021 г. ...	39		
фигура 72	Индекс на цените на храните на МВФ за периода януари '20 – октомври '21.....	40		
фигура 73	Индекс на цените на храните на МВФ за периода януари '99 – октомври '21.....	41		
фигура 74	Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'20 - октомври'21.	42		
фигура 75	Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'99 - октомври'21.	43		
фигура 76	Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'20 – октомври'21.	43		
фигура 77	Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14 – октомври'21.	44		
фигура 78	Цена на царевичната на Чикагската стокова борса за периода януари'20 – октомври '21	44		
фигура 79	Цена на царевичната на Чикагската борса за периода януари'14 – октомври'21.....	45		
фигура 80	Международна цена на ориз за периода януари'20 – октомври'21	45		
фигура 81	Международна цена на ориз за периода януари'99 – октомври'21	46		
фигура 82	ФАО индекс на растителните масла за периода януари'20 – октомври'21	47		
фигура 83	ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – октомври 2021 г.	47		
фигура 84	Цена на нерафинирано слънчогледово олио на борсата в Ротердам януари'20 – октомври'21	48		
фигура 85	Цена на нерафинирано слънчогледово олио на борсата в Ротердам януари'13 – октомври'21	48		
фигура 86	Международна цена на олио по данни на МВФ за периода януари'20 – октомври'21	49		
фигура 87	Международна цена на олио по данни на МВФ за периода януари '13 – октомври '21 г.	49		
фигура 88	ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'20 – октомври'21.....	50		
фигура 89	ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.	51		
фигура 90	ФАО индекс на месата за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.	51		
фигура 91	ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.	52		

фигура 92 Международна цена на свинското месо по данни на CME Group за периода януари'20 – октомври'21	53
фигура 93 Международна цена на свинското месо по данни на CME Group за периода януари 1999 – октомври 2021 г.....	53
фигура 94 Международна цена на говеждо месо по данни на USDA за периода януари'20 – октомври'21	54
фигура 95 Международна цена на говеждо месо по данни на USDA за периода януари'99 – октомври'21	54
фигура 96 Международна цена на пилешко месо по данни на USDA за периода януари'20 – октомври'21	55
фигура 97 Международна цена на пилешко месо по данни на USDA за периода януари'99 – октомври'21	55
фигура 98 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.....	56
фигура 99 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – октомври 2021 г.....	57
фигура 100 Цена на рафинирана захар на Лондонската стокова борса през януари'20 – октомври'21	57
фигура 101 Цена на рафинирана захар на Лондонската стокова борса през януари 2014 – октомври 2021	58
фигура 102 Международна цена на банани и портокали за периода януари '20 г. – октомври '21..	59
фигура 103 Международна цена на банани за периода януари 2004 г. – октомври 2021 г.	60
фигура 104 Международна цена на банани за периода януари 2004 г. – октомври 2021 г.	60
фигура 105 Индекс на тържищните цени 2014/2021 г.....	61
фигура 106 ИТЦ за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.....	62
фигура 107 ИТЦ за периода януари 1999 г. – октомври 2021 г.....	62

Увод

През месец октомври пазарът на храни запазва динамичния си характер, като наблюдаваните възходящи трендове при някои от основните хранителни стоки продължават и темповете на нарастване на цените запазват плавен и устойчив характер. Кривите на покачване на стойностите при някои стоки придобиват стръмен характер и са отчетени пикови за последните двадесет години цени.

На **месечна база** на пазара на храни преобладават ясно изразени възходящи тенденции, като повечето основни хранителни стоки запазват ценовите си трендове от предходния месец, а при някои стоки трендът придобива стръмен характер.

При цените на млечните произведения се запазват тенденциите на пълзящо поскъпване, наблюдавано през последните три месеца, като при кашкавала и кравето сирене покачването на цената на месечна база е значително.

Месечните тенденции на цените на месата и месните произведения са разнопосочни.

При някои стоки от горепосочените групи през месец октомври са регистрирани пикови за последните години цени.

На **годишна база** цените на повечето основни хранителни стоки бележат ръст, който е в интервал от 3% до 34%. Въпреки известното стабилизиране на цената на олиото през октомври, на годишна база е отчетен значителен ръст от 34%. Значително поскъпване с 10 – 20% има и при другите стоки от тази група.

Поскъпване спрямо предходната година има при кашкавала и сиренето, като цените им през месеца са на пикови за последните години нива.

Пазарът на месо през октомври е динамичен, като са отчетени възходящи тенденции при цените на пилешкото месо, пилешките разфасовки и някои месни произведения, а цената на свинското месо остава сравнително стабилна.

През месец октомври цените на плодовете следват характерните сезонни трендове, като на месечна база се наблюдава поевтиняване на част от стоките от тази група.

На годишна база цените на стоките в тази група, особено на зеленчуците бележат драстичен ръст. Малко по-спокоен през месеца е пазарът на едро на плодовете.

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец октомври в **периода 2014 – 2021 г.** показва, че през тази година цените на по-голяма част от хранителните продукти са най-високи за периода.

Най-високи стойности през месец октомври тази година са регистрирани при ориза, брашното и олиото.

Мониторингът на цените на млечните произведения през месеца показва пикови за периода стойности при кашкавала и сиренето, а цената на маслото се доближава до цените от предходната година.

Аналогични са изводите от наблюденията на цените на месата и месните произведения с достигнати максимални стойности през октомври тази година в сравнените със същия месец на анализирания период при пилето, каймата и рибата. Цената на свинското месо е по-ниска спрямо предходните две години, но остава на много по-високо ниво спрямо периода 2015 – 2017 г.

Тенденциите при движението на цените на зеленчуците са основно възходящи, като голяма част от тях бележат пикови за периода стойности.

Цените на плодовете са около и малко под нивата от предходните години.

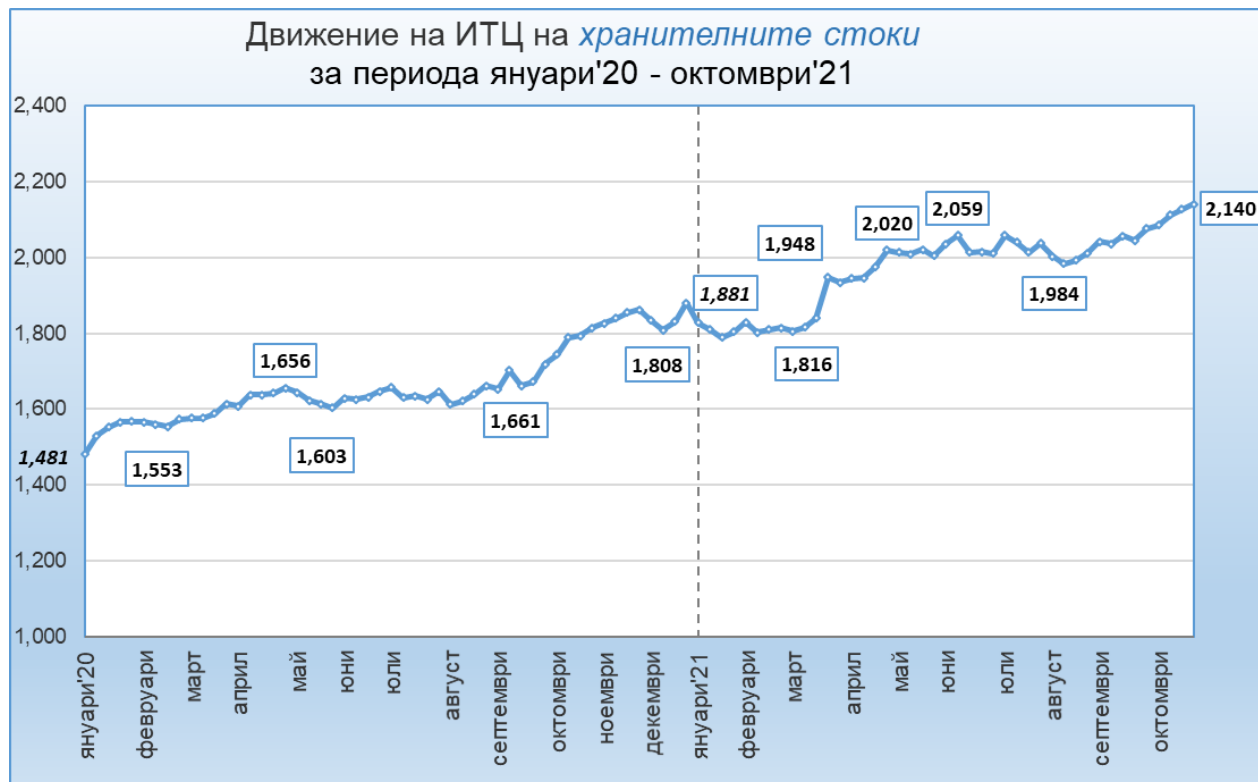
През м. октомври 2021 г. кривата на **Индекса на тържищните цени** запазва тенденциите на движение от предходните години, но нивата, достигнати през последните месеци са изключително високи.

През месеца на **международния пазар** се наблюдава значителен ръст на цените на зърнените храни и особено на растителните масла, а цените на месата и захарта бележат известен спад.

Хранителни стоки

- Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки

Конструираният от Комисията групов Индекс на тържищните цени на хранителните стоки илюстрира общото относително изменение на цените на едро на хранителните стоки, които влизат в неговия състав¹.

фигура 1 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.

В началото на месец октомври ИТЦ на хранителните стоки стартира от ниво 2,238 пункта. През следващите седмици стойностите бързо се покачват и през последната седмица кривата се стабилизира на ниво от 2.297 пункта. Покачването спрямо началото на месеца е 2,6%. В сравнение със същия период на миналата година средномесечните стойности на този индекс са с 27% по-високи. ИТЦ на хранителните стоки достига през месец октомври тази година най-високите си стойности за последните 15 години. Устойчивият ръст на цената на олиото, както и пълзящото посъпване на брашното, ориза, варивата и захарта са основните фактори, които рефлектират върху покачването на индекса на хранителните стоки през последните месеци. (фиг.1)

¹ Този индекс отразява цените на следните стоки: захар, фасул, ориз, леща, брашно и олио

Високите стойности на ИТЦ на хранителните стоки имаше през лятото на 2008 г. (2,048 пункта), когато се наблюдаваше скок на цените на повечето основни хранителни стоки. Пикови нива бяха регистрирани също в края на 2011 г. и през 2012 г. (фиг.2)

фигура 2 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.

• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения

Движението на кривата на Индекса на Тържищните Цени на млечните произведения се обуславя от движението на цените на стоките, които влизат в неговата структура².

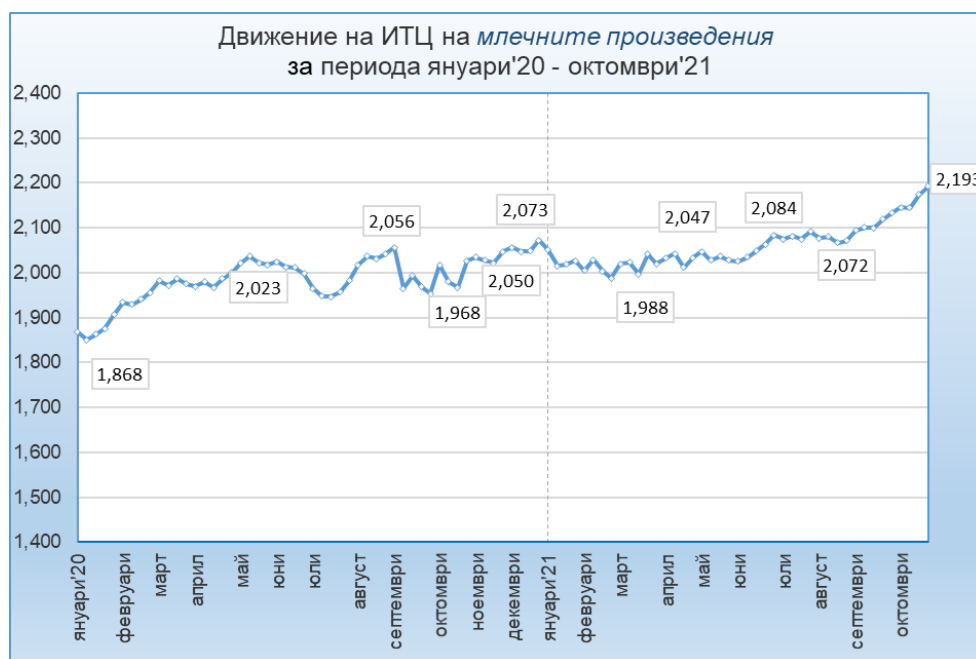
В началото на месеца стойностите стартират от ниво 2,145 пункта и през следващите седмици кривата трайно се движи нагоре.. През последната седмица на месеца индексът стъпва на най-високото си за последните години ниво от 2,192 пункта.

Спрямо същия месец на миналата година средномесечните стойности на този индекс са се увеличили 8%. (фиг.3)

² Стоките, които влизат в структурата на този индекс са сирене – краве и овче, кашкавал "Витоша" и краве масло

Достигнатите стойности на ИТЦ на млечните произведения през месеца са пикови за последните години, което се дължи на трайния възходящ тренд на цените на млечните произведения, най-силно изразени при кашкавала и сиренето.

Ретроспекцията на движението на този индекс показва, че рязък скок на цените на млечните произведения, особено на кравето масло, имаше през втората половина на 2017 г., а в резултат на устойчивия възходящ тренд на кривата през 2020 година стойностите, достигнати през последната седмица на същата година са нов пик. Най-високото ниво за периода, в който Комисията конструира и наблюдава този индекс, е регистрирано през месец септември 2021 г.(фиг.4)

фигура 3 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.

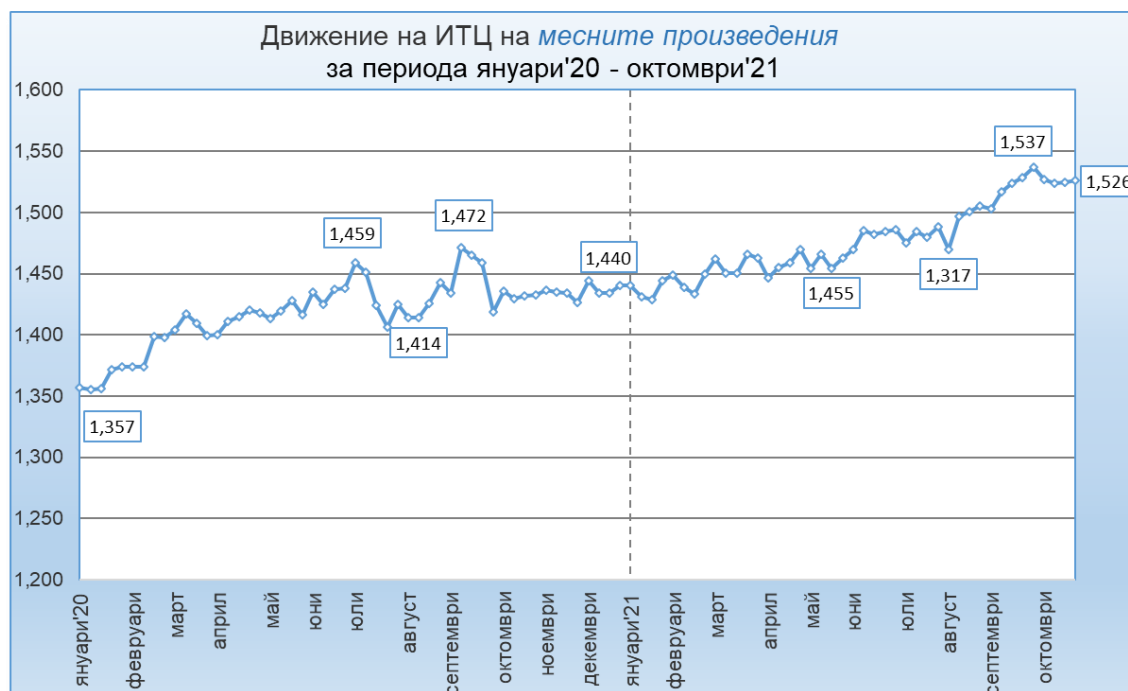
фигура 4 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения**

ИТЦ на месото, месните произведения и рибата³ е относителен измерител на общото състояние на пазара на едро на този вид хранителни стоки. С най-голямо тегло в тази група е цената на пилешкото месо.

В края на месец септември стойностите на този индекс достигнаха пикови за последните години нива, но от първата седмица на месец октомври се наблюдава стабилизиране на кривата.

В началото на месеца индексът стартира от ниво 1,523 пункта. През следващите седмици стойностите се стабилизират и през последната седмица кривата стъпва на ниво от 1,526 пункта. През този период върху тренда на индекса рефлектират по-високите цени на пилешкото месо, което се компенсира със лекото поевтиняване на част от месните произведения. (фиг. 5) В сравнение със същия месец на предходната година, стойностите са с около 6,5% по-високи. Максимални стойности през последните години ИТЦ на месата и месните произведения бяха отчетени и през м. октомври 2020 г – 1.472 пункта. С покачването на стойностите през месец юни тази година, кривата достигна нов пик от 1.486 пункта. В резултат на плавното и устойчиво покачване на индекса през последните месеци, през септември тази година той достига най-високи нива за периода, в който Комисията конструира и наблюдава този индекс. (фиг. 6)

фигура 5 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.

³ В структурата на индекса влизат стоките: пиле, колбаси малотрайни и шпеков салам; кренвирши; кайма и риба (скумрия).

фигура 6 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.

- **Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база**

Тенденциите при движението на цените на едро на хранителните стоки през м. октомври, спрямо м. септември са възходящи. Цените на олиото, яйцата, фасула и захарта бележат ръст от 3-5%, а лещата посъпва с 10%. Покачването на цените на ориза и брашното е 1%. (табл. 1, фиг.7, 13-24)

При цените на млечните произведения през месец октомври се наблюдава посъпване, което е в диапазона 1-2%. (фиг.7, 35-40)

При цените на месото и месните произведения през м. октомври в сравнение със септември се наблюдава посъпване на пилешните гърди и на каймата с 1-2% и със 7% на трайния салам. Цените на пилешкото и свинското месо бележат спад от 1-2%. Поевтиняване е отчетен и при част от другите месни произведения. (фиг.7, 25-34) Тенднциите при цените на рибите са разнопосочни, като посъпване има при сафрида (6%), пангасиуса и хека с 1-2%, а копърката и скумрията поевтинявт с 1-3%.

Певтиняване на месечна база от 3-4% е отчетено при сладкарските изделия - бисквити и вафли. (табл. 1, фиг. 7)

Таблица 1 Промяна на цените на хранителните стоки през месеца на месечна и годишна база⁴

СТОКА	септември'21	октомври'21			октомври'20		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.	цена	промяна в %	промяна в лв.
ЗАХАР	1,38	1,45	▲ 5,1	0,07	1,33	▲ 9,0	0,12
ФАСУЛ	3,68	3,79	▲ 3,0	0,11	3,76	▲ 0,8	0,03
ОРИЗ	2,31	2,33	▲ 0,9	0,02	2,27	▲ 2,6	0,06
ЛЕЩА	2,69	2,97	▲ 10,4	0,28	2,44	▲ 21,7	0,53
БРАШНО	1,05	1,06	▲ 1,0	0,01	0,97	▲ 9,3	0,09
ОЛИО	3,22	3,36	▲ 4,3	0,14	2,50	▲ 34,4	0,86
ЯЙЦА	0,21	0,22	▲ 4,8	0,01	0,18	▲ 22,2	0,04
КАШКАВАЛ	11,52	11,69	▲ 1,5	0,17	10,79	▲ 8,3	0,90
СИРЕНЕ	7,17	7,23	▲ 0,8	0,06	6,82	▲ 6,0	0,41
МАСЛО	1,92	1,96	▲ 2,1	0,04	1,91	▲ 2,6	0,05
КИСЕЛО МЛЯКО 3% и над 3%	0,89	0,90	▲ 1,1	0,01	0,86	▲ 4,7	0,04
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	1,74	1,77	▲ 1,7	0,03	1,70	▲ 4,1	0,07
БИСКВИТИ	1,63	1,57	▼ -3,7	-0,06	1,42	▲ 10,6	0,15
ВАОФЛИ	3,16	3,08	▼ -2,5	-0,08	3,11	▼ -1,0	-0,03
СКУМРИЯ	4,94	4,89	▼ -1,0	-0,05	4,81	▲ 1,7	0,08
КОПЪРКА	2,11	2,05	▼ -2,8	-0,06	2,25	▼ -8,9	-0,20
САФРИД	3,31	3,50	▲ 5,7	0,19	3,44	▲ 1,7	0,06
ПАНГАСИУС	3,84	3,89	▲ 1,3	0,05	3,85	▲ 1,0	0,04
ХЕК	5,24	5,27	▲ 0,6	0,03	4,88	▲ 8,0	0,39
СВИНСКО месо	9,20	9,13	▼ -0,8	-0,07	9,29	▼ -1,7	-0,16
ПИЛЕ	4,41	4,30	▼ -2,5	-0,11	3,90	▲ 10,3	0,40
ПИЛЕШКИ бут	3,39	3,33	▼ -1,8	-0,06	2,80	▲ 18,9	0,53
ПИЛЕШКИ гърди	7,75	7,88	▲ 1,7	0,13	7,34	▲ 7,4	0,54
КРЕНВИРШИ	5,75	5,69	▼ -1,0	-0,06	5,68	▲ 0,2	0,01
КРЕНВИРШИ пилешки	4,00	3,86	▼ -3,5	-0,14	3,86	▲ 0,0	0,00
КОЛБАСИ малотрайни	5,25	5,23	▼ -0,4	-0,02	5,02	▲ 4,2	0,21
ТРАЕН салам	8,89	9,52	▲ 7,1	0,63	9,52	▲ 0,0	0,00
КАЙМА	6,01	6,05	▲ 0,7	0,04	5,71	▲ 6,0	0,34

фигура 7 Промяна на цените на хранителните стоки през м. октомври на месечна база

⁴ * Стрелките в колоните на таблицата показват посоката на промяната на цените на месечна и годишна база

фигура 8 Промяна на цените на хранителните стоки през м. октомври на годишна база

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на хранителните стоки се наблюдават изцяло възходящи тенденции. (табл. 1, фиг. 8)

В резултат на устойчивото поскъпване на олиото през 2020 г., рязкото покачване на цената му през месец март тази година и последващото плавно покачване на стойностите, е отчетен ръст на годишна база от 34%. Цената на олиото, отчетена през месец октомври тази година е най-високата за годините, през които Комисията осъществява наблюдения на пазара. (фиг. 13 и 14)

Поскъпването на годишна база на брашното и захарта е 9% и на яйцата и лещата съответно 22%. Цените на фасула и ориза се покачват на годишна база в диапазона 1-3%. (фиг.13-24)

При цените на млечните произведения също се наблюдава поскъпване, което е 8% на кашкавала и 6% на сиренето. Цената на маслото е с 3% по-висока спрямо същия месец на миналата годна, а млеката поскъпват с 4-5%. Регистрираните през октомври цени на сиренето и кашкавала са пикови за последните 20 години. (фиг.35-40)

Наблюденията на цените на месото и месните произведения на годишна база показват преобладаващо възходящи тенденции, като поскъпване в диапазон от 4-

7% е отчетено при каймата, колбасите и пилешките гърди. Цената на пилето се е покачила на годишна база с 10%, а на пилешкия бут с 19%. Леко поевтиняване спрямо миналата година се наблюдава при свинското месо. (фиг.25-32)

Наблюденията на цените на рибата на годишна база показват възходящ тренд при цените на сафрида, пангасиуса, скумрията и хека, а копърката поевтинява на годишна база с 9%. (фиг. 33-34)

При цените на захарните изделия се наблюдава ръст от 11% при бисквитите и поевтиняване с 1% при вафлите.

• **Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през октомври 2014 / 2021 г.**

Таблица 2 Цени на едро на хранителните стоки през м. октомври за периода 2014/2021 г.*⁵

ОКТОМВРИ	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	СКУМРИЯ	СВИНСКО МЕСО	ПИЛЕ	КАЙМА	стойност на единица продукт
година														
2014	1,21	4,12	2,06	0,80	1,91	0,18	10,71	5,62	1,34	4,10	7,35	3,98	4,72	48
2015	1,33	3,19	2,08	0,83	2,24	0,20	10,00	5,34	1,31	3,94	7,02	3,82	4,65	45
2016	1,55	3,16	1,90	0,79	2,11	0,17	9,60	5,38	1,37	3,77	6,49	3,77	4,72	45
2017	1,45	3,32	1,87	0,79	2,06	0,23	10,46	6,07	2,16	3,69	6,38	3,75	4,69	46
2018	1,09	3,08	1,92	0,79	1,97	0,19	9,60	5,72	2,21	3,87	6,65	3,76	4,52	47
2019	1,24	3,28	1,90	0,88	1,96	0,19	10,26	6,00	2,14	3,76	9,94	3,81	5,18	50
2020	1,33	3,76	2,27	0,97	2,50	0,18	10,79	6,82	1,91	4,81	9,29	3,90	5,71	55
2021	1,45	3,79	2,33	1,06	3,36	0,22	11,69	7,23	1,96	4,89	9,13	4,30	6,05	57

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец октомври в периода 2014 – 2021 г. показва, че през тази година цените на голяма част от хранителните продукти са най-високи за периода.

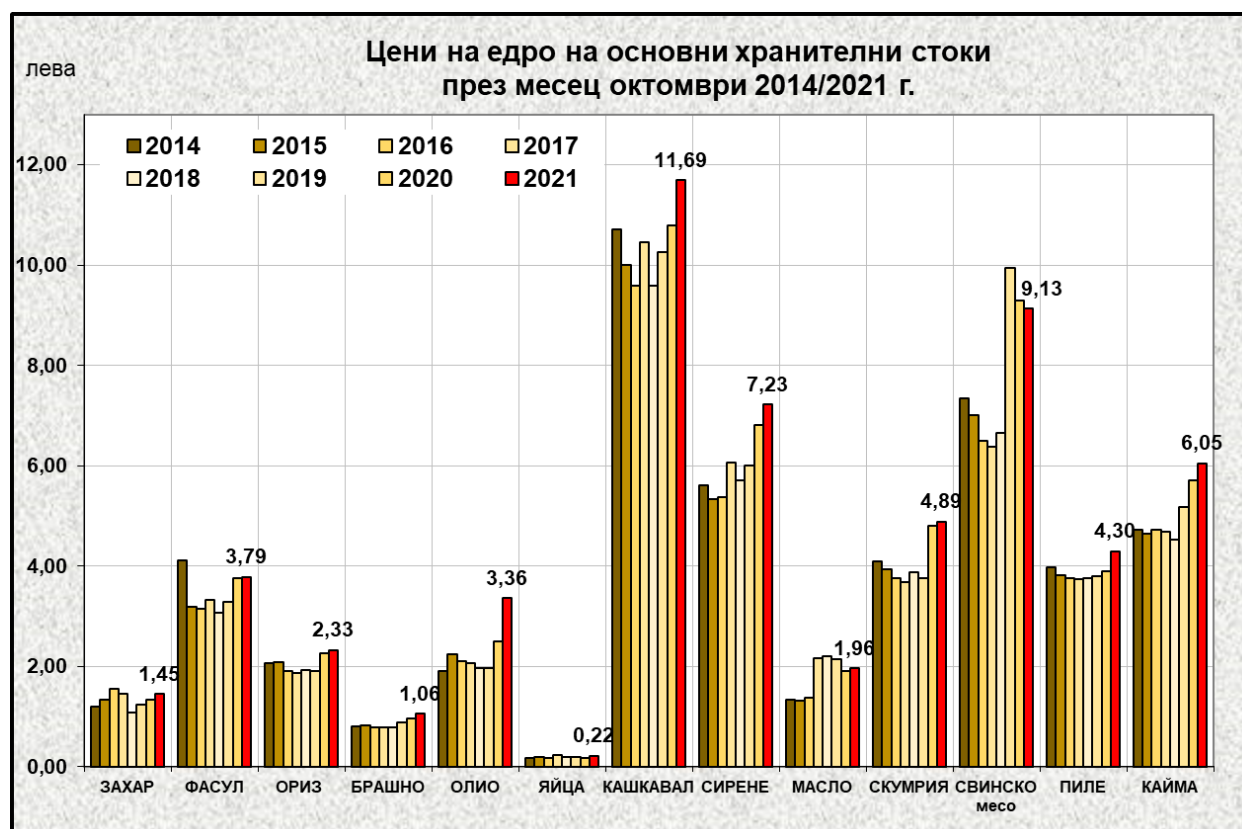
Цената на захарта е най-висока за периода като остава под нивата само през 2016 – 2017 г. Цената на фасула също по-висока от периода 2015 – 2020 г., като през м. октомври 2014 г. е регистрирана най-високата му стойност за анализирания период. Цените на ориза, брашното и олиото през м. октомври тази година са на най-високите нива, като цените на олиото и брашното достигнаха през

⁵ *Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините от периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на единица продукт за съответната година.

октомври 2021 г. пикови за последните 20 години нива. Цената на яйцата през годините на анализирания период е стабилна и се движи около 19 - 22 ст./бр.

Също най-високи стойности през тази година са отчетени при кашкавала и сиренето (които отново са пикови за последните години). Цената на маслото се доближава до стойностите от предходната година, под нивата е от 2018 и 2019 г., но е значително по-висока от същия месец през 2014 – 2017 г.

Аналогични са изводите от наблюденията на цените на месата и месните произведения с достигнати максимални стойности през октомври тази година в сравнените със същия месец на анализирания период при пилето, каймата и рибата. Цената на свинското месо е под нивото от 2019 - 2020 г., но е значително по-висока от периода 2014 – 2018 г. (табл.2 и фиг.9)

фигура 9 Цени на едро на харнителните стоки през м. октомври 2014/2021 г.

- Сравнителен анализ на цените на едро и на дребно през месец октомври**

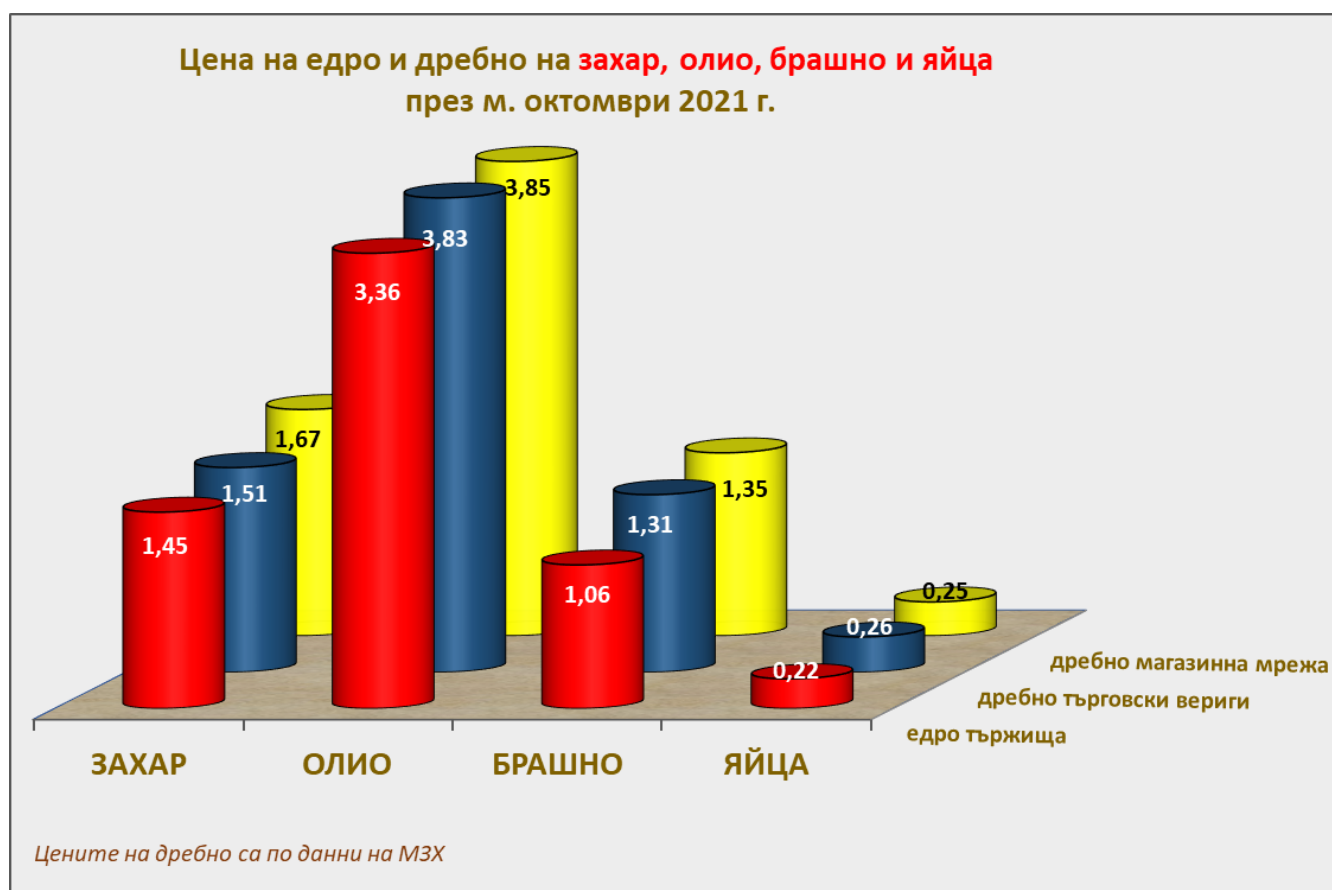
Наблюдението на цените на дребно на основните хранителни продукти: захар, олио, брашно и яйца показва, че през м. октомври надценките на цените на дребно, спрямо цените на едро в големите търговски вериги са в широкия диапазон 4 –

18%, като най-голямата надценка е отчетена при брашното, а при цената на дребно на захарта надценката е най-малка – 4%.

В магазинната мрежа най-голямата надценка от 27% е при брашното, 14% е при яйцата, а при олиото и захарта тя е 15%. (табл.3 и фиг.10)

Таблица 3 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. октомври 2021 г.*⁶

СТОКА	цени на едро на тържищата	цени на дребно в търговските вериги	надценка в %	надценка в лв.	цени на дребно в магазинната мрежа	надценка в %	надценка в лв.
ЗАХАР	1,45	1,51	4	0,06	1,67	15	0,22
ОЛИО	3,36	3,83	14	0,47	3,85	15	0,49
БРАШНО	1,06	1,31	24	0,25	1,35	27	0,29
ЯЙЦА	0,22	0,26	18	0,04	0,25	14	0,03

фигура 10 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. октомври 2021 г.

⁶ * Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на надценките

- Анализ на цените на хранителни стоки по региони**

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони показва, че маржът на цените в различните области от средната за страната цена е в диапазона ± 20 - 68%. (табл.4 и фиг.11)

Средната за страната през месец октомври 2021 г. цена на захарта е 1.47 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Враца – 1.63 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Добрич – 1.36 лв./кг. (фиг.11) На по-висока от средната за страната цена захарта се е търгувала в 39% от тържищата, а отклоненията в цените в различните региони са 20%. (табл. 4)

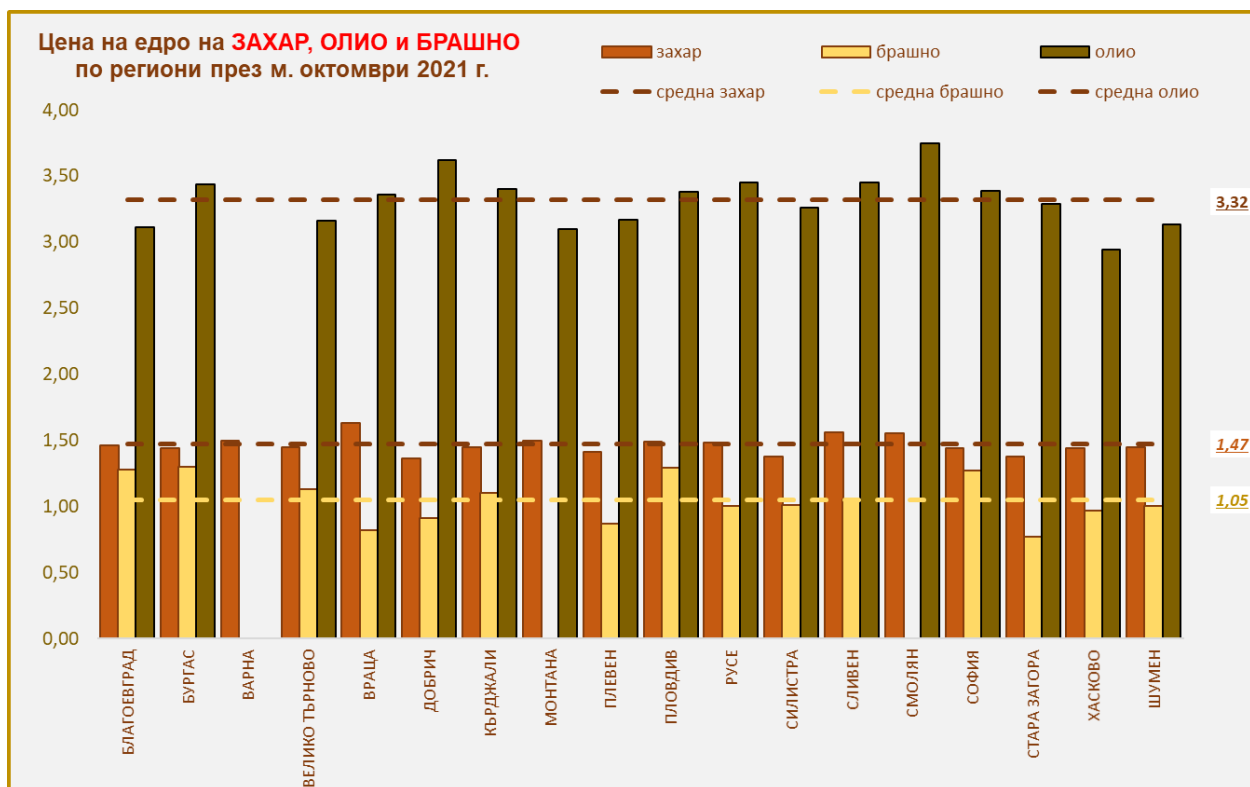
При средна за страната цена на олиото 3,32 лв./л, най-високи стойности са отчетени в област Смолян – 3.75 лв./л, а минималната средна за месеца цена е била в Хасковска област - 2.94 лв./л. Отклоненията в цените в различните региони са 28%. В 52% от тържищата олиото се е търгувало над средната за страната цена. (табл. 4)

На най-висока средна цена брашното се е търгувало през октомври в Бургаска област - 1.30 лв./кг, най-ниската стойност е била в област Стара Загора - 0.77 лв./кг. Средно месечната цена на брашното за страната е 1,05 лв./кг. В 40% от областите брашното се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната, в една областта цената е равна на средната за страната, а маржът в цените в различните региони е 68% (фиг. 11)

Таблица 4 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец октомври 2021 г.*⁷

ОБЛАСТ	ЗАХАР	средна захар	изменение спрямо средната	БРАШНО	средна брашно	изменение спрямо средната	ОЛИО	средна олио	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	1,46	1,47	-1	1,28	1,05	22	3,11	3,32	-6
БУРГАС	1,44	1,47	-2	1,30	1,05	24	3,44	3,32	4
ВАРНА	1,50	1,47	2		1,05			3,32	
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	1,45	1,47	-1	1,13	1,05	8	3,16	3,32	-5
ВРАЦА	1,63	1,47	16	0,82	1,05	-22	3,36	3,32	1
ДОБРИЧ	1,36	1,47	-7	0,91	1,05	-13	3,62	3,32	9
КЪРДЖАЛИ	1,45	1,47	-1	1,10	1,05	5	3,40	3,32	2
МОНТАНА	1,50	1,47	2		1,05		3,10	3,32	-7
ПЛЕВЕН	1,41	1,47	-4	0,87	1,05	-17	3,17	3,32	-5
ПЛОВДИВ	1,49	1,47	1	1,29	1,05	23	3,38	3,32	2
РУСЕ	1,48	1,47	1	1,00	1,05	-5	3,45	3,32	4
СИЛИСТРА	1,38	1,47	-6	1,01	1,05	-4	3,26	3,32	-2
СЛИВЕН	1,56	1,47	6	1,05	1,05	0	3,45	3,32	4
СМОЛЯН	1,55	1,47	5		1,05		3,75	3,32	15
СОФИЯ	1,44	1,47	-2	1,27	1,05	21	3,39	3,32	2
СТАРА ЗАГОРА	1,38	1,47	-6	0,77	1,05	-27	3,29	3,32	-1
ХАСКОВО	1,44	1,47	-2	0,97	1,05	-8	2,94	3,32	-11
ШУМЕН	1,45	1,47	-1	1,00	1,05	-5	3,13	3,32	-6

⁷ *. Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена.

фигура 11 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. октомври по области

• Анализ на цените на млечни продукти по региони

Таблица 5 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец октомври 2021 г.*⁸

ОБЛАСТ	КАШКАВАЛ	средна кашкавал	изменение спрямо средната	СИРЕНЕ	средна сирене	изменение спрямо средната	МАСЛО	средна масло	изменение спрямо средната
БЛАГОВЕГГРАД	▼ 10,59	11,79	-10	▼ 7,30	7,49	-3	▼ 1,93	1,94	-1
БУРГАС	▼ 11,29	11,79	-4	▲ 7,85	7,49	5	▲ 2,10	1,94	8
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	▲ 12,93	11,79	10	▲ 8,23	7,49	10	▲ 2,00	1,94	3
ВРАЦА	▲ 12,32	11,79	4	▲ 8,31	7,49	11	▲ 1,98	1,94	2
ДОБРИЧ	▼ 10,88	11,79	-8	▼ 4,81	7,49	-36		1,94	
КЪРДЖАЛИ	▲ 11,78	11,79	0	▲ 7,54	7,49	1	▲ 1,99	1,94	3
МОНТАНА	▲ 13,50	11,79		▼ 7,20	7,49		▼ 1,90	1,94	
ПЛЕВЕН	▲ 11,85	11,79	1	▼ 7,36	7,49	-2	▼ 1,92	1,94	-1
ПЛОВДИВ	▲ 12,29	11,79	4	▲ 9,20	7,49	23		1,94	
СИЛИСТРА		11,79		▲ 8,57	7,49	14	▼ 1,83	1,94	-6
СЛИВЕН	▼ 10,80	11,79	-8	▼ 5,89	7,49	-21		1,94	
СОФИЯ	▲ 12,02	11,79	2	▼ 7,15	7,49	-5	▲ 1,95	1,94	1
СТАРА ЗАГОРА	▲ 12,09	11,79	3	▲ 8,47	7,49	13		1,94	
ШУМЕН	▼ 10,90	11,79	-8	▼ 6,92	7,49	-8	▼ 1,78	1,94	-8

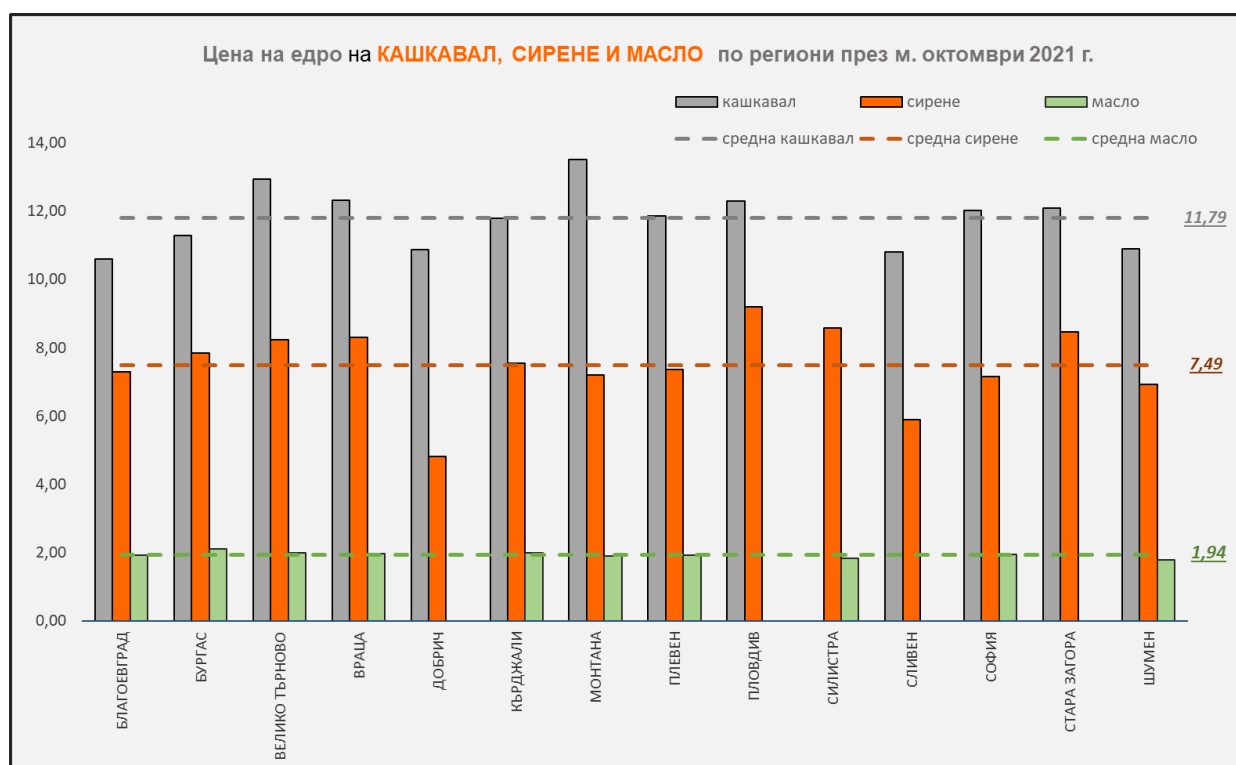
Анализът на цените на едро на млечните продукти кашкавал, сирене и масло по региони показва, че отклоненията в цените в различните области от средната за страната цена са в широкия диапазон 15-90%, като тези отклонения са значителни при кравето сирене. (табл.5 и фиг.12)

⁸ Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена.

Средната за страната през месец октомври 2021 г. цена на кашкавала е 11,79 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Велико Търново – 12,93 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Благоевград – 10,59 лв./кг. (фиг.12) В 54% от областите, в които има данни за продажби тя е била по-висока от средната, в Кърджали кашкавалът се е търгувал на средната за страната цена, а отклоненията в цените в различните региони са 27%.

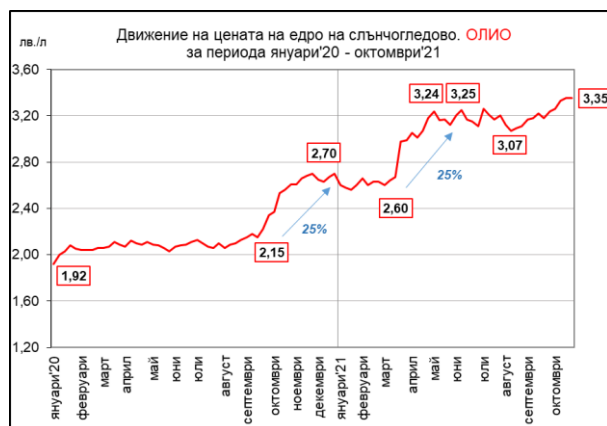
При средна за страната цена на сиренето 7,49 лв./кг, най-високи стойности са отчетени в област Пловдив – 9,20 лв./кг, а минималната средна за месеца цена е била в област Добрич – 4,81 лв./кг. В 50% от областите сиренето се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони са 91%. Този марж в цените при сиренето се дължат на различното качество и различните фирми производителки, които търгуват на съответните тържища.

При средна за страната за месец октомври цена на маслото 1,94 лв./бр., най-високи стойности са отчетени в област Бургас – 2,10 лв./бр., а минималната средна за месеца цена е била в област Шумен – 1,78 лв.. В 50% от областите маслото се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони са 15%. (табл. 5)

фигура 12 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. октомври по области

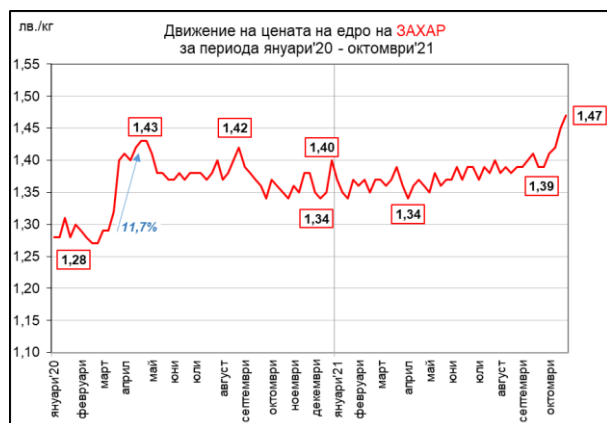
- **Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби**

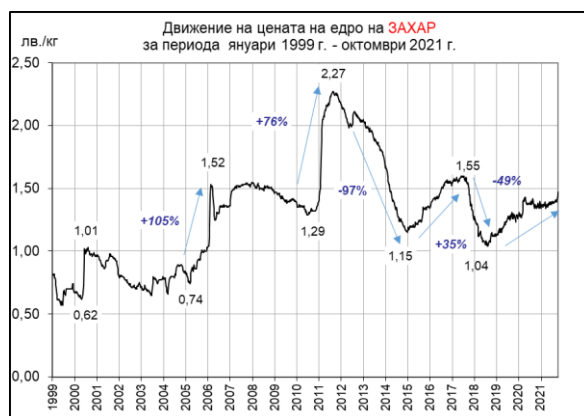
фигура 13

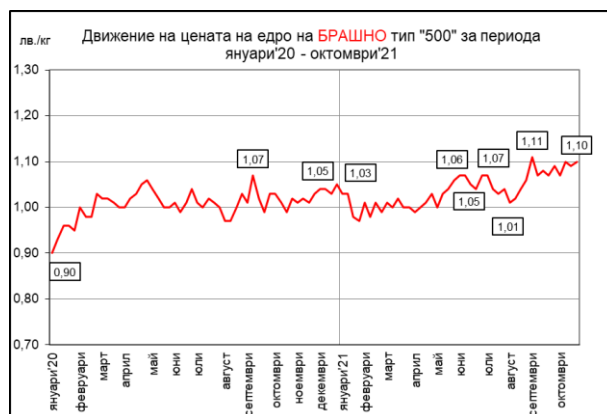
фигура 14

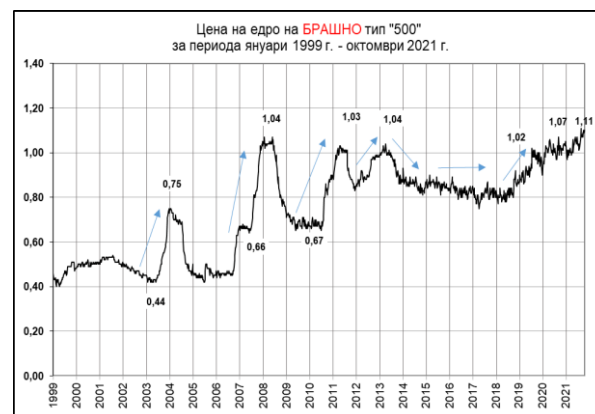
фигура 15

фигура 16

фигура 17

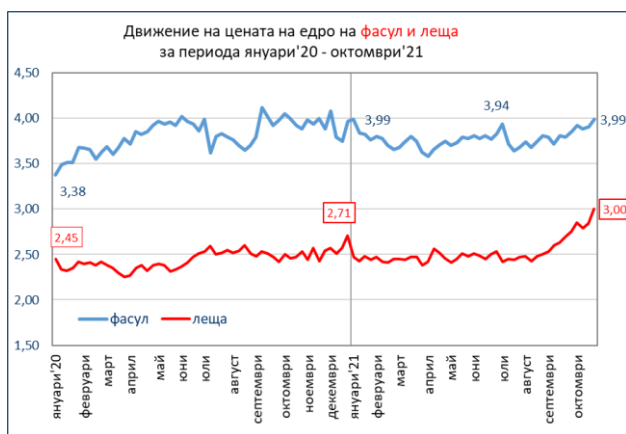
фигура 18

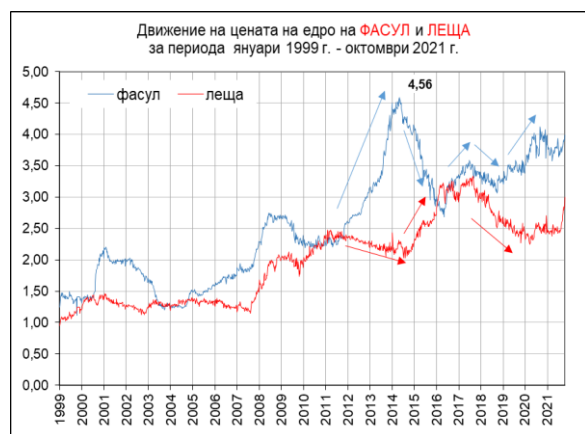
фигура 19

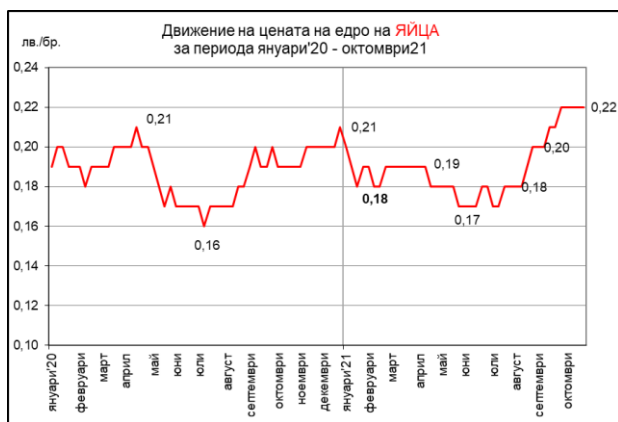
фигура 20

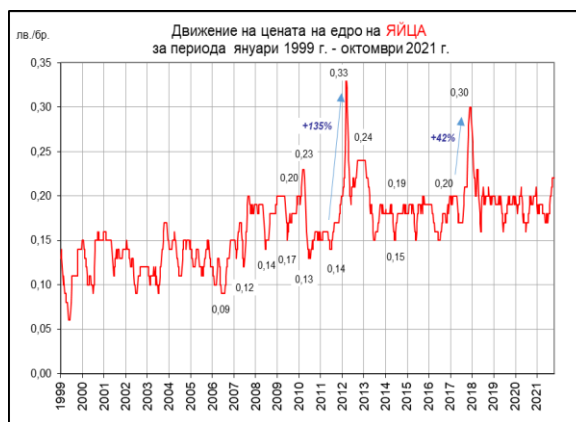
фигура 21

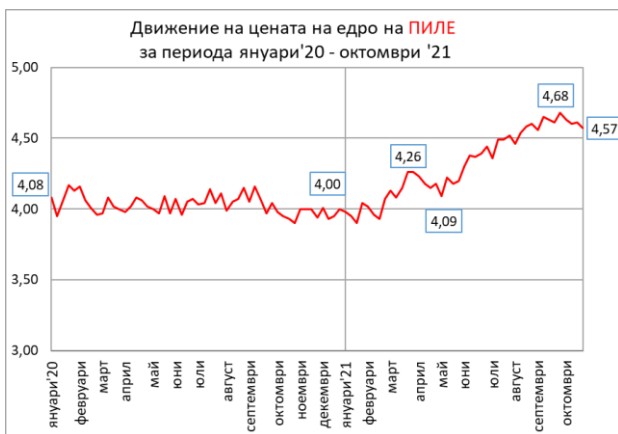
фигура 22

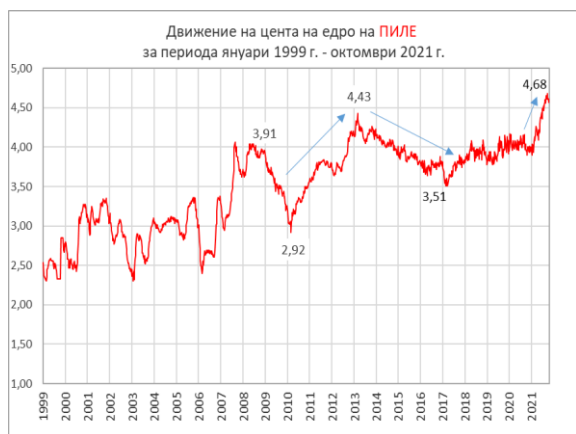
фигура 23

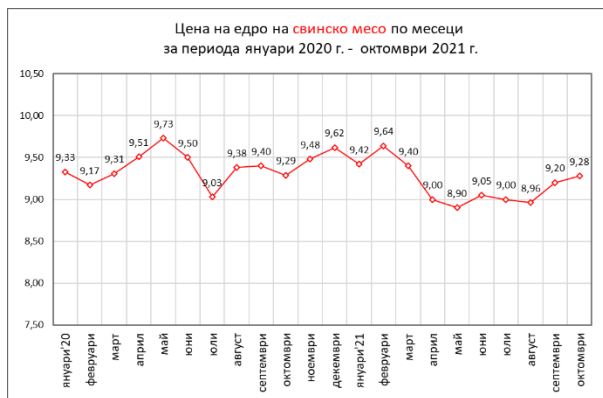
фигура 24

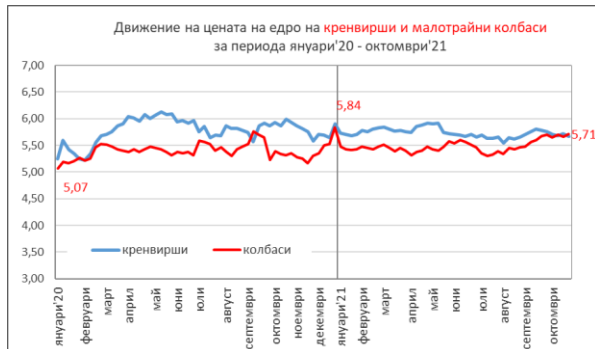
фигура 25

фигура 26

фигура 27

фигура 29

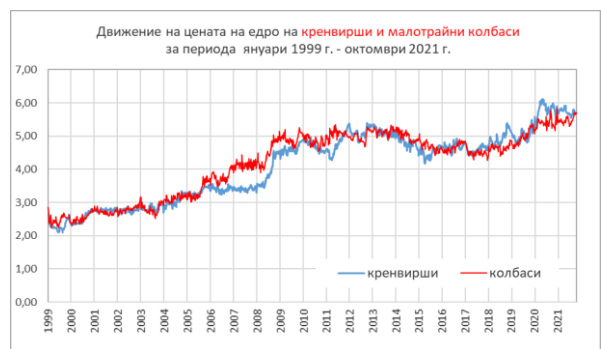
фигура 31

фигура 33

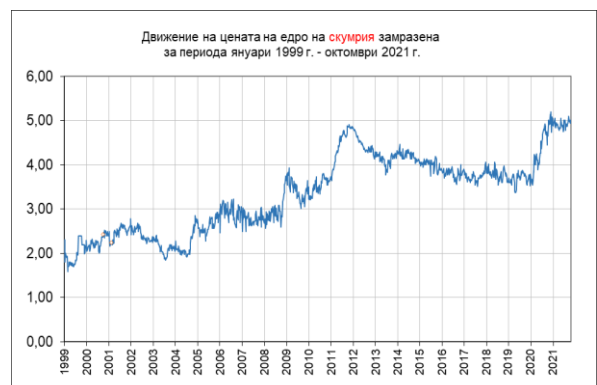
фигура 28

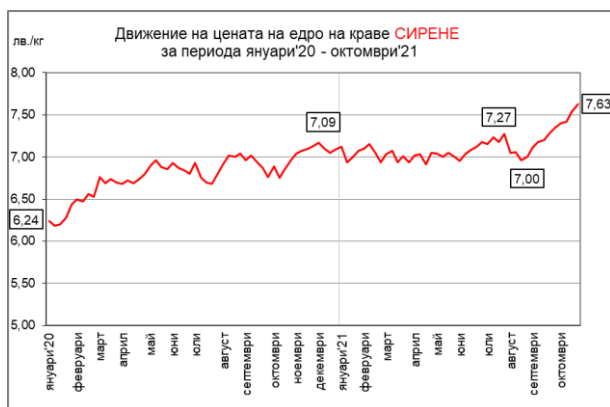
фигура 30

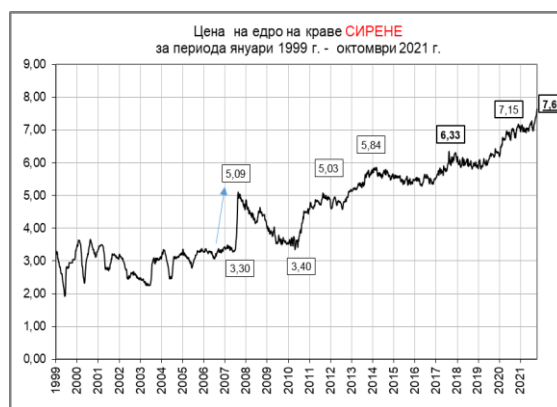
фигура 32

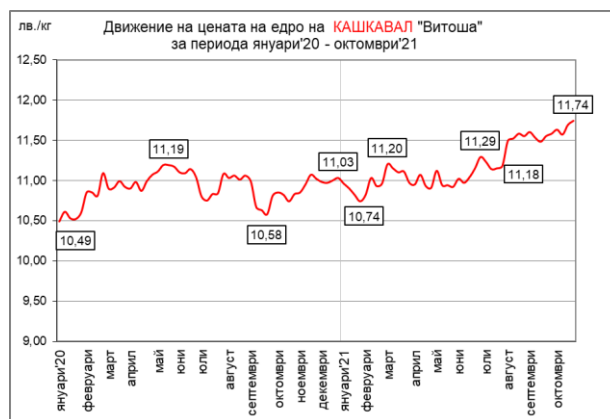
фигура 34

фигура 35

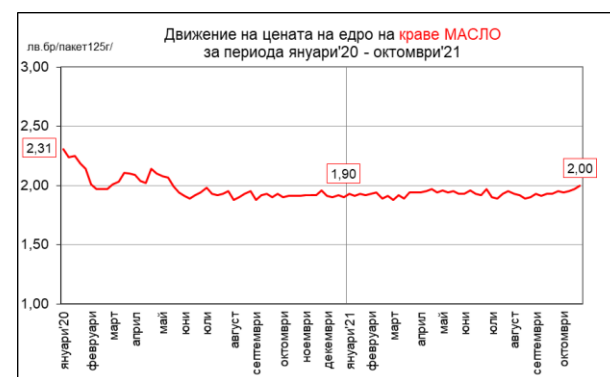
фигура 36

фигура 37

фигура 38

фигура 39

фигура 40

Плодове и зеленчуци

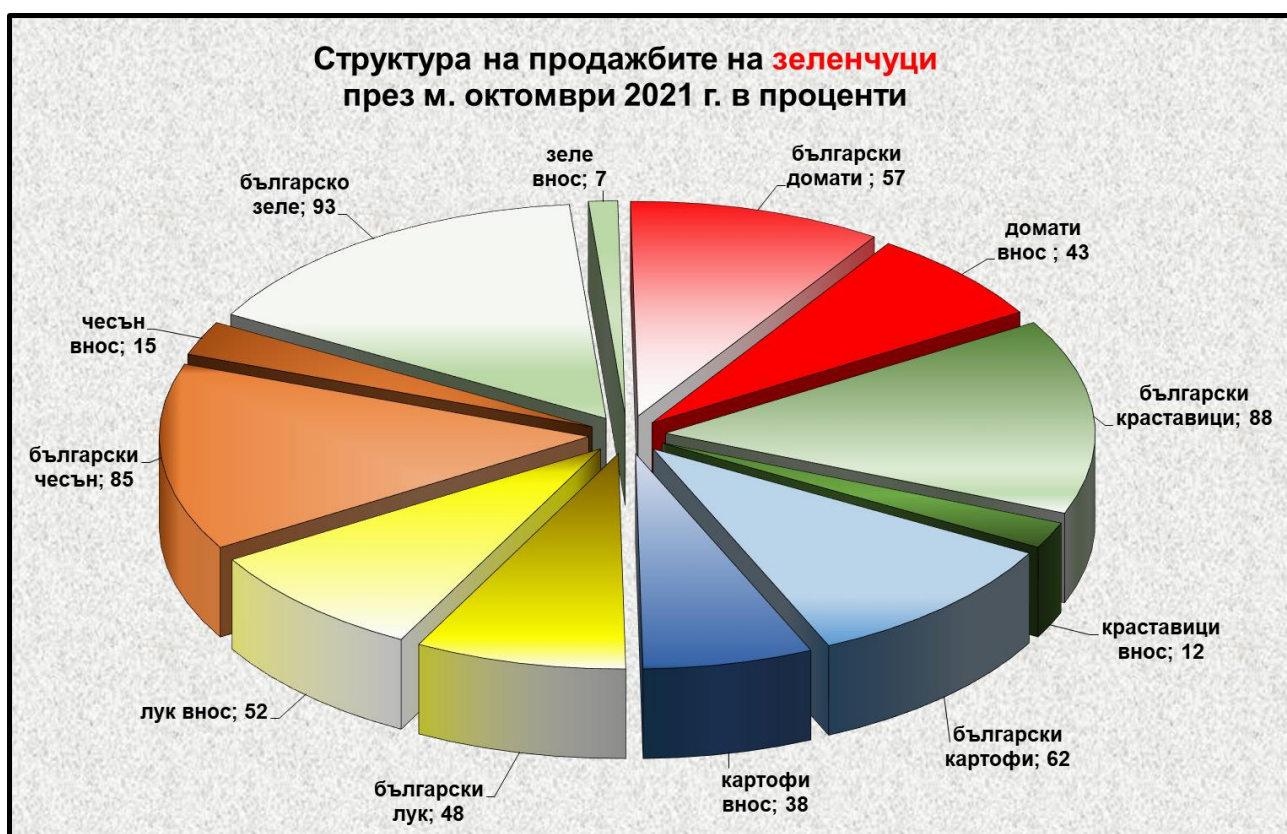
От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. октомври показват, че относителният дял на предлаганите количества българската

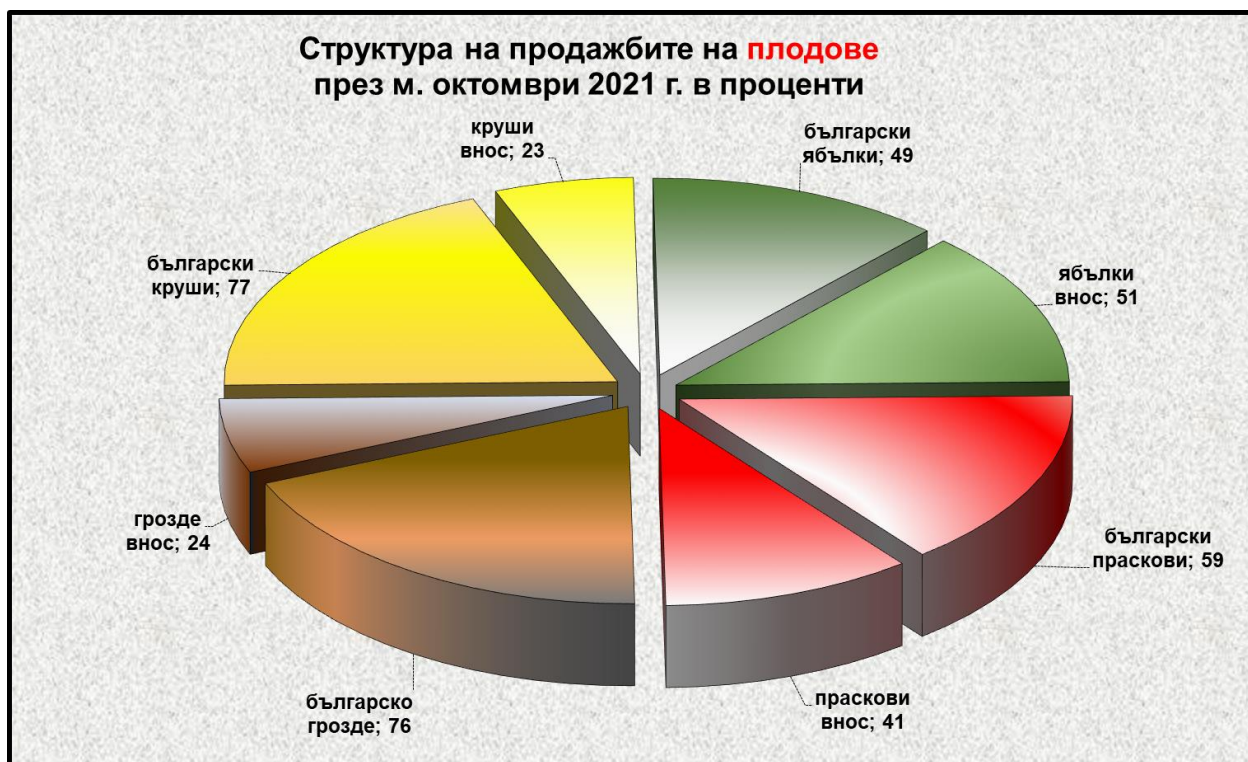
продукция на голяма част от стоките от тази група е по-голям от дела на продажбите от внос. Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва значителен превес на българската продукция. Най-силно изразен е този превес при продажбите на краставици (88%), чесън (85%), картофи (62%) и зеле (93%).

Количествата български домати са по-големи от вносните като съотношението е 57:43%. Съпоставим е делът на българския лук и на този от внос (48%:52%). (фиг. 41)

Наблюденията на пазара на плодове през октомври показват, че в месеца на активно производство и предлагане на всички сезонни плодове, относителният дял на българската продукция е по-голям. Българското производство и предлагане на грозде и круши заема около 77% от общо предлаганите на пазара количества. В края на сезона на предлагане на български прасковите, техният относителен дял е 59%. Търгуваните български ябълки през октомври са 49% от общите продажби. (фиг. 42)

фигура 41 Относителен дял на продажбите на зеленчуци през м. октомври 2021 г.

фигура 42 Относителен дял на продажбите на плодове през м. октомври 2021 г.

- Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците**

Движението на кривата на ИТЦ⁹ на плодовете и зеленчуците следва характерните за тези продукти сезонни тенденции. Максималните зимни стойности се наблюдават обикновено в периода януари – февруари, а през последните години, както и през настоящата, и през април. Минималните летни стойности, в зависимост от конкретните метеорологични стойности се регистрират през юли - август. (фиг.43,44)

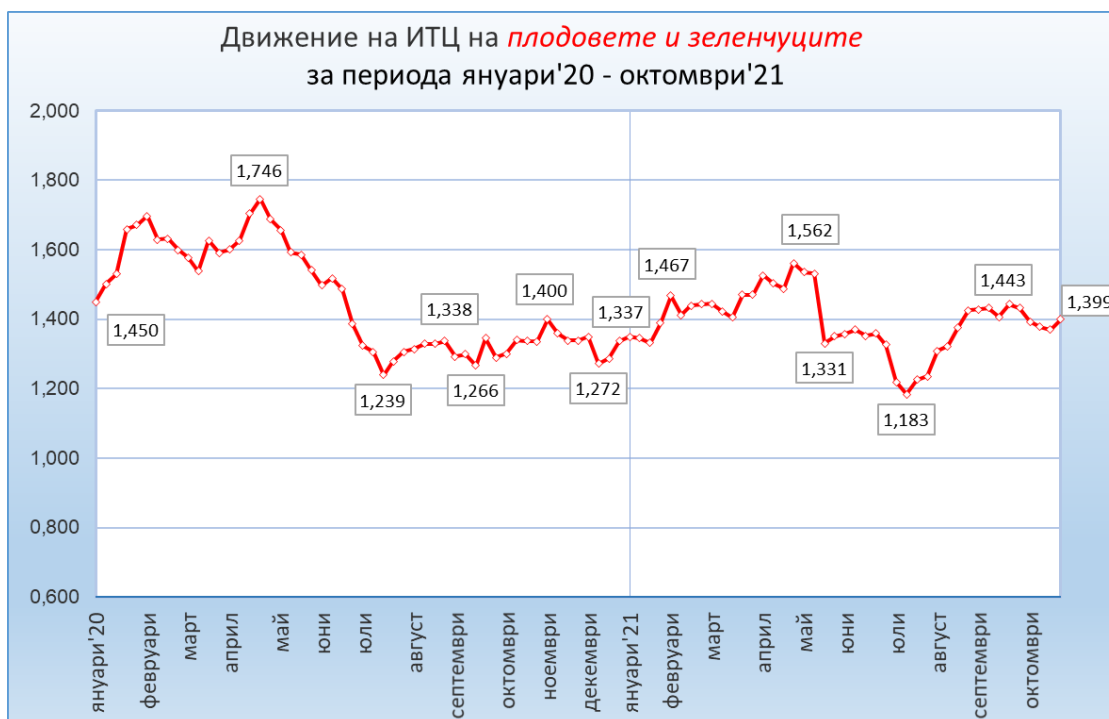
През първата седмица на октомври този индекс стартира от ниво 1.393 пункта. През следващите седмици кривата има разнопосочни тенденции, което се дължи на факта, че плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки времеви периоди.

След лекото понижение през втората и третата седмица следва покачване на стойностите на този индекс. В края на месеца кривата стъпва на ниво от 1.399 пункта, като се доближава до нивото от началото на месеца. В сравнение

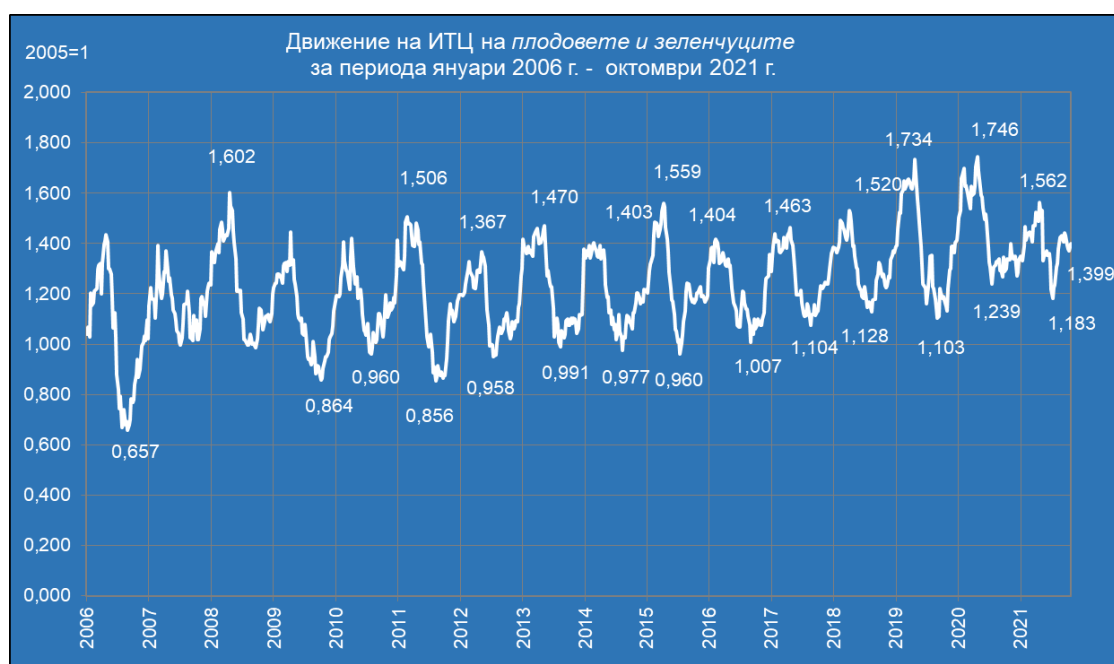
⁹ В състава на този индекс са включени следните стоки: ябълки български и ябълки от внос, картофи български и от внос, лук зрял, чесън зрял, домати оранжерийни и домати от внос, краставици оранжерийни и от внос, пипер зелен, зеле, банани, портокали и лимони

с предходния месец стойностите са значително по-стабилни, но запазват високите нива от септември.

Средномесечните стойности на този индекс са с 4% над стойностите от същия месец на предходната година. Върху движението на индекса през месеца рефлектира продължаващото поскъпване на по-голяма част от зеленчуците, което не може да бъде компенсирано от поевтиняването на някои от сезонните плодове. (фиг. 43) Пикови стойности този индекс имаше през месец април 2020 г. - 1.746 пункта. (фиг. 44)

фигура 43 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.

фигура 44 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база**

През месец октомври се наблюдава низходяща тенденция при цените на голяма част от зеленчуците, а цените на всички плодове, предмет на този анализ са по-ниски в сравнение с предходния месец.

Оранжерийните домати, както и на тези от внос поскъпват на месечна база с 6 – 9%. Поевтиняване на месечна база е отчетено при краставиците, като българските полски и оранжерийни краставици поевтиняват с около 7-9%, а тези от внос поскъпват спрямо предходния месец с 3%. Цените на корнишоните, се задържат около нивата от м. септември. През месеца е регистрирано поскъпване с 9% на тиквичките.

Цените на останалите зеленчуци, предмет на този анализ бележат спад на месечна база в диапазона 4-15%. (табл. 6 и фиг.45, 50-61)

При плодовете се наблюдава поевтиняване на лимоните с 23%, на гроздето и ябълките със 7-14% и на прасковите с 2%. Цената на бананите се задържа около нивото от предходния месец. (фиг.62-67)

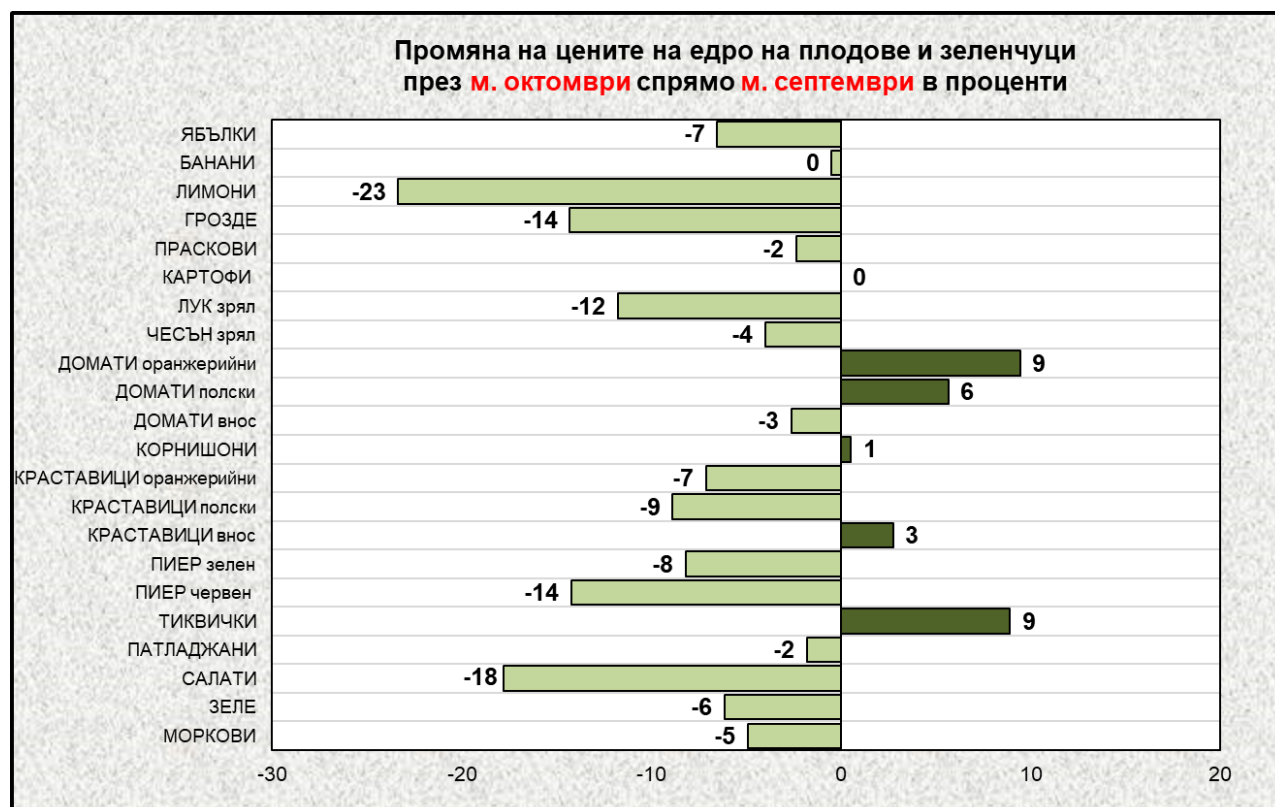
На годишна база отклоненията на цените на стоките в тази група са с ясно изразени положителни трендове при повечето зеленчуци и част от плодовете.

Поскъпването на зеленчуците спрямо същия месец на миналата година е значително и е в интервала 30 – 40%. Изключение от общата тенденция има само при зрелия чесън и оранжерийните домати, чиито цени бележат малък спад на годишна база от 7-9%. Леко поевтиняване спрямо същия месец на предходната година има и при цената на патладжаните (3%).

При цените на плодовете има поскъпване на бананите с 5%. Ябълките и лимоните поевтиняват със 7%, гроздето с 2%, а цената на прасковите се задържа около нивото от миналата година. (табл.6 и фиг.46)

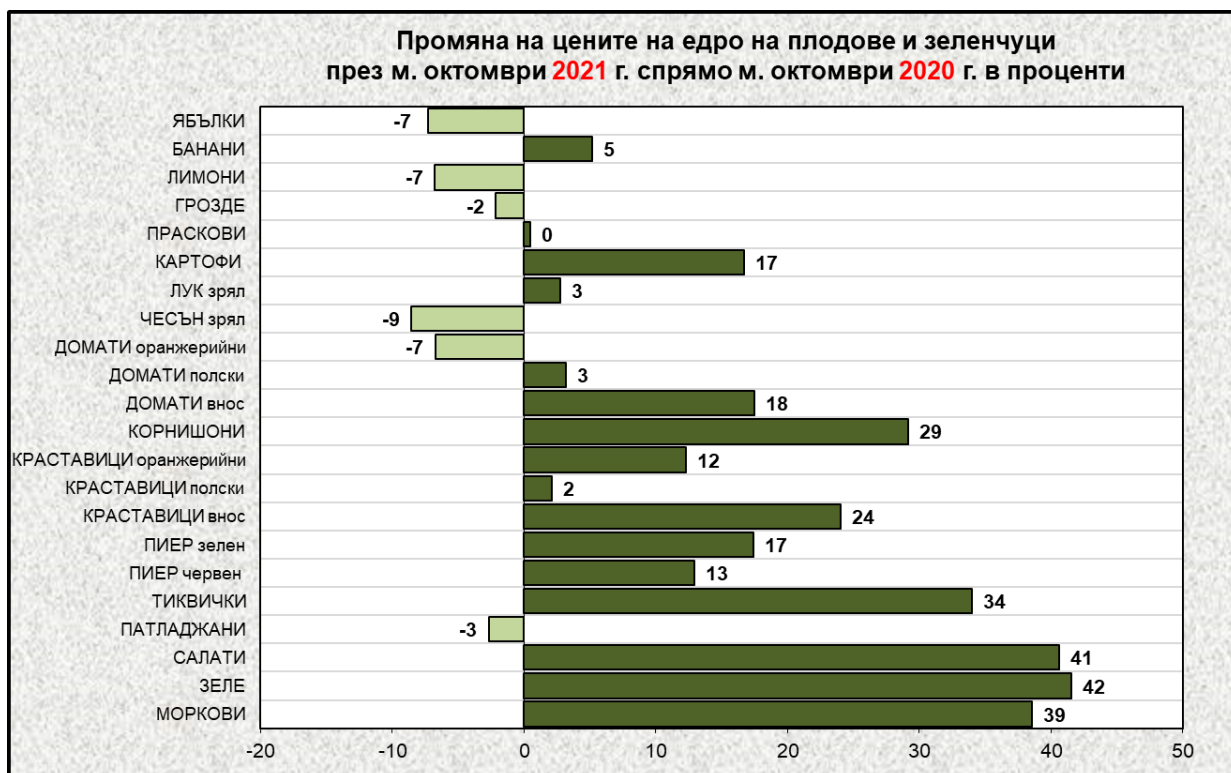
Таблица 6 Промяна на цените на плодове и зеленчуци през месеца на месечна и годишна база*¹⁰

СТОКА	септември'21	октомври'21			октомври'20		
	цена	цена	промяна в%	промяна в лв.	цена	промяна в%	промяна в лв.
ЯБЪЛКИ	1,23	1,15	▼ -7	-0,08	1,24	▼ -7	-0,09
БАНАНИ	2,05	2,04	▼ 0	-0,01	1,94	▲ 5,2	0,10
ЛИМОНИ	2,70	2,07	▼ -23	-0,63	2,22	▼ -7	-0,15
ГРОЗДЕ	1,61	1,38	▼ -14	-0,23	1,41	▼ -2	-0,03
ПРАСКОВИ	2,13	2,08	▼ -2	-0,05	2,07	▲ 0	0,01
КАРТОФИ	0,77	0,77	0	0,00	0,66	▲ 17	0,11
ЛУК зрял	0,85	0,75	▼ -12	-0,10	0,73	▲ 3	0,02
ЧЕСЪН зрял	4,02	3,86	▼ -4	-0,16	4,22	▼ -9	-0,36
ДОМАТИ оранжерийни	1,90	2,08	▲ 9	0,18	2,23	▼ -7	-0,15
ДОМАТИ полски	1,23	1,30	▲ 6	0,07	1,26	▲ 3	0,04
ДОМАТИ внос	1,93	1,88	▼ -3	-0,05	1,60	▲ 18	0,28
КОРНИШОНИ	1,85	1,86	▲ 1	0,01	1,44	▲ 29	0,42
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	1,97	1,83	▼ -7	-0,14	1,63	▲ 12	0,20
КРАСТАВИЦИ полски	1,58	1,44	▼ -9	-0,14	1,41	▲ 2	0,03
КРАСТАВИЦИ внос	1,81	1,86	▲ 3	0,05	1,50	▲ 24	0,36
ПИЕР зелен	1,47	1,35	▼ -8	-0,12	1,15	▲ 17	0,20
ПИЕР червен	1,83	1,57	▼ -14	-0,26	1,39	▲ 13	0,18
ТИКВИЧКИ	1,23	1,34	▲ 9	0,11	1,00	▲ 34	0,34
ПАТЛАДЖАНИ	1,12	1,10	▼ -2	-0,02	1,13	▼ -3	-0,03
САЛАТИ	1,18	0,97	▼ -18	-0,21	0,69	▲ 41	0,28
ЗЕЛЕ	0,98	0,92	▼ -6	-0,06	0,65	▲ 42	0,27
МОРКОВИ	1,02	0,97	▼ -5	-0,05	0,70	▲ 39	0,27

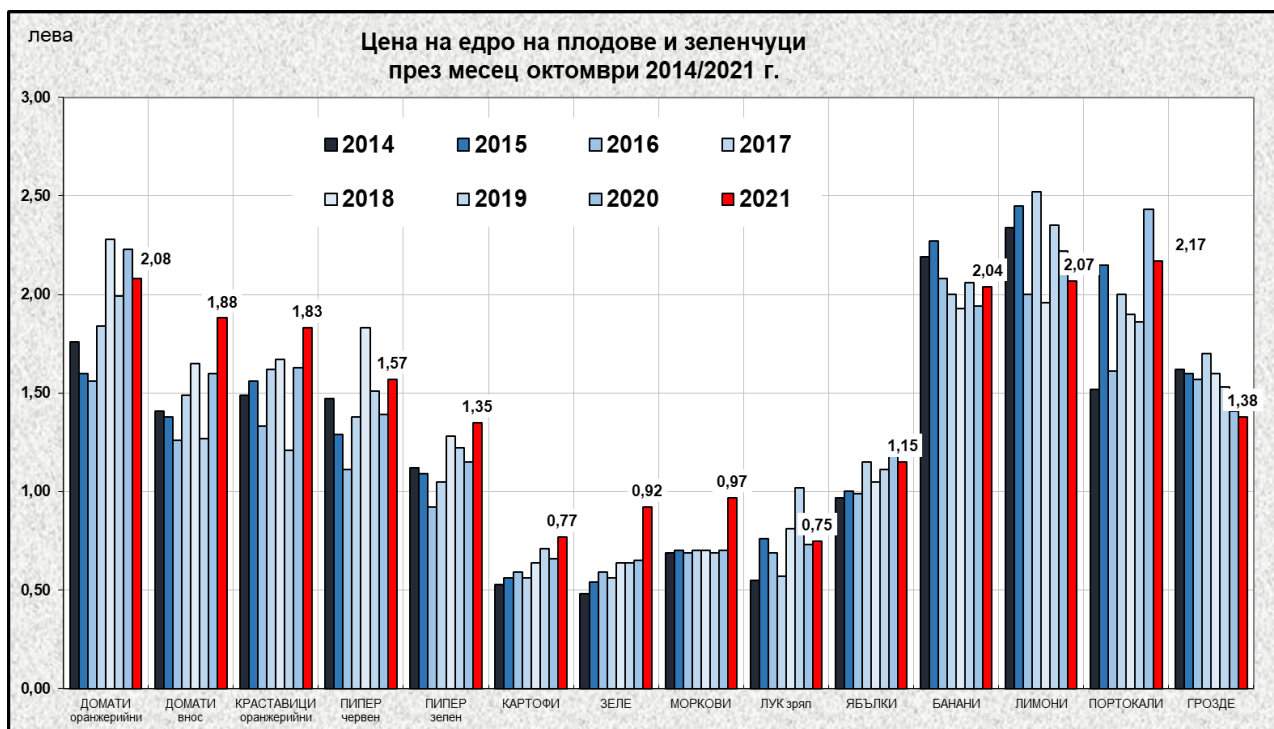
фигура 45 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. октомври на месечна база

¹⁰ * Оцветените в тъмно зелен цвят клетки показват процента на поскъпване на месечна и годишна база на плодовете и зеленчуците, оцветените в светлозелен цвят съответно тяхното поевтиняване.

фигура 46 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. октомври на годишна база

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през октомври 2014/2021г.**

фигура 47 Цени на едро на плодовете и зеленчуците през м. октомври 2014/2021 г.

Таблица 7 Цени на едро на плодове и зеленчуци през месец октомври за периода 2014/2021 г.*¹¹

октомври	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ внос	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	ПИПЕР червен	ПИПЕР зелен	КАРТОФИ	ЗЕЛЕ	МОРКОВИ	ЛУК зрял	ЯБЪЛКИ	БАНАНИ	ЛИМОНИ	ПОРТОКАЛИ	ГРОЗДЕ	стойност на единица продукт
година															
2014	1,76	1,41	1,49	1,47	1,12	0,53	0,48	0,69	0,55	0,97	2,19	2,34	1,52	1,62	18
2015	1,60	1,38	1,56	1,29	1,09	0,56	0,54	0,70	0,76	1,00	2,27	2,45	2,15	1,60	19
2016	1,56	1,26	1,33	1,11	0,92	0,59	0,59	0,69	0,69	0,99	2,08	2,00	1,61	1,57	17
2017	1,84	1,49	1,62	1,38	1,05	0,56	0,56	0,70	0,57	1,15	2,00	2,52	2,00	1,70	19
2018	2,28	1,65	1,67	1,83	1,28	0,64	0,64	0,70	0,81	1,05	1,93	1,96	1,90	1,60	20
2019	1,99	1,27	1,21	1,51	1,22	0,71	0,64	0,69	1,02	1,11	2,06	2,35	1,86	1,53	19
2020	2,23	1,60	1,63	1,39	1,15	0,66	0,65	0,70	0,73	1,24	1,94	2,22	2,43	1,41	20
2021	2,08	1,88	1,83	1,57	1,35	0,77	0,92	0,97	0,75	1,15	2,04	2,07	2,17	1,38	21

Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. октомври 2021 г. в сравнение със същия месец на осемгодишния период (2014 – 2021 г.) показва следните тенденции: (табл. 7 и фиг. 47)

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки времеви периоди.

- По същата причина относителният дял на количествата българска продукция през м. октомври на последните осем години е функция и от конкретните метеорологични условия, а цените им често са по-високи от вносите.

- Цените на голяма част от зеленчуците през октомври тази година са най-високи спрямо същия месец на анализирания период.

- Цените на краставиците, вносите домати, зеления пипер, картофите, морковите и зелето минават значително над нивата от предходните години на периода.

- Цената на доматиите през м. октомври 2021 г. е по-ниска само спрямо октомври 2018 г. и 2020 г.

- Пикови стойности на цената на лука бяха регистрирани през месец октомври 2019 г

- Цените на едро на ябълките през октомври 2021 г. са по-ниски спрямо същия месец на миналата година и се доближава до нивата от 2014 – 2019 г. (табл.7)

¹¹ * Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на стоките за съответната година

- Цените на бананите с известни колебания в двете посоки се доближават до стойностите от 2017 и 2019 г., а цената на лимоните е около нивото от 2020 г.

- Цената на гроздето през тази година е на най-ниски нива спрямо същия месец на периода.

- Лимоните и портокалите се търгуват през месеца на цени под тези от предходната година.

- **Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони**

Анализът на цените на едро на домати и краставиците по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони са около 50-60% при пипера и около 100% при домати и краставиците.

Най-високи цени на домати са регистрирани на тържищата в област Ловеч (3,00 лв./кг), а най-ниските съответно в област Стара Загора (1,38 лв./кг). Средните за страната месечни цени на домати са 2,03 лв./кг. В 47% от областите цената е била по-висока от средната, а отклоненията в цените в различните региони са 117%. (табл.8, фиг.48)

Краставиците са се търгували на най-високи цени в Силистра (2.45 лв./кг), а най-ниските цени през октомври са регистрирани на тържищата в Хасково – 1.20 лв./кг. При средна за страната цена на краставиците за месеца 1,77 лв./кг, в 53% от областите цената е била по-висока, а маржът на цените в различните региони е 104%. (табл.8, фиг.48)

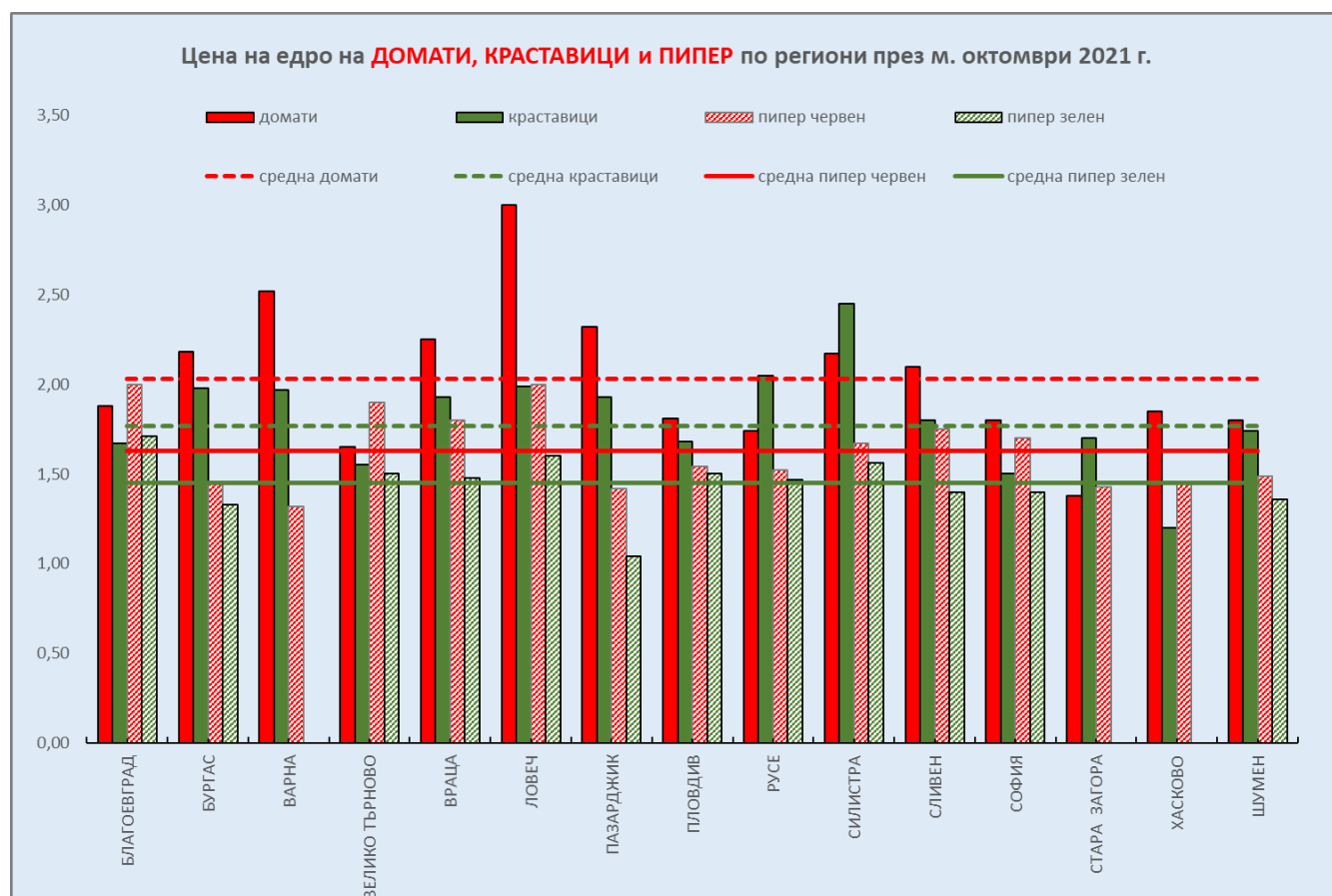
Анализът на цените на едро на червения и зеления пипер по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони са около 50-60%.

Най-високи цени на червения пипер са регистрирани на тържищата в областите Благоевград и Ловеч (2.00 лв./кг), а най-ниските съответно в област Варна (1,32 лв./кг). Средните за страната месечни цени на червения пипер са 1.63 лв./кг. В 47% от областите цената е била по-висока от средната, а отклоненията в цените в различните региони са 52%. (табл.8, фиг.48)

Зеленият пипер се е търгувал на най-високи цени в Благоевград (1.71 лв./кг), а най-ниските цени през октомври са регистрирани на тържищата в област Пазарджик – 1.04 лв./кг. При средна за страната цена на зеления пипер за месеца 1.45 лв./кг, в 58% от областите цената е била по-висока, а маржът на цените в различните региони е 64%. (табл.8, фиг.48)

Таблица 8 Цени на едро на зеленчуци по области през октомври 2021 г.*¹²

ОБЛАСТ	ДОМАТИ	средна домати	изменение спрямо средната	КРАСТАВИЦИ	средна краставици	изменение спрямо средната	ПИПЕР червен	средна червен пипер	изменение спрямо средната	ПИПЕР зелен	средна зелен пипер	изменение спрямо средната
БЛАГОВЕГРАД	1,88	2,03	-7	1,67	1,77	-6	2,00	1,63	23	1,71	1,45	18
БУРГАС	2,18	2,03	7	1,98	1,77	12	1,45	1,63	-11	1,33	1,45	-8
ВАРНА	2,52	2,03	24	1,97	1,77	11	1,32	1,63	-19		1,45	
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	1,65	2,03	-18	1,55	1,77	-12	1,90	1,63	17	1,50	1,45	3
ВРАЦА	2,25	2,03	11	1,93	1,77	9	1,80	1,63	10	1,48	1,45	2
ЛОВЕЧ	3,00	2,03	48	1,99	1,77	12	2,00	1,63	23	1,60	1,45	10
ПАЗАРДЖИК	2,32	2,03	14	1,93	1,77	9	1,42	1,63	3	1,04	1,45	-28
ПЛОВДИВ	1,81	2,03	-11	1,68	1,77	-5	1,54	1,63	-6	1,50	1,45	3
РУСЕ	1,74	2,03	-14	2,05	1,77	16	1,52	1,63	-7	1,47	1,45	1
СИЛИСТРА	2,17	2,03	7	2,45	1,77	38	1,67	1,63	2	1,56	1,45	8
СЛИВЕН	2,10	2,03	3	1,80	1,77	2	1,75	1,63	7	1,40	1,45	-3
СОФИЯ	1,80	2,03	-11	1,50	1,77	-15	1,70	1,63	4	1,40	1,45	-3
СТАРА ЗАГОРА	1,38	2,03	-32	1,70	1,77	-4	1,43	1,63	-12		1,45	
ХАСКОВО	1,85	2,03	-9	1,20	1,77	-32	1,46	1,63	7		1,45	
ШУМЕН	1,80	2,03	-11	1,74	1,77	-2	1,49	1,63	-9	1,36	1,45	-6

фигура 48 Цени на едро на домати и краставици през м. октомври по области

¹² * Оцветяването в клетките с цените визуализира движението на цената за съответната стока в различните области. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена.

Таблица 9 Цени на едро на плодове по области през октомври 2021 г.*¹³

ОБЛАСТ	ябълки	средна ябълки	изменение спрямо средната	БАНАНИ	средна банани	изменение спрямо средната	ГРОЗДЕ	средна грозде	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	▲ 1,42	1,13	26	▼ 2,01	2,14	-6	▲ 1,78	1,67	7
БУРГАС	■ 1,13	1,13	0	▼ 2,05	2,14	-4	▼ 1,60	1,67	-4
ВАРНА	▼ 0,90	1,13	-20	▲ 2,28	2,14	7	▲ 2,35	1,67	41
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	▲ 1,30	1,13	15	▲ 2,30	2,14	7	▲ 2,25	1,67	35
ВРАЦА	▲ 1,22	1,13	8	▲ 2,17	2,14	1	▼ 1,22	1,67	-27
ЛОВЕЧ	▲ 1,50	1,13	33	▼ 2,10	2,14	-2	▲ 2,10	1,67	26
ПАЗАРДЖИК	▼ 1,01	1,13	-11		2,14		▼ 1,46	1,67	-13
ПЛОВДИВ	▲ 1,18	1,13	4	▼ 1,95	2,14	-9	▼ 1,20	1,67	-28
РУСЕ	▲ 1,19	1,13	5	▼ 1,99	2,14	-7	▼ 1,08	1,67	-35
СИЛИСТРА	▼ 0,87	1,13	-23	▲ 2,86	2,14	34	▲ 2,15	1,67	29
СЛИВЕН	▲ 1,20	1,13	6	▲ 2,40	2,14	12	▲ 2,20	1,67	32
СОФИЯ	▼ 0,66	1,13	-42	▼ 1,98	2,14	-7	▼ 1,64	1,67	-2
СТАРА ЗАГОРА	▲ 1,28	1,13	13	▼ 1,88	2,14	-12	▼ 1,48	1,67	-11
ХАСКОВО	▲ 1,32	1,13	17	▼ 2,13	2,14	0	▼ 1,47	1,67	-12
ШУМЕН	▼ 0,81	1,13	-28	▼ 1,91	2,14	-11	▼ 1,13	1,67	-32

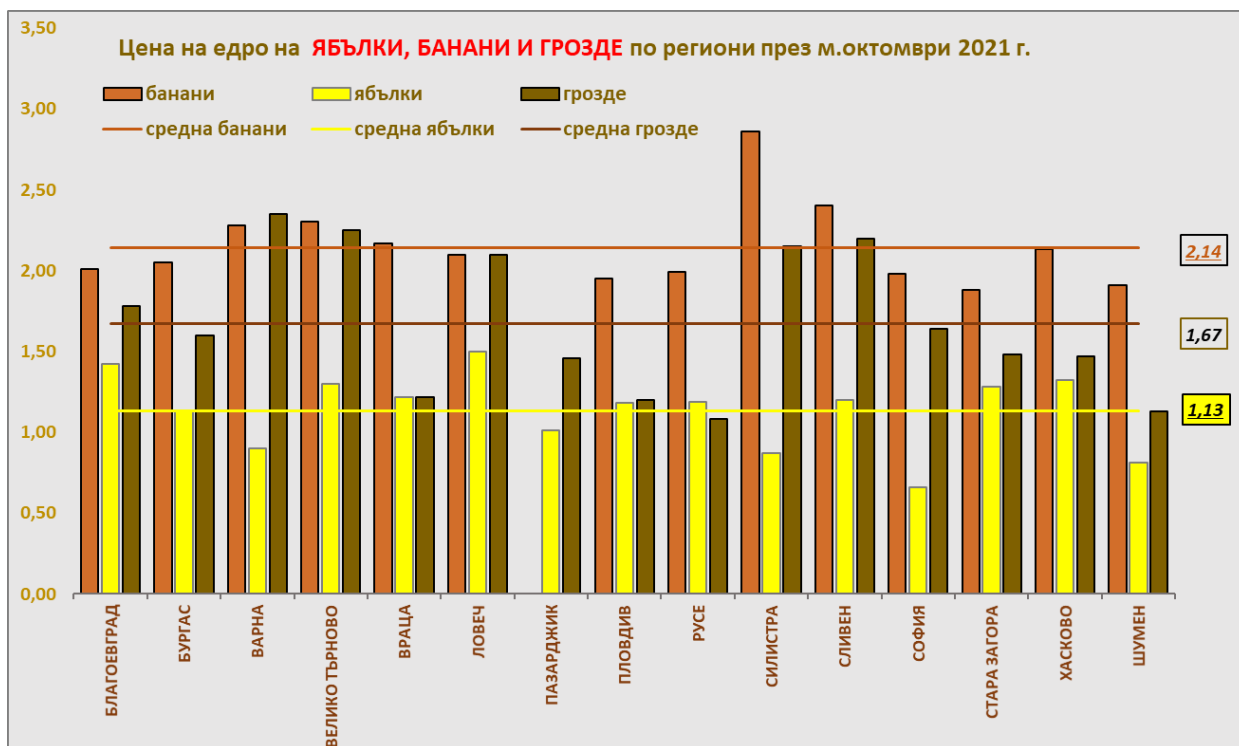
Наблюденията на цените по региони на плодовете показват, че разликите в цените в страната са около 50 - 120%, като най-големият марж е при цената на ябълките. (табл.9, фиг.49)

При средна цена на бананите през месеца 2,14 лв./кг, най-високите цени са регистрирани в Силистра (2,84 лв.), а минималните съответно са били в Стара Загора – 1,88 лв. Отклоненията в цените на бананите в различните региони са 50%, а в 35% от областите цената е над средната за страната.

Наблюденията на цените на ябълките по региони през октомври показват, че при средна цена за месеца 1,13 лв./кг, най-високата цена е регистрирана на стоковите тържища в областите Ловеч – 1,50 лв./кг, а най-ниска в София – 0,66лв./кг. Отклоненията в цените на ябълките в различните региони са 127%. В девет области цената е над средната за страната.

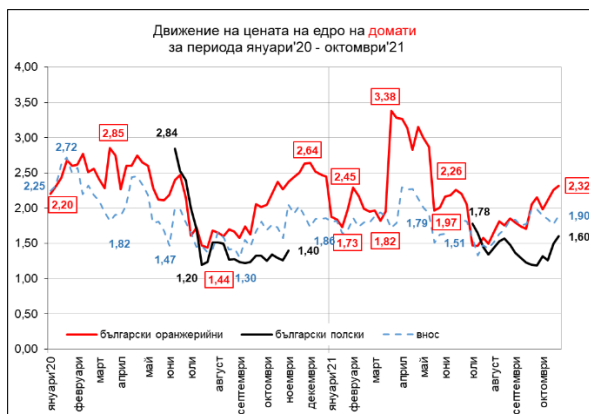
Гроздето се е тъгувало през месеца най-скъпо в област Варна (2,35 лв./кг), а най-евтино е било в област Русе (1,08 лв./кг), при средна цена на гроздето 1,67 лв./кг. В 40% от областите цената е била над средната за страната, а отклоненията в цените в различните области е 118%. (табл. 9 и фиг.49)

¹³ * Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на цената на съответната стока в различните области. Символите в същата колона показват отклоненията от средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена.

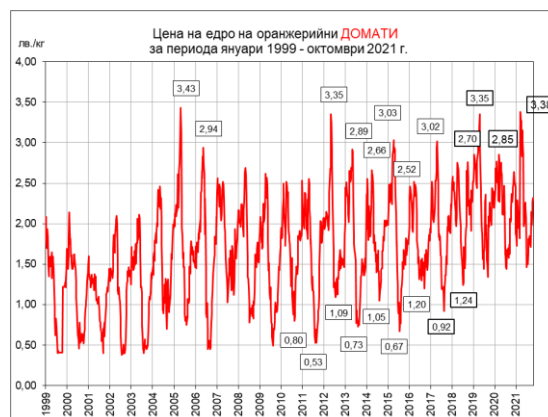

фигура 49 Цени на едро на плодове през м. октомври 2021 г. по области

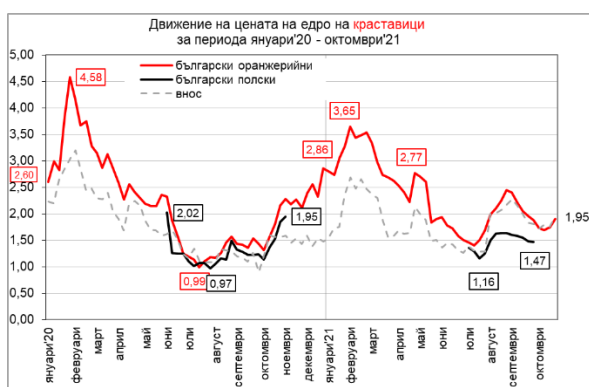
• **Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци**

фигура 50

фигура 51

фигура 52

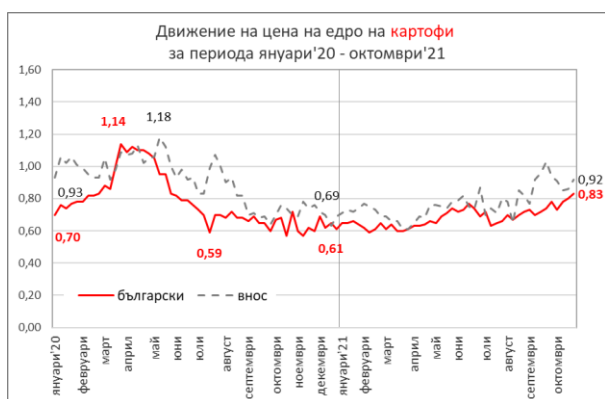
фигура 53

фигура 54

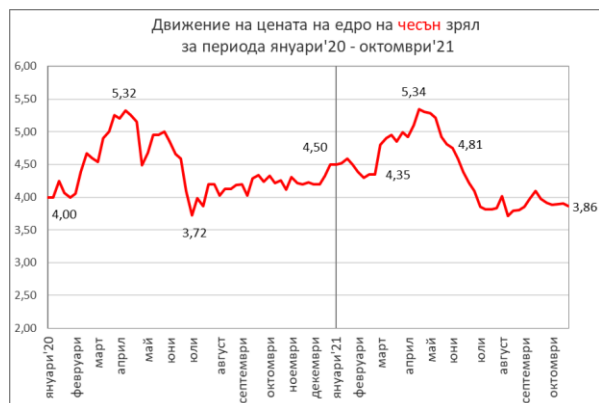
фигура 55

фигура 56

фигура 57

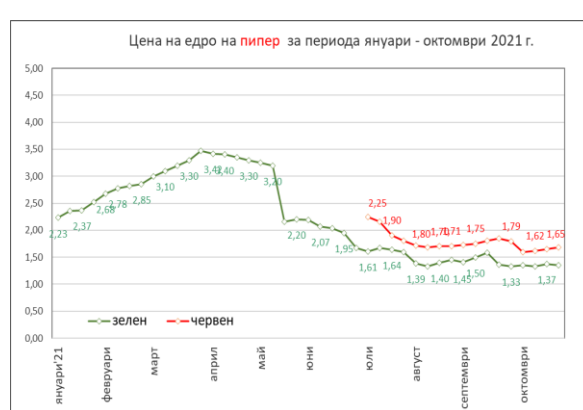
фигура 58

фигура 59

фигура 60

фигура 61

фигура 62

фигура 63

фигура 64

фигура 65

фигура 66

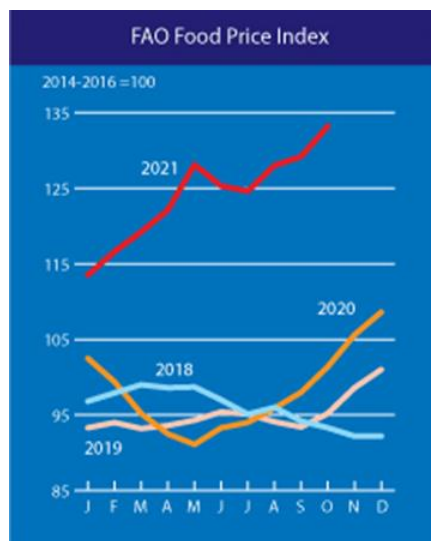

фигура 67

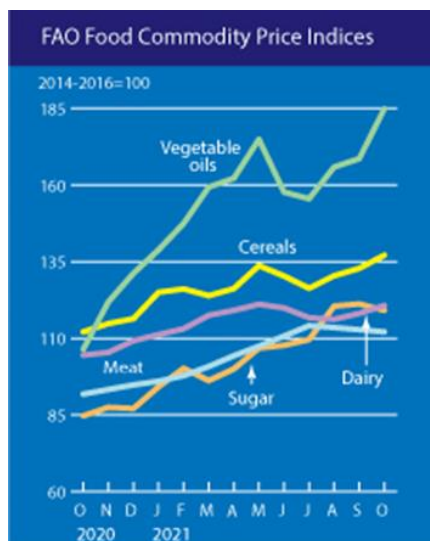
Международни цени

- Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН

През октомври Индексът на цените на храните¹⁴ на ФАО (Организацията по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН; Food and Agriculture Organization (FAO) of the United Nations) достига пикови стойности, които са най-високи след 2011 г.

фигура 68 ФАО индекс през октомври

фигура 69 ФАО индекс на храните през октомври

Таблица 10 Месечни индекси на цените на храните на ФАО през октомври 2021 г. ^{*15}

FAO MONTHLY FOOD PRICE INDICES (2014-2016=100)						
Date	Food Price Index	Meat	Dairy	Cereals	Oils	Sugar
2020-01	102,5	103,8	103,8	100,5	108,7	87,5
2020-02	99,4	100,6	102,9	99,4	97,6	91,4
2020-03	95,1	99,5	101,5	97,7	85,5	73,9
2020-04	92,4	96,9	95,8	99,3	81,2	63,2
2020-05	91,0	95,4	94,4	97,5	77,8	67,8
2020-06	93,1	94,8	98,3	96,7	86,6	74,9
2020-07	94,0	92,2	102,0	96,9	93,2	76,0
2020-08	95,8	92,2	102,1	99,0	98,7	81,1
2020-09	97,9	91,5	102,2	104,0	104,6	79,0
2020-10	101,2	91,8	104,3	111,6	106,4	84,7
2020-11	105,4	93,3	105,4	114,4	121,9	87,5
2020-12	108,5	94,8	109,2	115,9	131,1	87,1
2021-01	113,5	96,0	111,2	125,0	138,9	94,2
2021-02	116,6	97,8	113,1	126,1	147,5	100,2
2021-03	119,2	100,8	117,5	123,9	159,3	96,2
2021-04	122,1	104,3	119,1	126,2	162,2	100,0
2021-05	128,1	107,4	121,1	133,7	174,9	106,8
2021-06	125,3	110,7	119,9	130,3	157,7	107,7
2021-07	124,6	114,1	116,7	126,3	155,5	109,6
2021-08	128,0	113,5	116,2	130,4	165,9	120,5
2021-09	129,2	112,8	118,1	132,8	168,6	121,2
2021-10	133,2	112,1	120,7	137,1	184,8	119,1

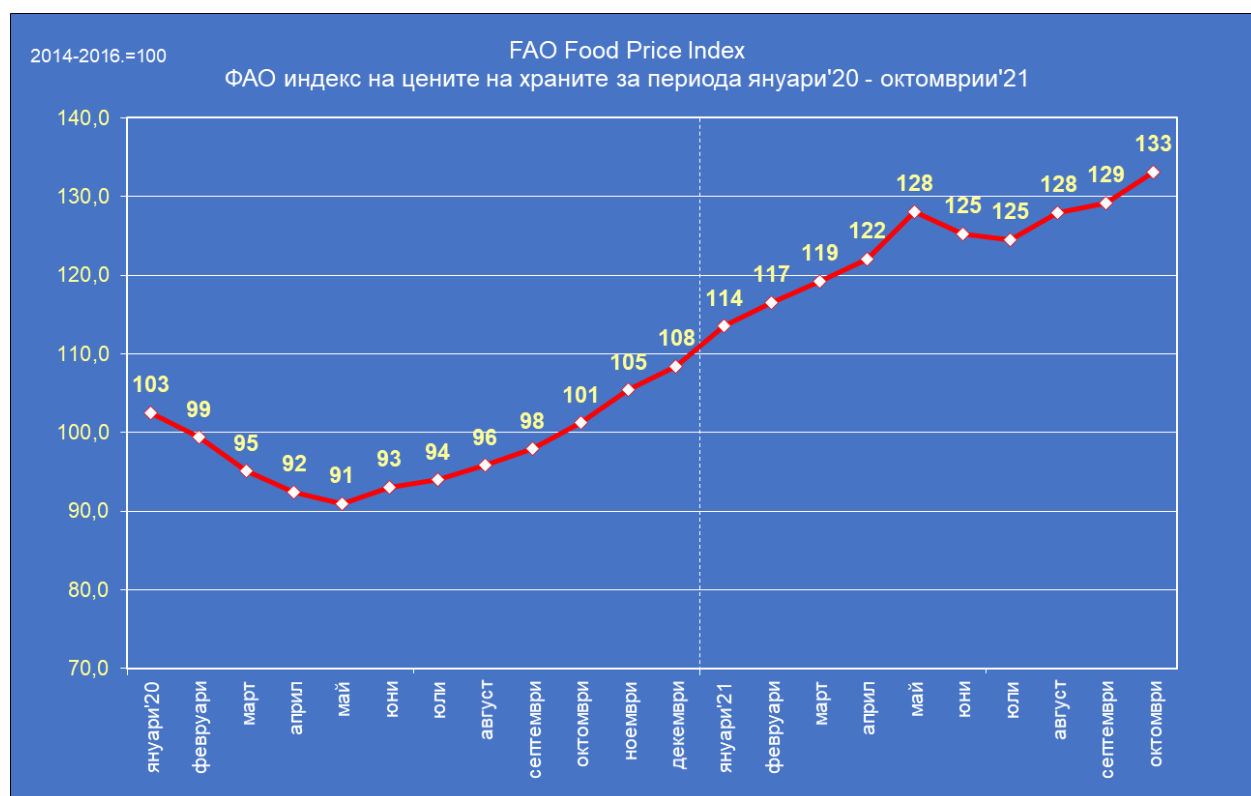
¹⁴ FFPI – FAO Food Price Index

¹⁵ *Оцветяването в клетките визуализира движението на индекса на съответната стокова група

Движението на Индекса на цените на храните на Организацията за прехрана и земеделие на ООН отразява движението на международните цени на всички основни хранителни стоки и фуражи, които влизат в състава му.¹⁶ Средната стойност на индекса на цените на храните на ФАО през месец октомври 2021 г. е средно 133,2 пункта, като е с 3,9 пункта (3,0%) по-висок от септември и с 31,8 пункта (31,3 %) спрямо същия месец на 2020 г. В резултат на устойчивия възходящ тренд през последните три месеца, индексът достигна най-високото си ниво от юни 2011 г.

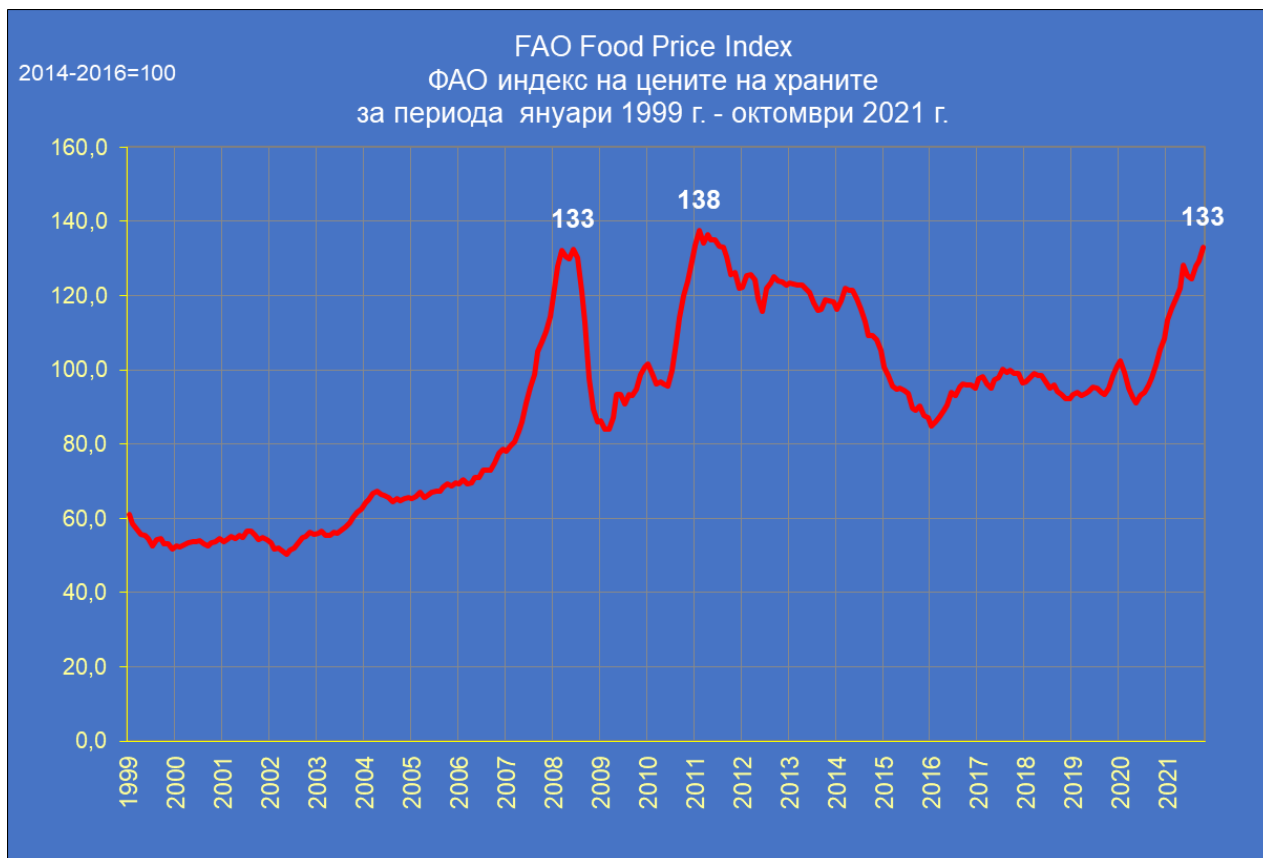
Това увеличение в сравнение с нивото от предходния месец се дължи преди всичко на продължаващия ръст на световните цени на растителните масла и зърнените храни.

Пиковата си стойност от 137,6 пункта индексът на ФАО, достига през февруари 2011 г. (табл. 10 и фиг.68,69,70,71)

фигура 70 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.

¹⁶ В състава на ФАО индекса на цените на храните влизат: захар, зърнени култури, млечни продукти, масла и мазнини и меса.

фигура 71 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – октомври 2021 г.

- **Индекс на цените на храните на Международния валутен фонд (МВФ)**

Индексът на цените на храните на Международния валутен фонд¹⁷ отразява движението на цените на хранителните стоки¹⁸ и включва цените на зърнените храни, растителните масла, месото, морските дарове, захарта, бананите и портокалите.

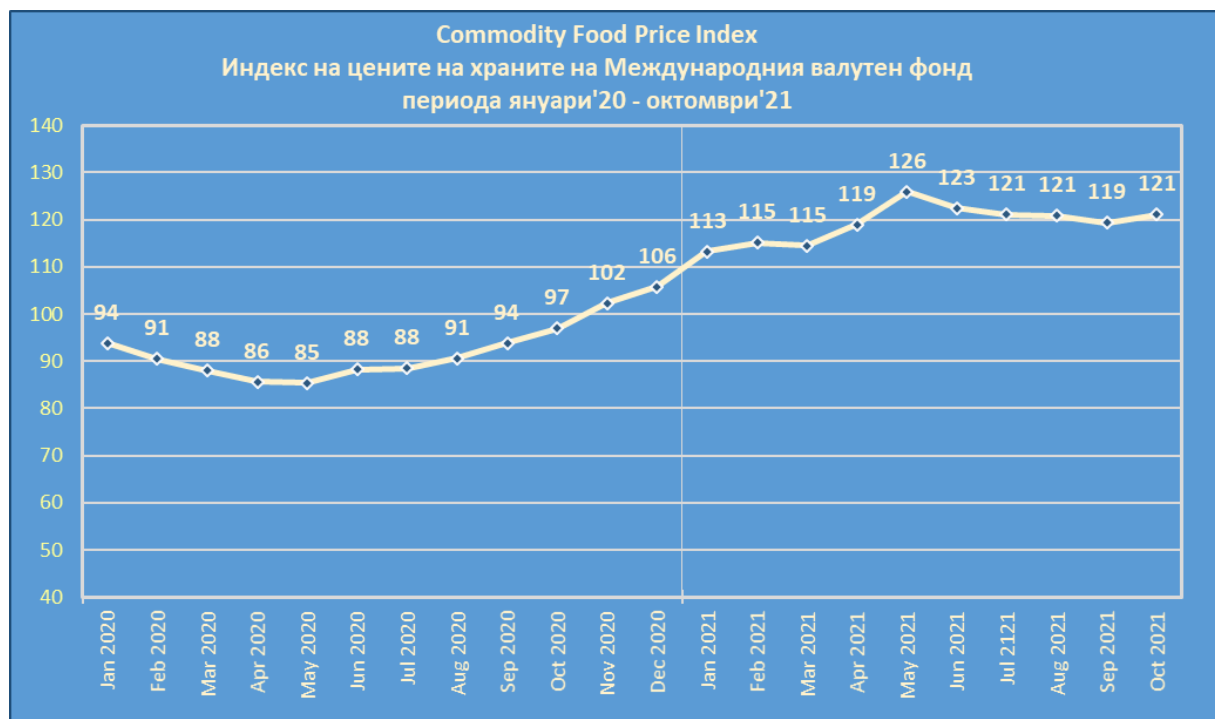
Поради по-различния състав на стоките, които влизат в този индекс се наблюдават известни различия в тенденциите на двата индекса (ФАО и МВФ).

¹⁷ Commodity Food Price Index Monthly Price (Index Mundi)

¹⁸ Индексът на МВФ включва цените на зърнените храни, растителните масла, месото, морските дарове, захарта, бананите и портокалите.

Таблица 11 Стойности на Индекса на цените на храните на МВФ през октомври 2021 г.*¹⁹

Commodity Food Price Index - Monthly Price		
Month	Price	Change
Jan 2020	94,48	3%
Feb 2020	90,51	-4%
Mar 2020	88,03	-3%
Apr 2020	85,62	-3%
May 2020	85,43	0%
Jun 2020	88,32	3%
Jul 2020	88,46	0%
Aug 2020	90,67	3%
Sep 2020	93,81	3%
Oct 2020	96,92	3%
Nov 2020	102,32	6%
Dec 2020	105,77	3%
Jan 2021	113,32	7%
Feb 2021	115,15	2%
Mar 2021	114,5	-1%
Apr 2021	119,04	4%
May 2021	125,91	7%
Jun 2021	122,53	-3%
Jul 2021	121,08	-1%
Aug 2021	120,89	0%
Sep 2021	119,39	-1%
Oct 2021	121,06	1%

фигура 72 Индекс на цените на храните на МВФ за периода януари '20 – октомври '21

¹⁹ *Оцветяването в клетките в колоната на цената визуализира движението на индекса през месеците, а в колоната на промяната, съответно изменението в двете посоки спрямо предходния месец

През м. октомври стойността на този индекс е 121 пункта, като се наблюдава лек ръст спрямо предходния месец. Спрямо същия месец на миналата година индексът е с 24 пункта (25%) по-висок, а най-високите нива са отчетени през 2012 г. – 132 пункта. (табл.11, фиг.73, 74)

фигура 73 Индекс на цените на храните на МВФ за периода януари '99 – октомври '21

• Международни цени на зърнените култури

Средната стойност на индекса на цените на зърнените култури на ФАО²⁰ през октомври е 137,1 пункта, като е с 4,3 пункта (3,2%) по-висока от стойността за септември и с 25,1 пункта (22,4%) по-висока от миналата година.

Спрямо предходния месец се повишават световните цени на всички основни видове зърно.

Бързото нарастване на международните цени на пшеницата продължава четвърти месец, като през октомври е регистрирано ново покачване от 5%, а на годишно база то е 38,3%. Нивото, достигнато през октомври се доближава до нивото от ноември 2012 г. Увеличението на цените продължава да се дължи на ограниченото експортно предлагане на световните пазари в резултат на по-ниските от очакваните реколти в основните страни износители, особено Канада, Руската

²⁰ В състава на този индекс влизат пшеницата, царевицата и ориза

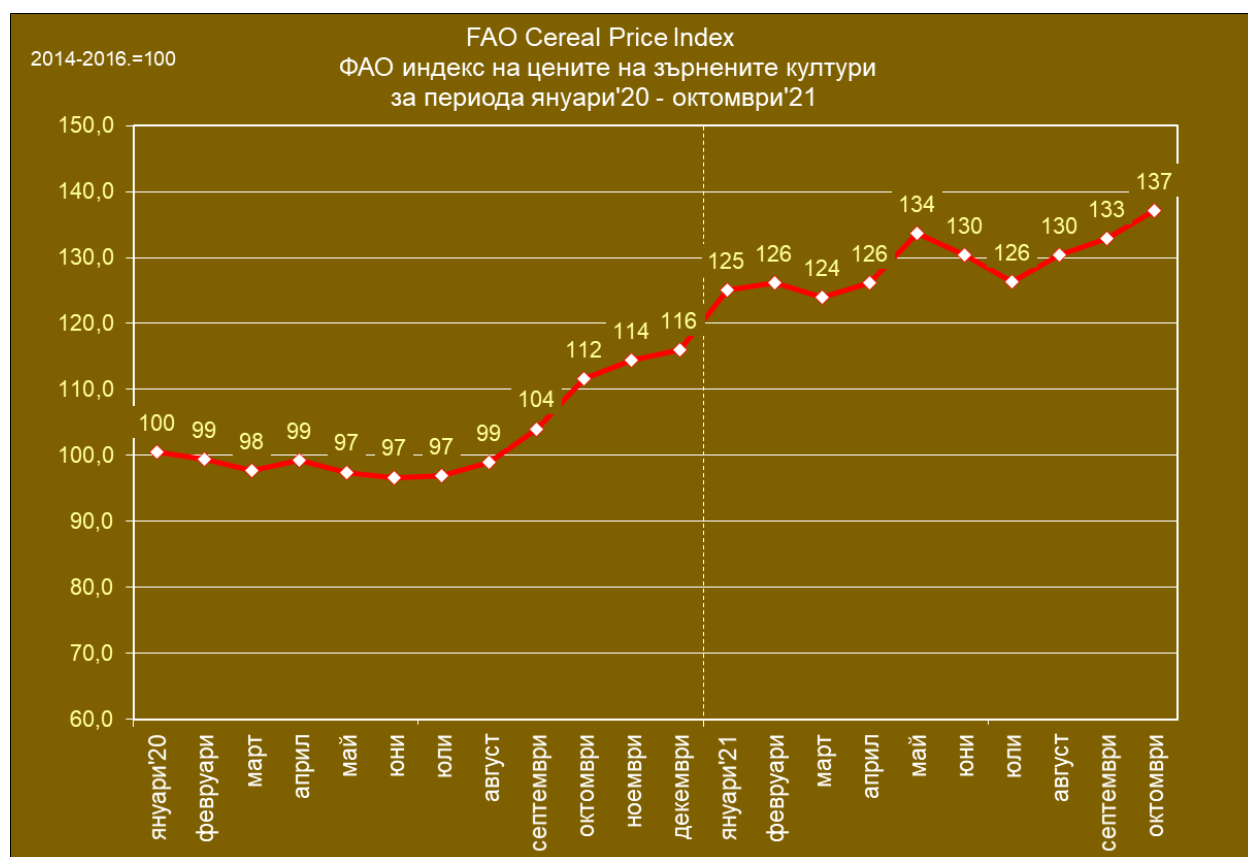
федерация и Съединените американски щати. Това влияние се засилва допълнително, по-специално от намаляването на предлагането на висококачествена пшеница в света, поради което цените на най-ценните й сортове растат най-много.

На пазарите на фуражни зърна цените на ечемика се повишават най-много в резултат на силното търсене, влошените видове култури и по-високите цени на другите пазари.

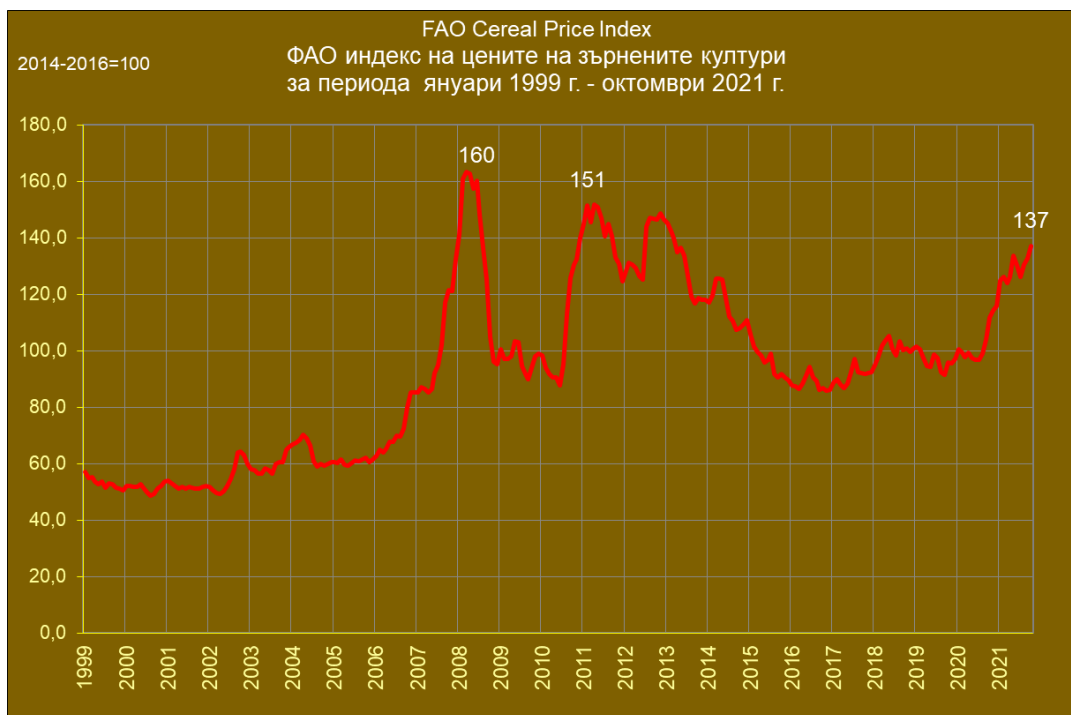
Световните цени на царевичата се повишават, движени от по-високото потребление на енергийните пазари. Това покачване на цените на царевичата, обаче е ограничено от сезонното увеличение на предлагането и съживяването на пристанищата в Съединените американски щати.

Международните цени на ориза също леко се повишават, но този растеж е ограничен от навлизането на основната реколта на пазарите на зърно от различни страни доставчици в Азия. (фиг.80 и 81)

Най-високите стойности на този индекс (160 пункта) са регистрирани в началото на 2008 г. (фиг.74 и 75)

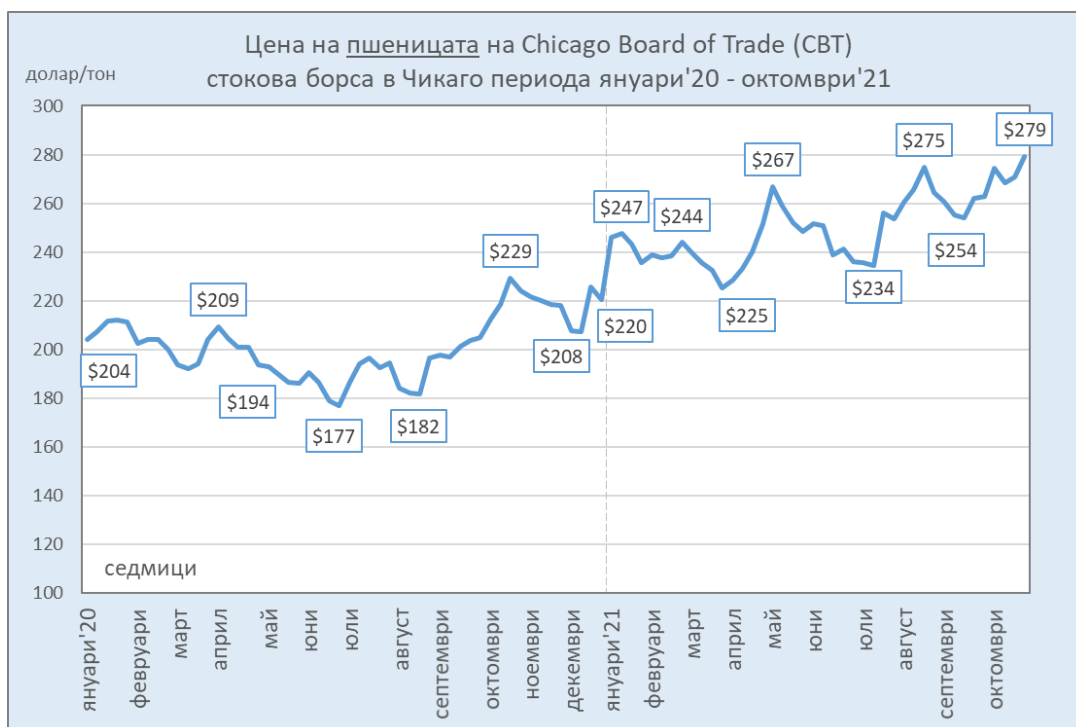
фигура 74 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'20 - октомври'21

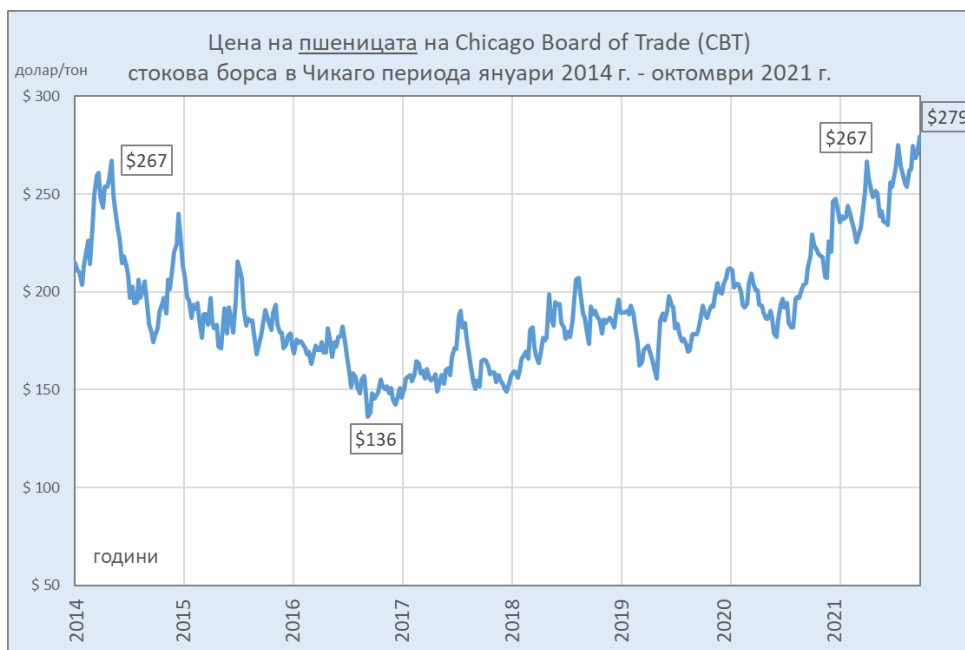
фигура 75 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'99 - октомври'21

Цената на пшеницата на стоковата борса в Чикаго през м. октомври стартира от ниво 275 долар/тон и през последната седмица стъпва на ниво от 279 долар/тон. В сравнение със същия период на миналата година средномесечната цена за месец октомври тази година е с 24% по-висока. (фиг. 76)

Най-високите стойности за последните години са достигнати през 2014 г., както и през третата седмица на месец август тази година. На най-ниските нива цената на пшеницата е била през лятото на 2016 г. (фиг.77)

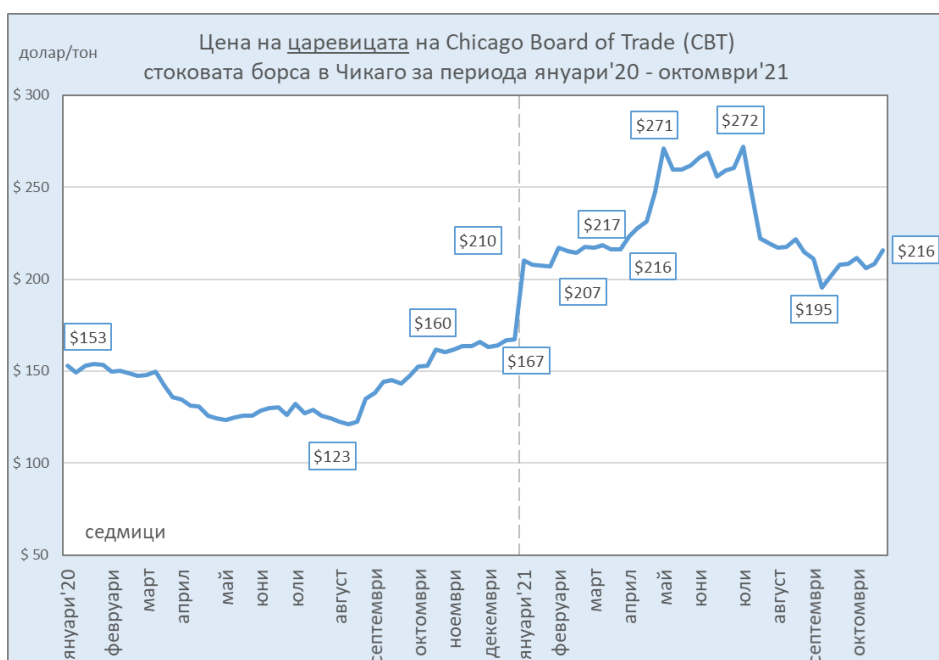
фигура 76 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'20 – октомври'21

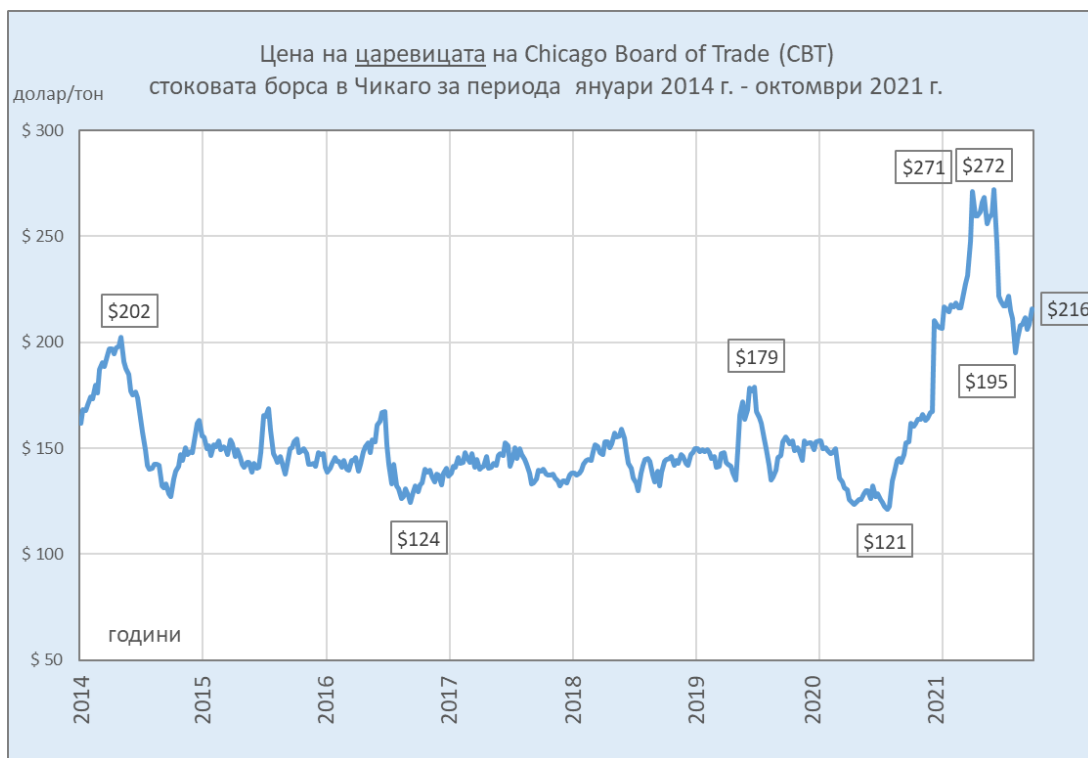
фигура 77 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14 – октомври'21

Цената на царевичата на стоковата борса в Чикаго през първата седмица на юли достига пикове за последните години нива от 275 долар/тон. През следващите седмици стойностите бележат рязък спад.

В началото на месец октомври кривата стартира от 212 долар/тон и през следващите две седмици се запазва низходящ тренд. През последната седмица стъпва на ниво от 216 долар/тон. На годишна база поскъпването е 34%. (фиг.78) Аналогично на цената на пшеницата и при царевичата се наблюдава пик през 2014 г., който обаче е много под стойностите от тази година. Най-ниските регистрирани нива са през 2020 г. (фиг.79)

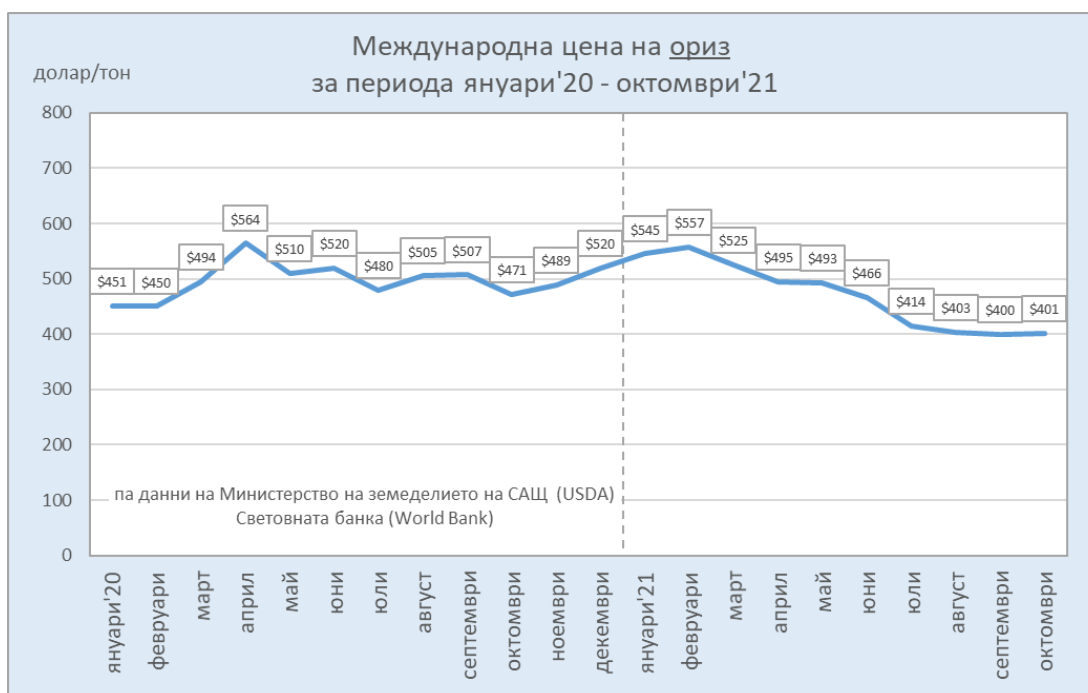
фигура 78 Цена на царевичата на Чикагската стокова борса за периода януари'20 –октомври '21

фигура 79 Цена на царевицата на Чикагската борса за периода януари'14 – октомври'21

През месец октомври международната цена на ориза по данни на Министерство на земеделието на САЩ (USDA) е 401 \$/тон. Наблюдава се минимално повишение спрямо предходния месец. На годишна база е отчетен спад на стойностите от 15%. (фиг.80)

Пиковите стойности на международната цена на ориза са регистрирани през 2008 г. – 907 \$/тон. (фиг.81)

фигура 80 Международна цена на ориз за периода януари'20 – октомври'21

фигура 81 Международна цена на ориз за периода януари'99 – октомври'21

• **Международни цени на растителните масла**

Индексът на цените на растителните масла на ФАО²¹ през месец октомври е 184,8 пункта, което е с 16,3 пункта (9,6%) повече от предходния месец и е най-високото ниво в историята на този индекс.

Този растеж се дължи на увеличението на цените на палмово, соево, слънчогледово и рапично масло.

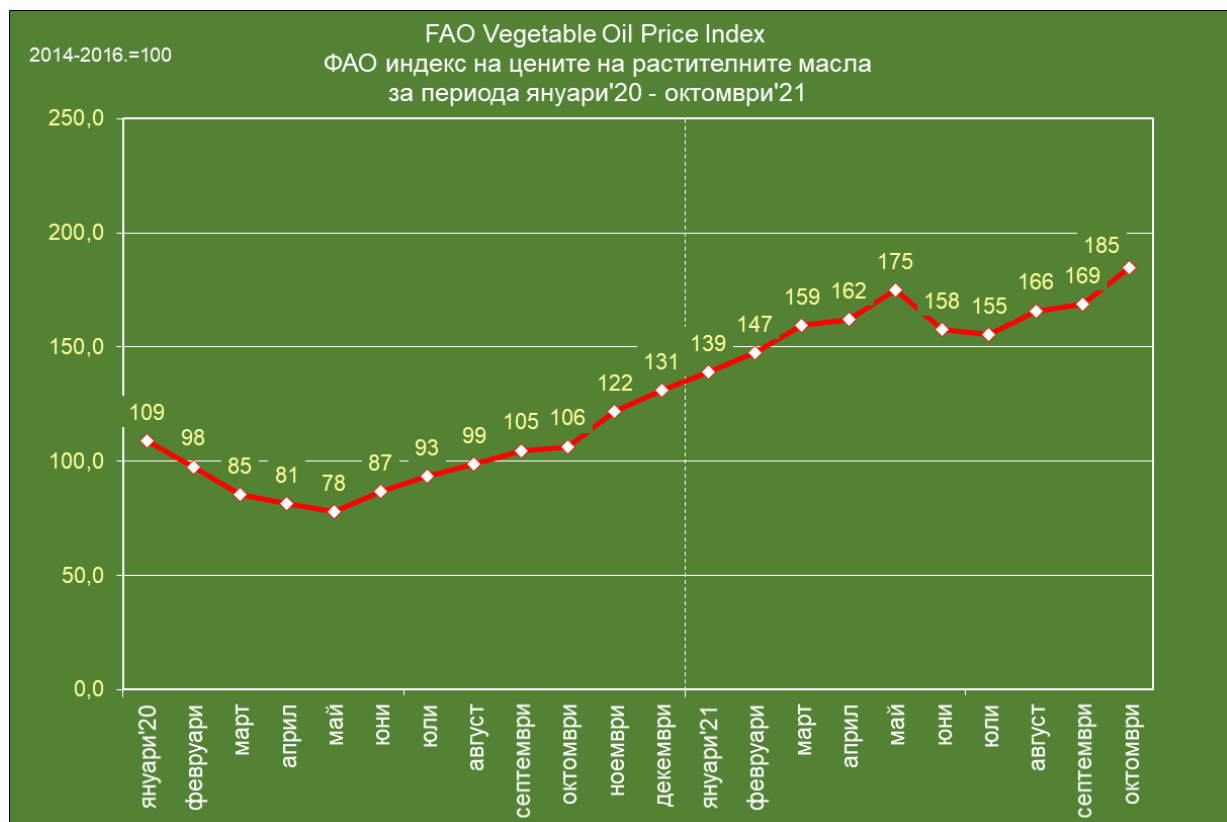
Глобалните цени на палмово масло продължиха да се покачват в продължение на четири поредни месеца, водени главно от продължаващите опасения относно ниското производство в Малайзия във връзка с продължаващия недостиг на работници мигранти.

В същото време световните цени на палмовото, соевото и слънчогледовото олио нарастват под влияние на съживяването на търсенето на внос в света, особено от Индия, което допълнително намалява вноските мита върху хранителните масла.

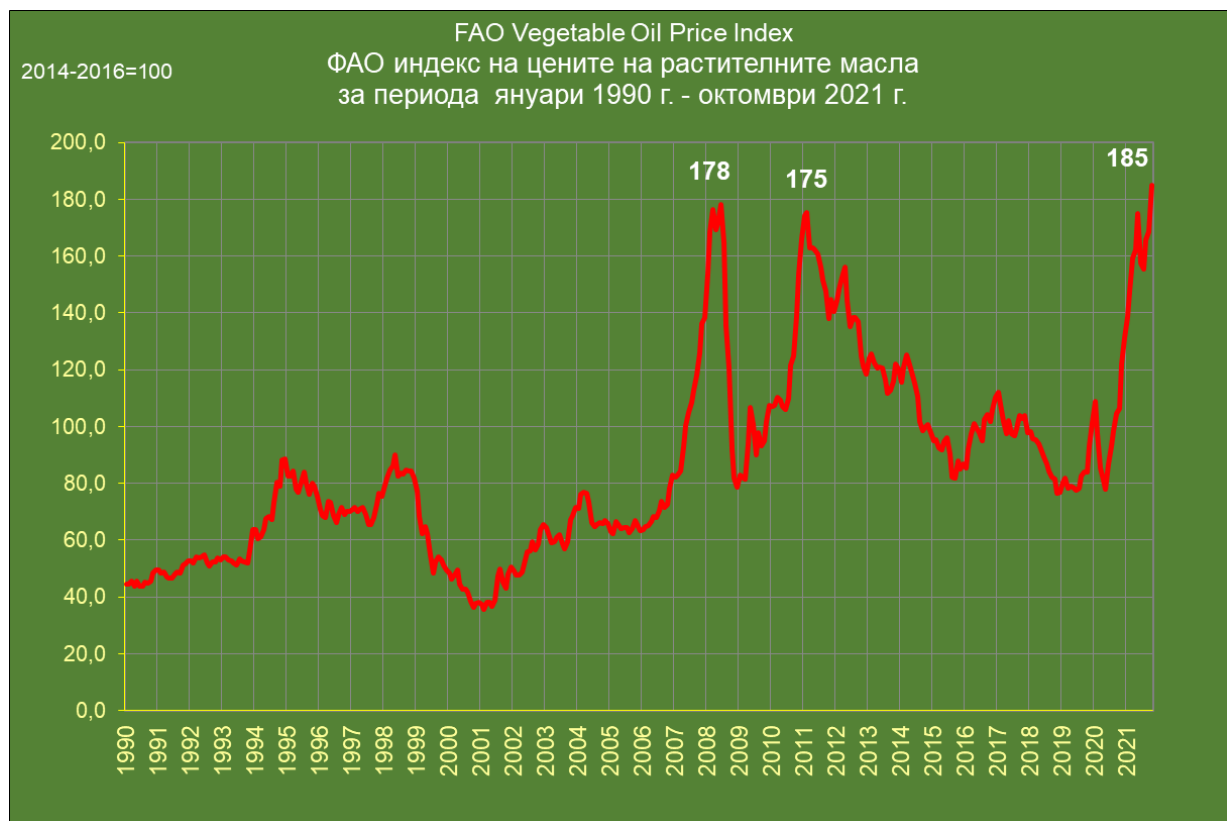
Що се отнася до рапичното масло, запазването на високите световни цени е преди всичко резултат от продължаващия дефицит на предлагане и голямо търсене. Трябва да се отбележи, че покачването на цените на растителните масла

²¹ В състава на този индекс влизат палмовото, соевото, рапичното и слънчогледовото масла

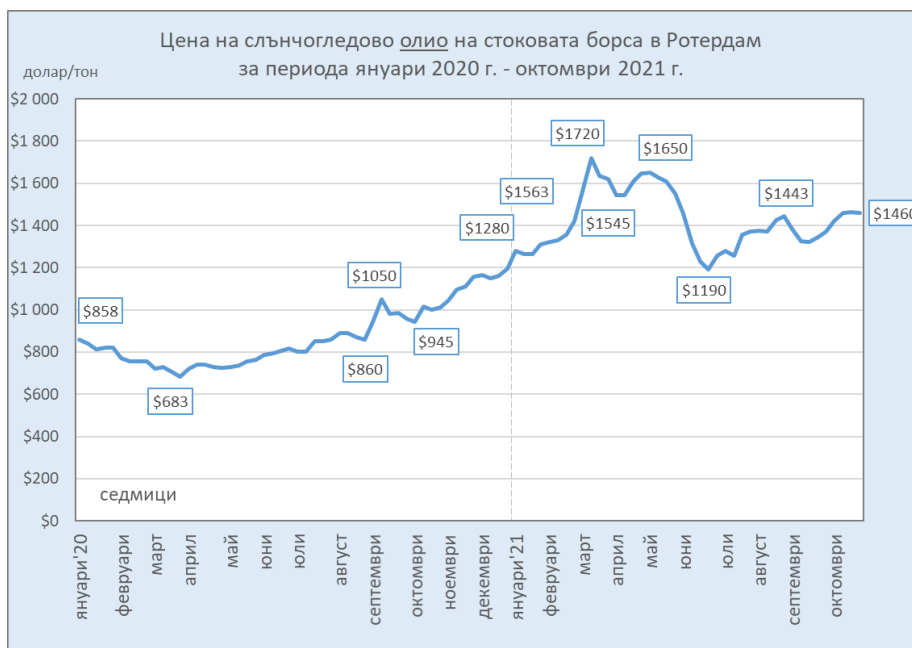
беше улеснено и от покачването на цените на суровия петрол. (фиг.82) Преди големия скок на цената на растителните масла през октомври най-високите стойности на този индекс (178 пункта) бяха регистрирани през 2008 г. (фиг.83)

фигура 82 ФАО индекс на растителните масла за периода януари'20 – октомври'21

фигура 83 ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – октомври 2021 г.

фигура 84 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на борсата в Ротердам януари'20 – октомври'21

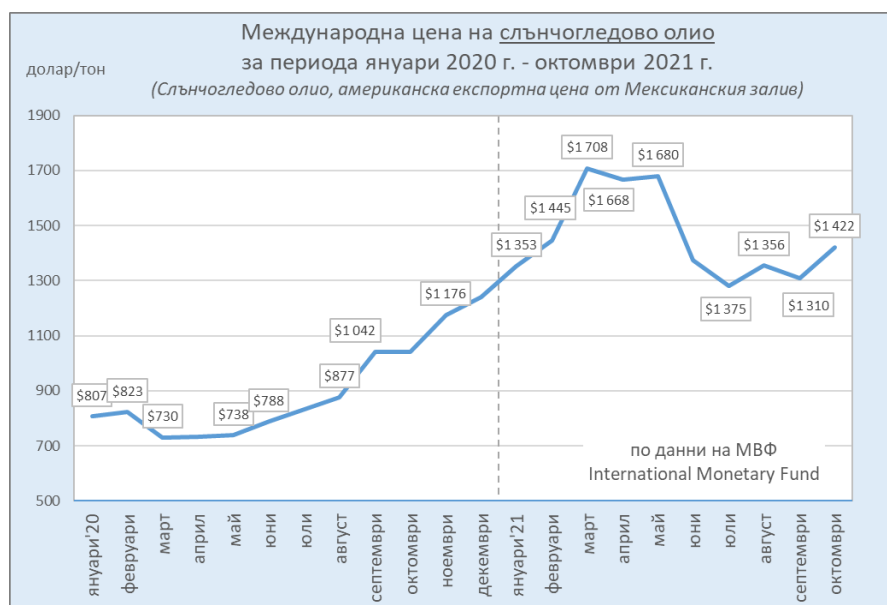
През първите седмици на октомври при цената на слънчогледовото олиото на борсата в Ротердам се наблюдава зараждане на възходящ тренд.. В началото на месеца цената стартира от ниво 1420 долар/тон и през последната седмица кривата стъпва на ниво от 1460 долар/тон. На годишна база е регистрирано покачване на цената с 46%. (фиг.84)

Въпреки известното стабилизиране на стойностите през май и низходящия тренд през юни, тези стойности драстично надвишават високите нива от 2013 г. и 2015 г. Преди силното покачване на цената на олиото през 2020 г. и през март 2021 г., пиковите стойности бяха достигнати през 2013 г. – 1260 долар/тон. (фиг.85)

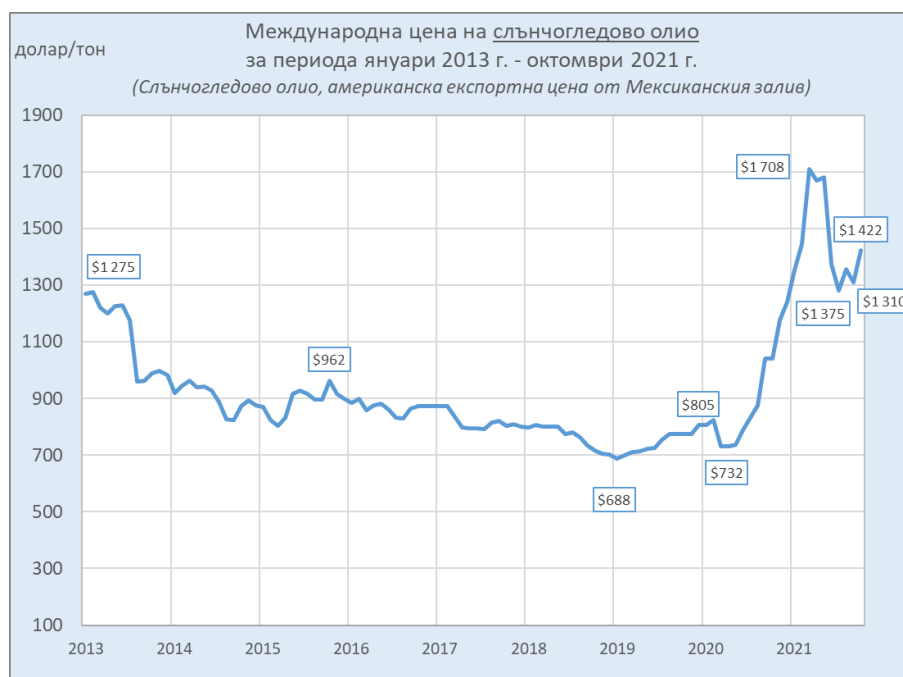

фигура 85 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на борсата в Ротердам януари'13 – октомври'21

Аналогични са изводите при анализирането на цената на олиото по данни на Международния валутен фонд²², за експортната цена на САЩ от Мексиканския залив²³. През октомври цената по тези данни е 1422 долар/тон, като на месечна база има ръст на стойностите от 8.5%, а спрямо май е отчетен спад на стойностите от 258 пункта (15%). Пиковите стойности, достигнати през март 1708 долар/тон са най-високите за последните девет години. Преди това покачване на цената, най-високото ниво беше през 2013 г. – 1275 долар/тон. (фиг.86 и 87)

фигура 86 Международна цена на олио по данни на МВФ за периода януари'20 – октомври'21

фигура 87 Международна цена на олио по данни на МВФ за периода януари '13 – октомври '21 г.

²² [International Monetary Fund](https://www.imf.org/)

²³ Sunflower Oil, US export price from Gulf of Mexico, US Dollars per Metric Ton

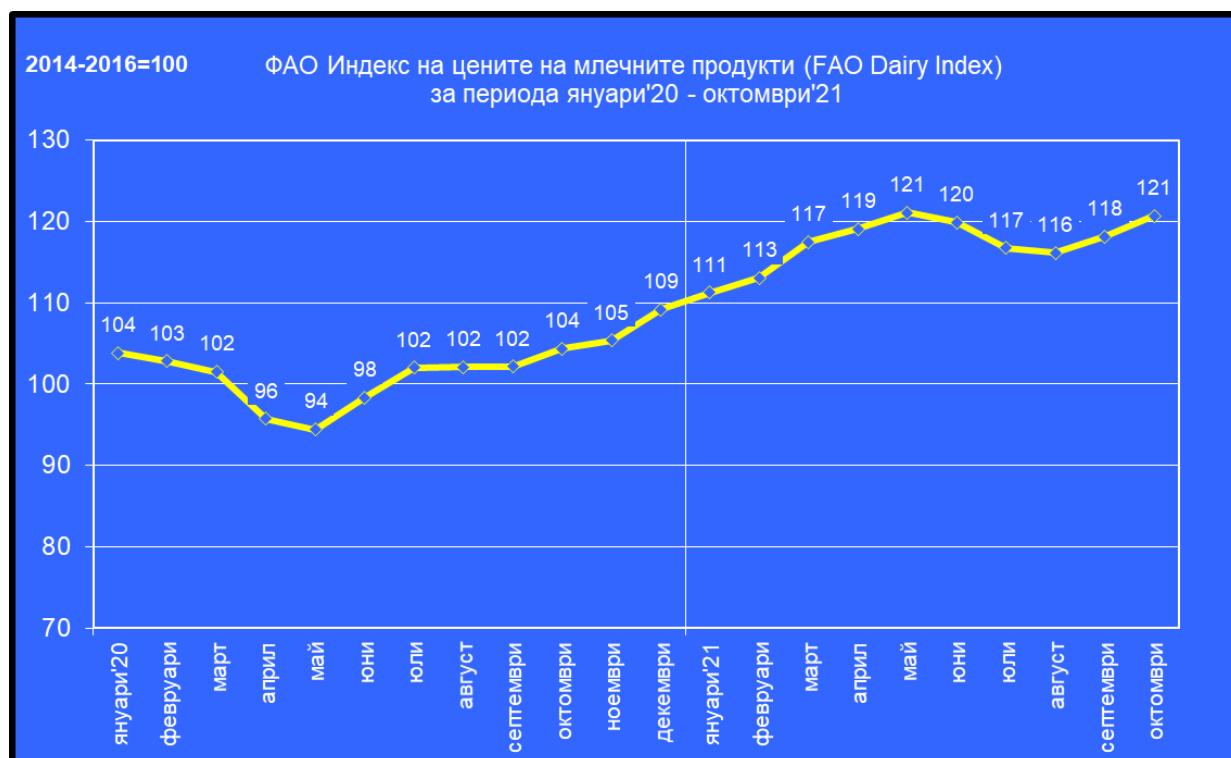
- **Международни цени на млечните продукти**

Индексът на цените на млечните продукти на ФАО²⁴ през октомври е средно 120,7 пункта, като е с 2,6 пункта (2,2%) по-висок от този през септември и с 16,2 пункта (15,5%) по-висок от миналата година.

През месеца продължава рязкото покачване на котировките на световните цени на маслото, обезмасленото мляко на прах и пълномасленото мляко на прах под влияние на силното световно търсене на внос и желанието на купувачите да осигурят натрупване на запаси за втори пореден месец,

Покачването на международните цени на млякото беше подхранвано и от сезонния спад в предлагането на мляко и намаляването на запасите в Европа, както и по-бавното от очакваното начало на новия сезон за производство на мляко в Тихия океан.

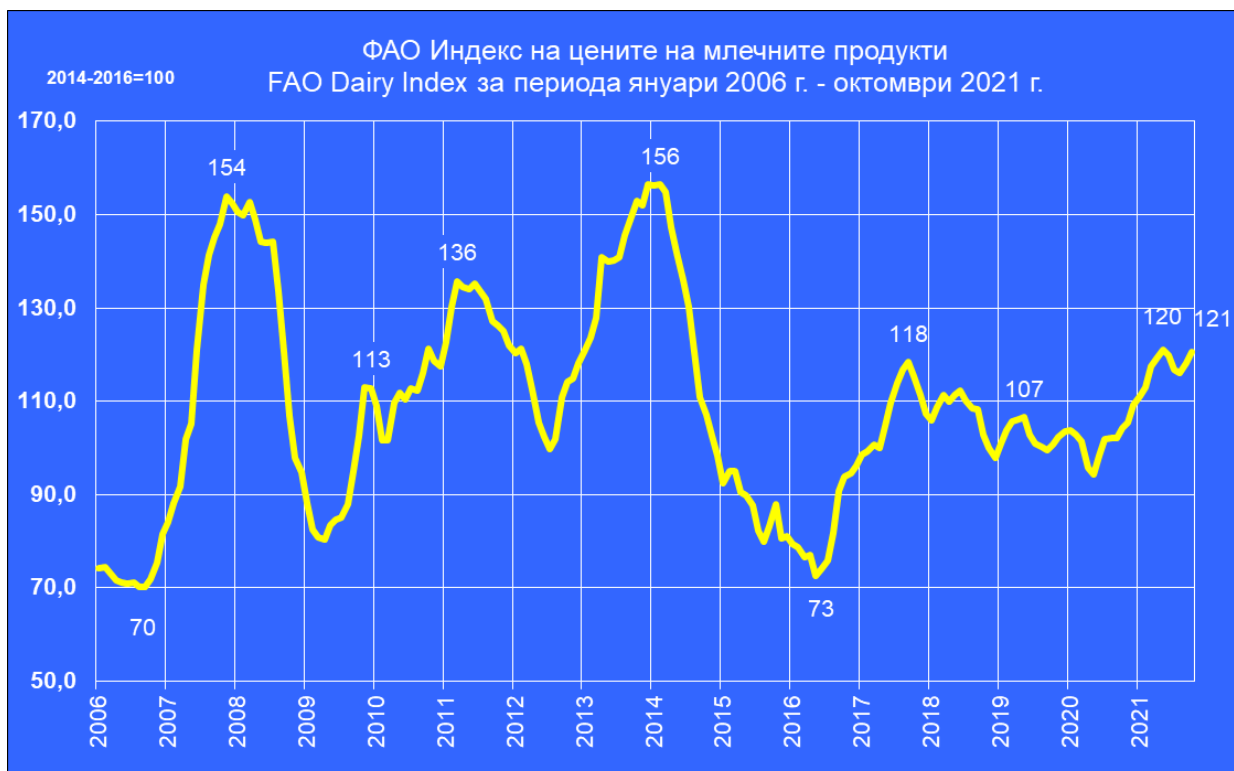
За разлика от тях цените на сиренето бяха до голяма степен стабилни, тъй като предлагането от големите производители беше достатъчно, за да отговори на търсенето на внос в световен мащаб. (фиг.88)

фигура 88 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'20 – октомври'21

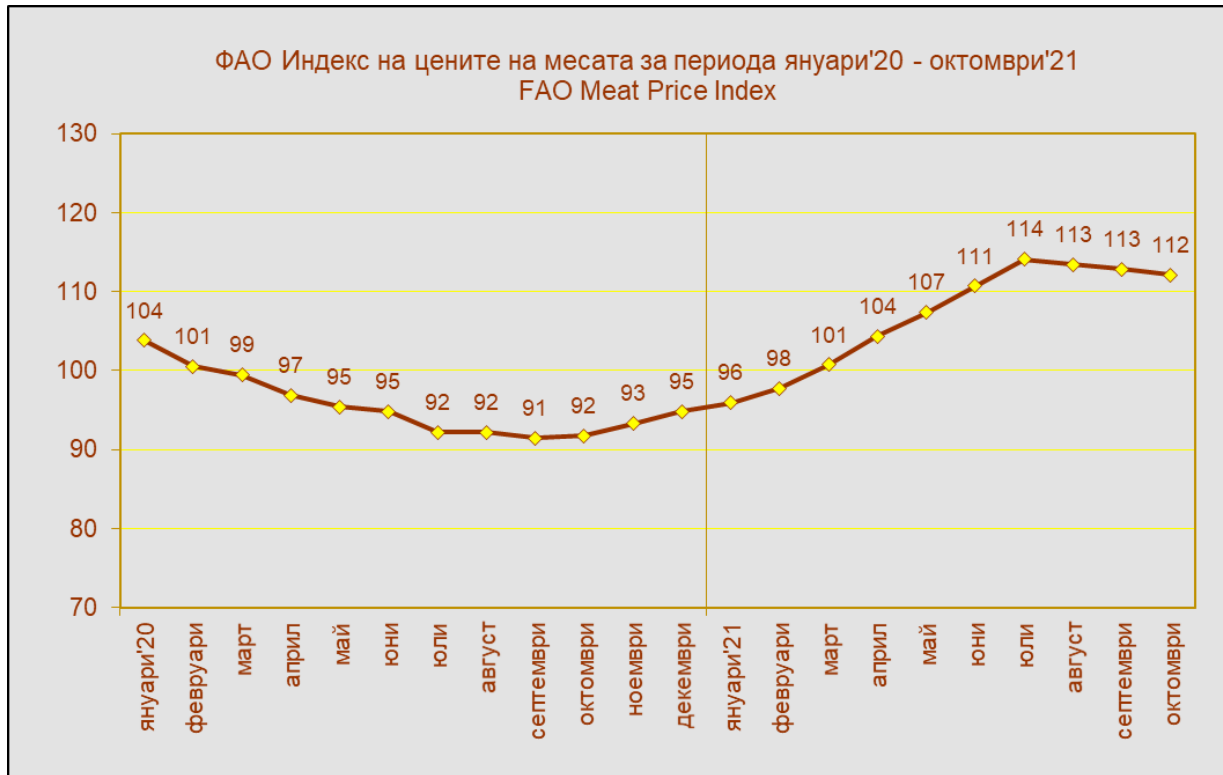
Най-високите стойности на този индекс (156 пункта) са регистрирани в края на 2013 г. и началото на 2014 г. (фиг.89)

²⁴ В състава на този индекс са включени масло, обезмаслено и пълномаслено сухо мляко и сирене

фигура 89 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.

- Международни цени на месата**

фигура 90 ФАО индекс на месата за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г

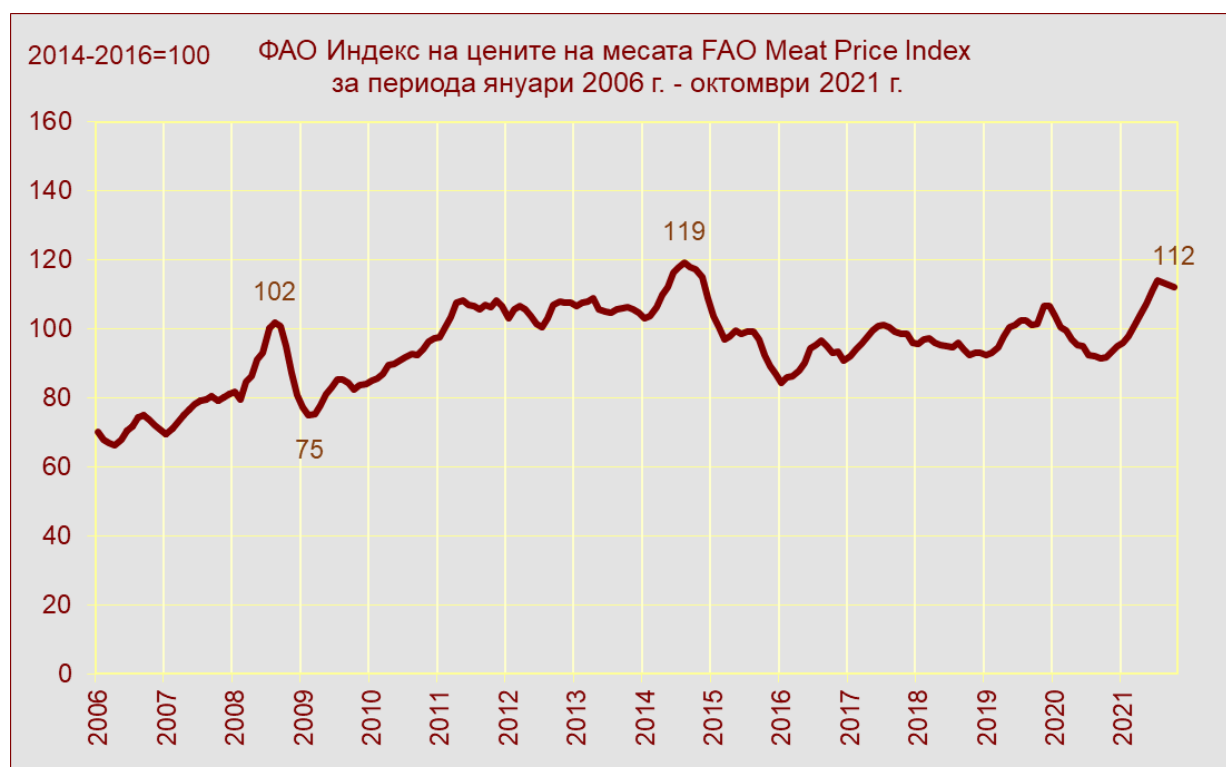
Стойността на Индекса на цените на месото FAO²⁵ през октомври е 112,1 пункта, което е спад от 0,8 пункта (0,7%) спрямо септември. Спадът на цените продължава трети месец, въпреки че стойността му все още е с 20,3 пункта (22,1%) по-висока спрямо същия месец на миналата година.

През октомври световните цени на свинското месо паднаха основно поради намаляване на покупките от Китай.

Цените на говеждото месо също намаляват във връзка с резкия спад на цените на месото, доставено от Бразилия. Върху цените на говеждото месо влияние оказва също така и пазарната несигурност, свързана със спирането на вноса от водещи търговски партньори, причинено от лудата крава по животните.

Котировките на птичето месо, от друга страна, се повишиха под влиянието на силното глобално търсене. Производството обаче нараства бавно поради по-високите цени на фуража и огнищата на инфлуенца по птиците, особено в Европа.

Освен това световните цени на овнешкото месо се повишиха леко поради продължаващите ограничения на доставките от Тихия океан в резултат на необходимостта от възстановяване на стадата. (фиг.90,91)

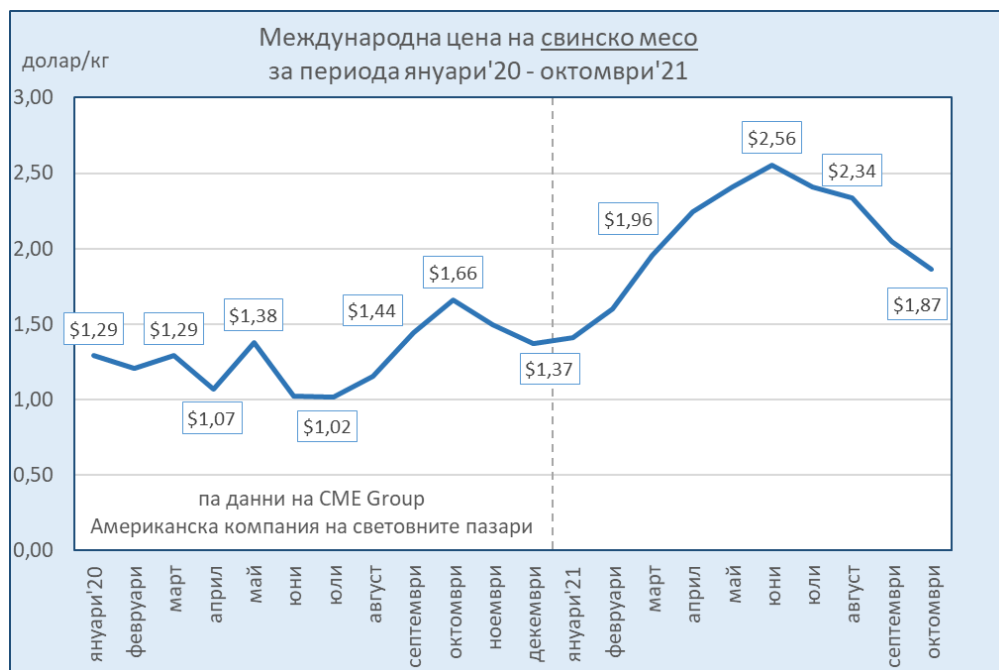

фигура 91 ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – октомври 2021 г.

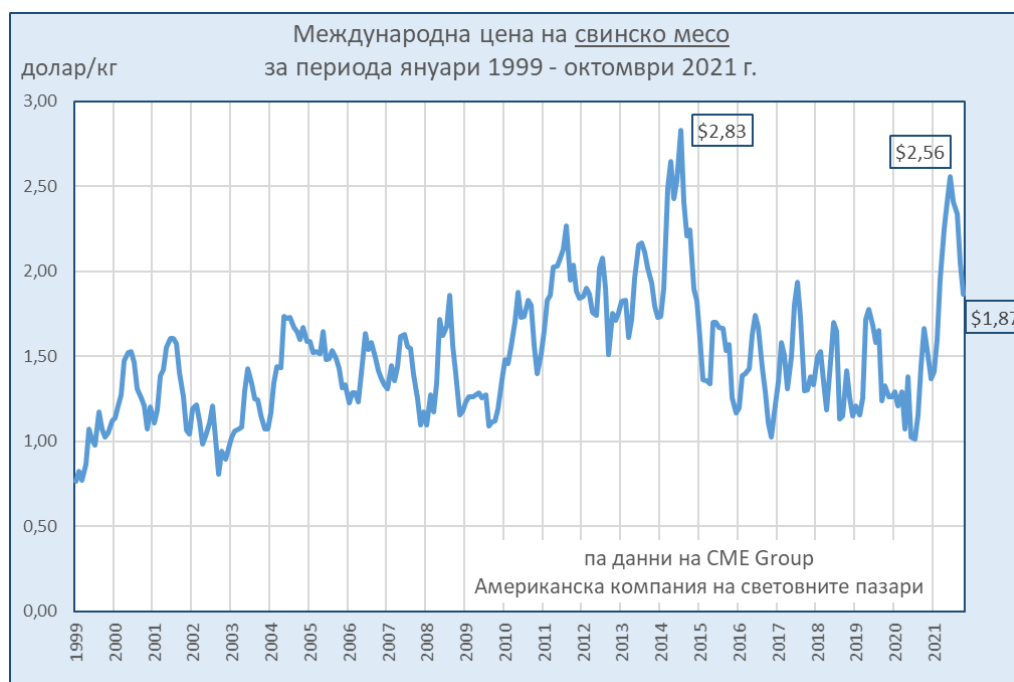
Наблюденията на цените на свинското месо по данни на СМЕ Group показват раздвижване на пазара през последните месеци. От месец юни се

²⁵ В този индекс са включени свинско, говеждо, овче и птиче месо

наблюдава низходящ тренд на кривата, който се задържа и през октомври, когато цената е 1,87 долар/кг. Стойностите през октомври, спрямо януари са със 36,5% по-високи, но спрямо юни, когато цената беше 2,56 долар/тон, се наблюдава спад на стойностите с 27%. Най-високите регистрирани цени за последните години са през 2014 г. – 2,83 долар/кг.(фиг. 92,93)

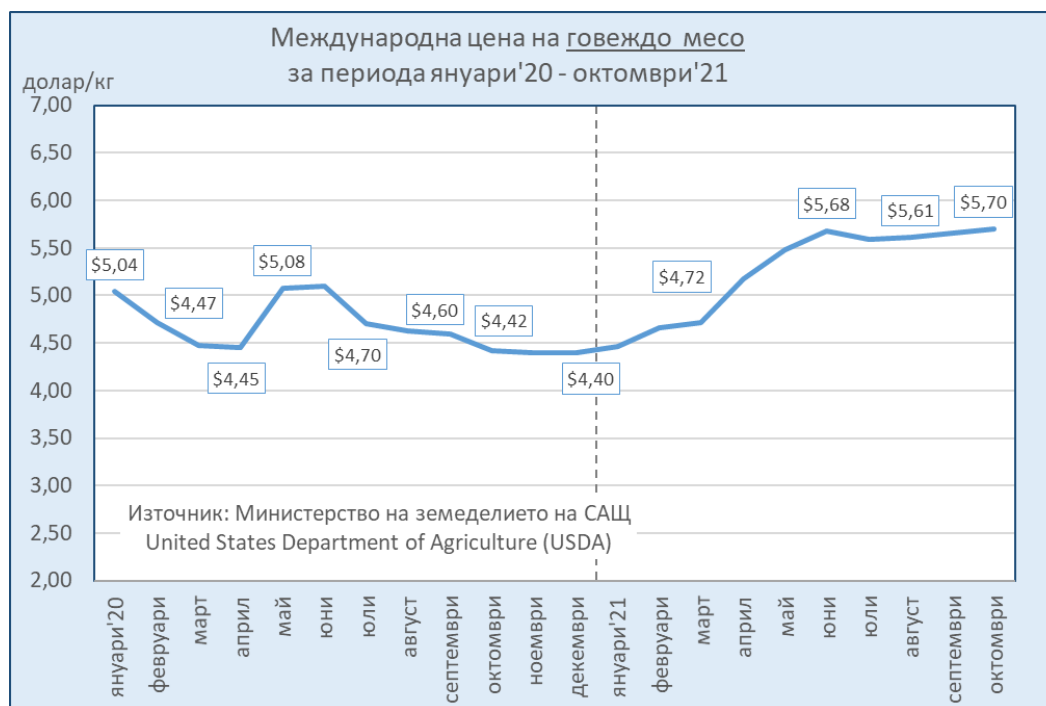
фигура 92 Международна цена на свинското месо по данни на CME Group за периода януари'20 – октомври'21²⁶

фигура 93 Международна цена на свинското месо по данни на CME Group за периода януари 1999 – октомври 2021 г.

²⁶ CME Group - американска компания на световните пазари

Наблюденията на цените на говеждото месо по данни на Министерство на земеделието на САЩ²⁷ показват стабилизиране на кривата около ниво от 5.60 – 5.70 долар/кг. На годишна база има ръст на стойностите от 23%. И при международната цена на говеждото месо се наблюдава пик на цената през 2014 г. (фиг. 94,95)

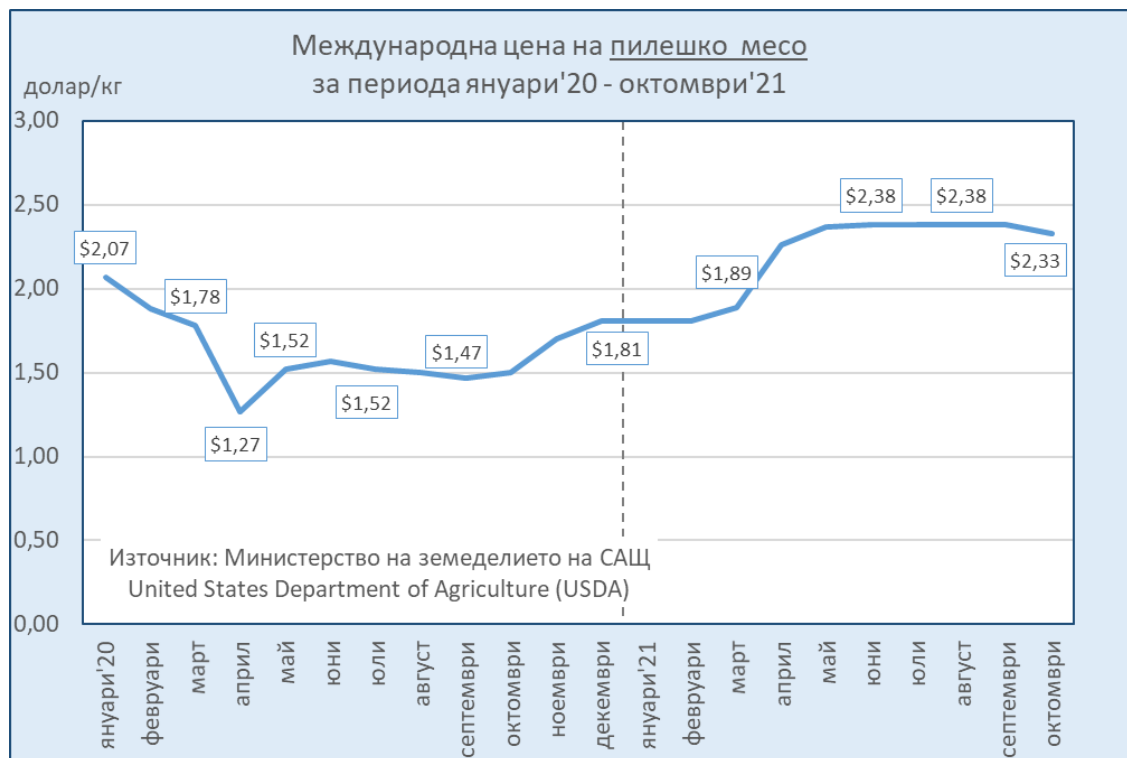
фигура 94 Международна цена на говеждо месо по данни на USDA за периода януари'20 – октомври'21

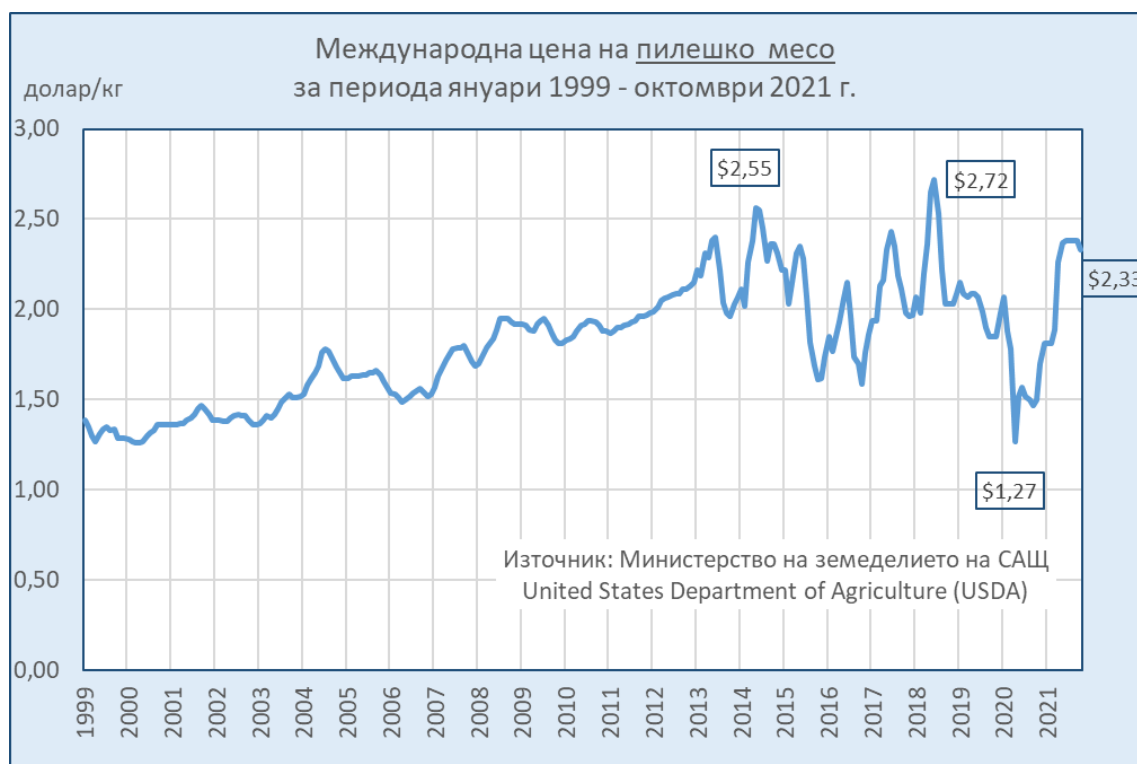
фигура 95 Международна цена на говеждо месо по данни на USDA за периода януари'99 – октомври'21

²⁷ United States Department of Agriculture (USDA); Министерство на земеделието на САЩ

Наблюденията на цените на пилешкото месо по данни на Министерство на земеделието на САЩ показват също силно стабилизиране на международния пазар, като през последните два-три месеца цената е около 2.35 долар/кг. Най-високите цени са достигнати през 2018 г. – 2.72 долар/тон. (фиг.96,97)

фигура 96 Международна цена на пилешко месо по данни на USDA за периода януари'20 – октомври'21

фигура 97 Международна цена на пилешко месо по данни на USDA за периода януари'99 – октомври'21

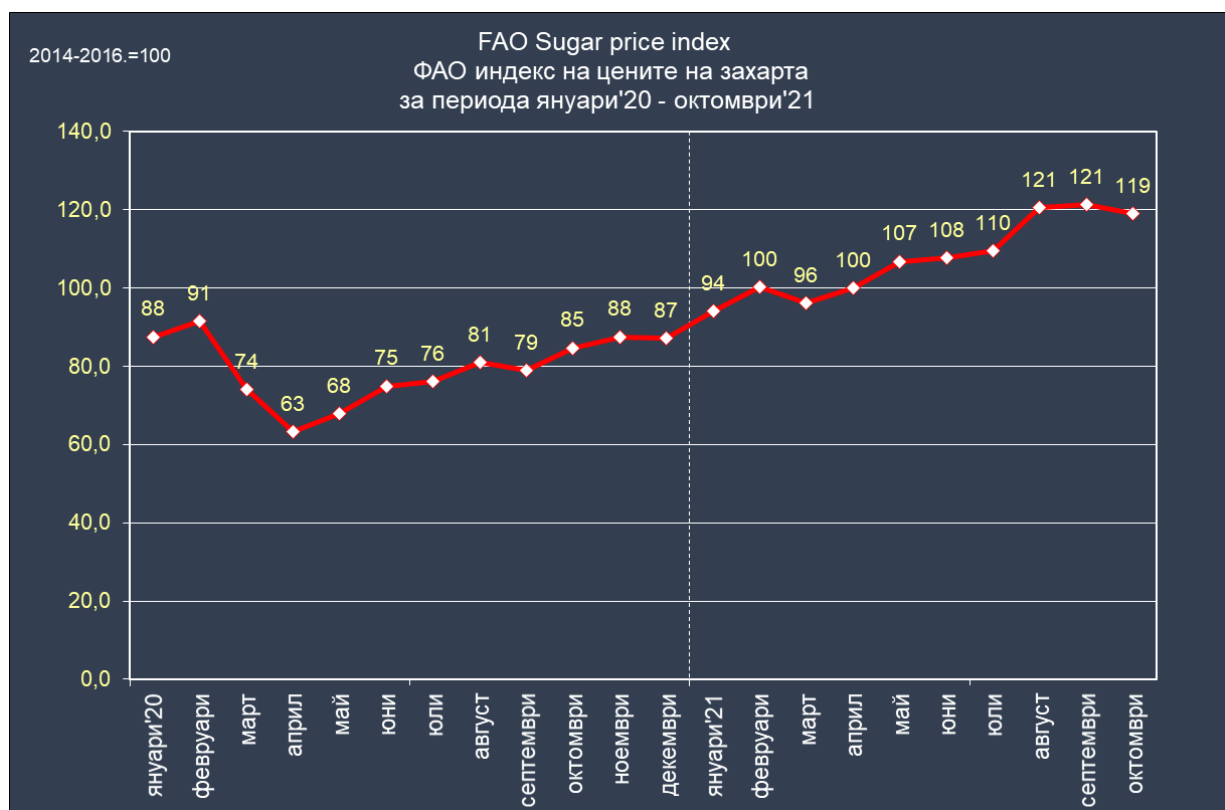
- **Международни цени на захарта**

Индексът на цените на захарта FAO²⁸ през октомври е 119,1 пункта, което е с 2,1 пункта (1,8%) под нивото от септември и е първият му спад след продължилия шест месеца ръст.

Световните цени на захарта обаче все още са с повече от 40% по-високи в сравнение със същия месец на миналата година.

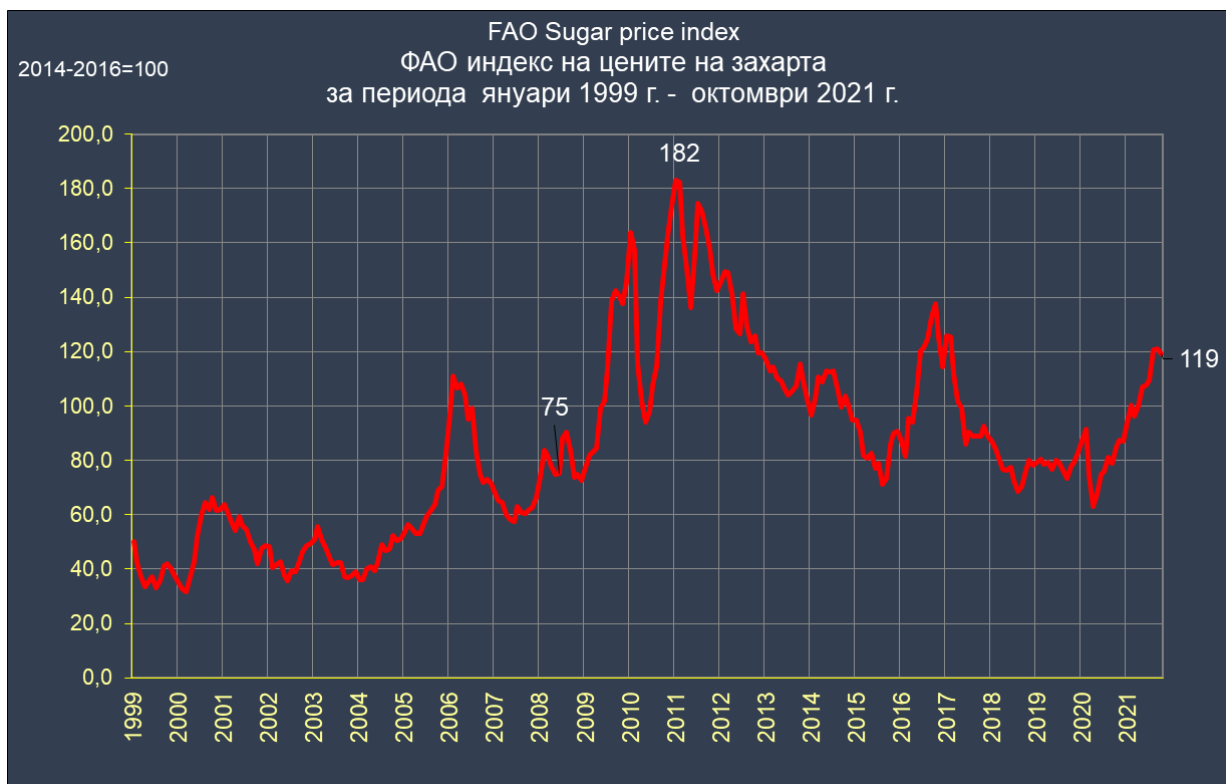
Спадът на световните цени на захарта през последните месеци се дължи на ограниченото търсене на внос на световните пазари и прогнозираното увеличение на износа от Индия и Тайланд. Отслабването на бразилския реал спрямо щатския долар също допринесе за намалението на световните цени на захарта. По-значителен спад в цените на захарта обаче беше възпрепятстван от покачващите се цени на етанола в Бразилия. (фиг. 98)

Пиковите стойности на този индекс са регистрирани в началото на 2011 г. и са 182 пункта. (фиг.99)

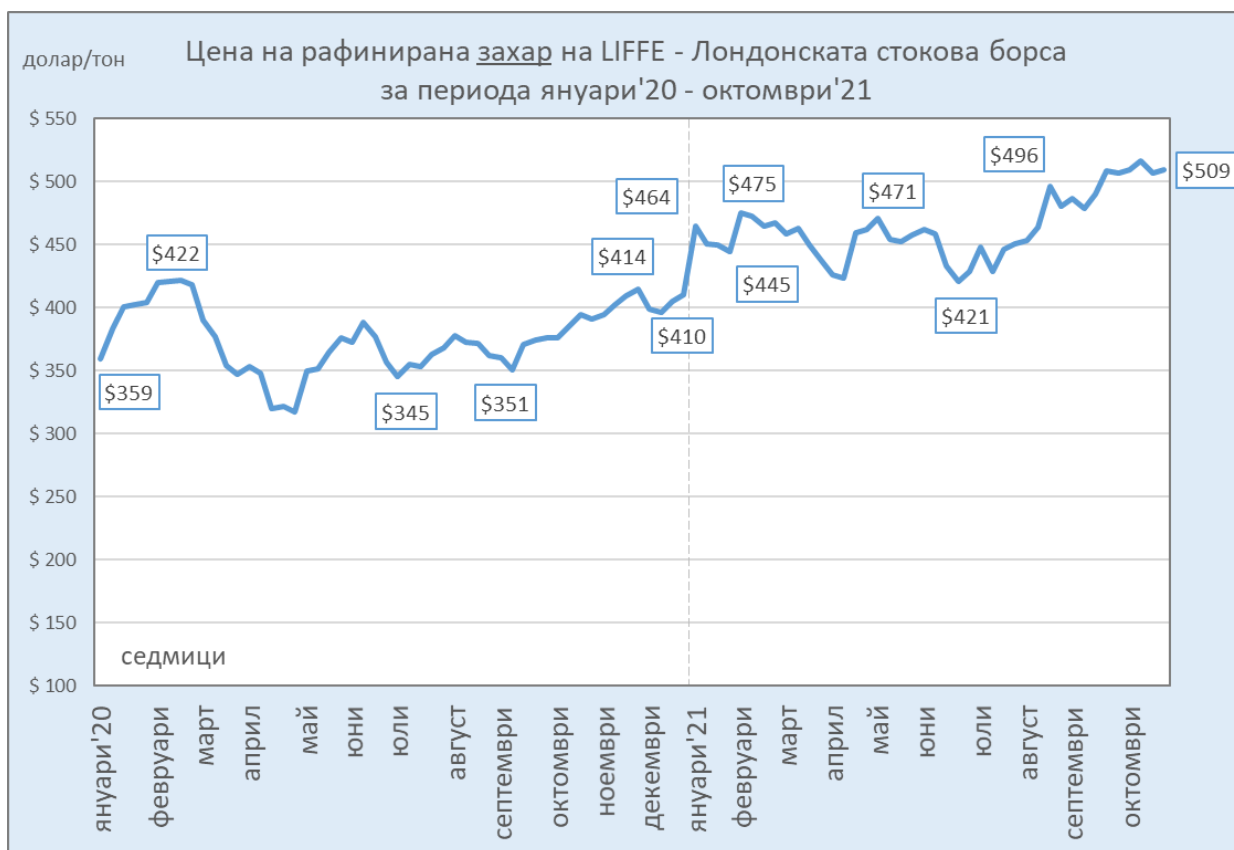

фигура 98 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.

²⁸ FAO Sugar price index

фигура 99 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – октомври 2021 г.

фигура 100 Цена на рафинирана захар на Лондонската стокова борса през януари'20 – октомври'21

Цената на рафинираната захар на Лондонската стокова борса в началото на октомври стартира от ниво 510 долар/тон. През следващата седмица стойностите се покачват, но следва стабилизиране и през последната седмица цената се връща на нивото от началото на месеца 509 долара, която стойност е най-високата за последните четири години.

Спрямо предходния месец е регистрирано покачване от 3,4%, а на годишна база има ръст на цената на захарта от 32%. (фиг.100) След голямото покачване на стойностите през 2016 г. (599 долара/тон), кривата има устойчив низходящ тренд, който се обръща в средата на 2019 г. и отново през месец април 2020 г. (фиг.101)

фигура 101 Цена на рафинирана захар на Лондонската стокова борса през януари 2014 – октомври 2021

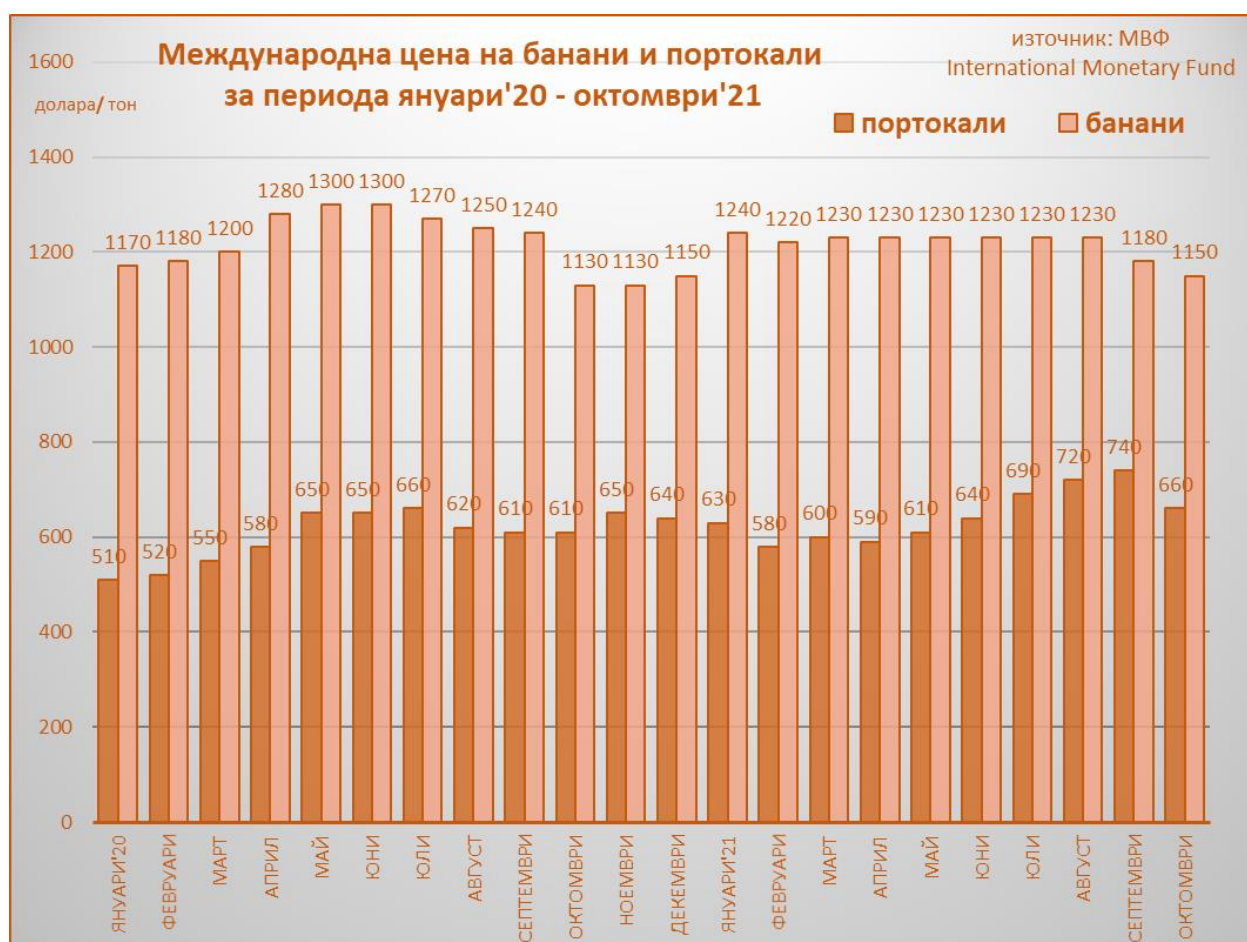
- ### Международни цени на плодовете

Наблюденията от предходните години показват, че цените на бананите и цитрусовите плодове се покачват през пролетта и лятото и през късните есенни месеци започват да падат.

Международната цена на бананите през първите осем месеца на годината е стабилна и се движи около ниво от 1230 долар/тон, като се доближава до стойностите от лятото на миналата година. През септември и октомври се

наблюдава лек спад на стойностите и бананите се търгуват на международния пазар на цена от 1150 долар/тон.(фиг.102) Най-високата международна цена на бананите е регистрирана през 2018 г. и през 2020 г. – 1270 долар/тон. (фиг.103)

През първите два месеца на 2021 г. международната цена на портокалите има низходящ тренд, след което стойностите се стабилизират. През пролетта и лятото кривата има лек възходящ тренд и през септември стъпва на ниво от 740 долар/тон. През месец октомври се наблюдава намаление на международната цена на портокалите и кривата стъпва на ниво от 660 долара. Тези стойности са на малко по-високи нива от същия период на предходната година. (фиг.102) Пиковите стойности на цената на портокалите е регистрирана през 2008 г. – 1432 долар/тон. (фиг.104)

фигура 102 Международна цена на банани и портокали за периода януари '20 г. – октомври '21

фигура 103 Международна цена на банани за периода януари 2004 г. – октомври 2021 г.

фигура 104 Международна цена на банани за периода януари 2004 г. – октомври 2021 г.

Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

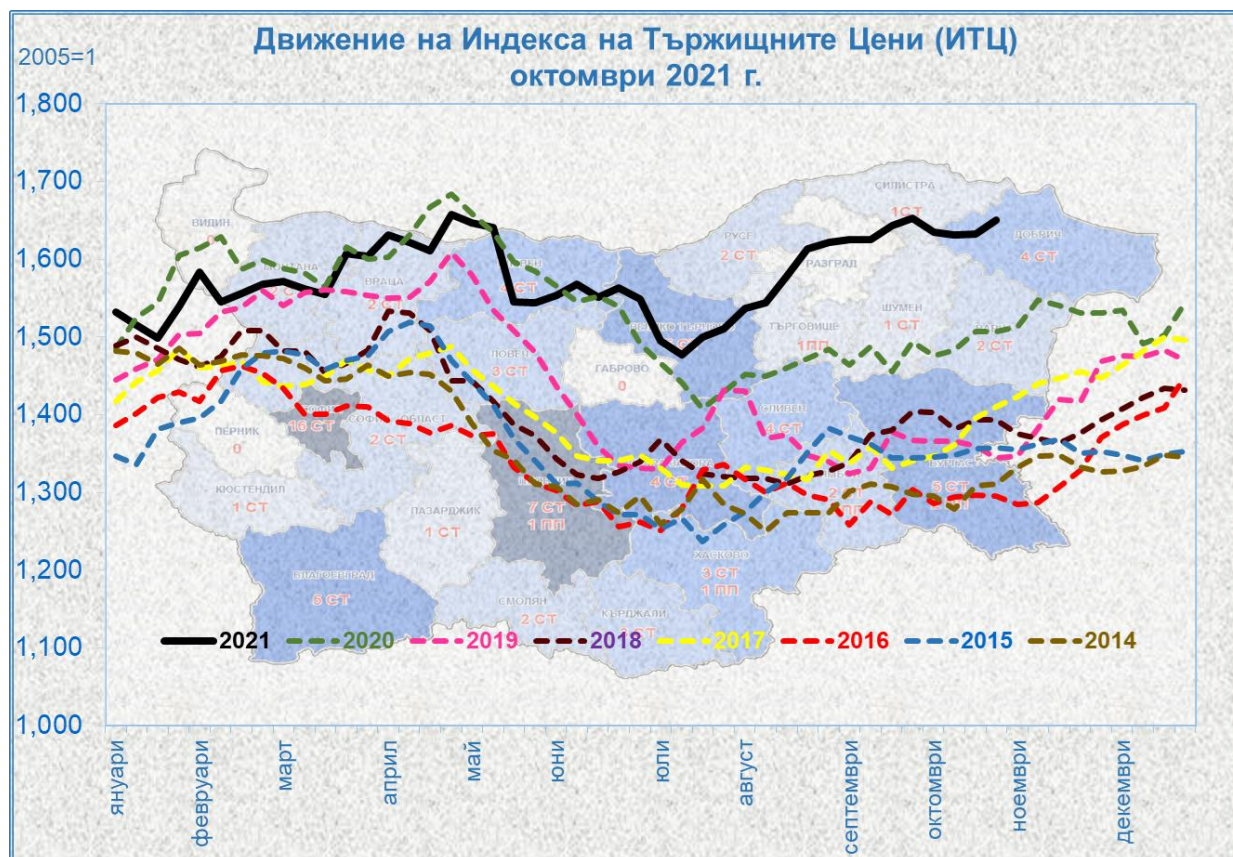
В началото на м. октомври Индексът на Тържищните Цени (ИТЦ) стартира от ниво 1,634 пункта. Още от средата на м. юли се наблюдава зараждането на възходящ тренд на стойностите, който се задържа и засилва през месец септември.

През октомври има известно стабилизиране на индекса, но през последната седмица кривата отново тръгва на горе. Стойността през последната седмица на месеца е 1.651 пункта.

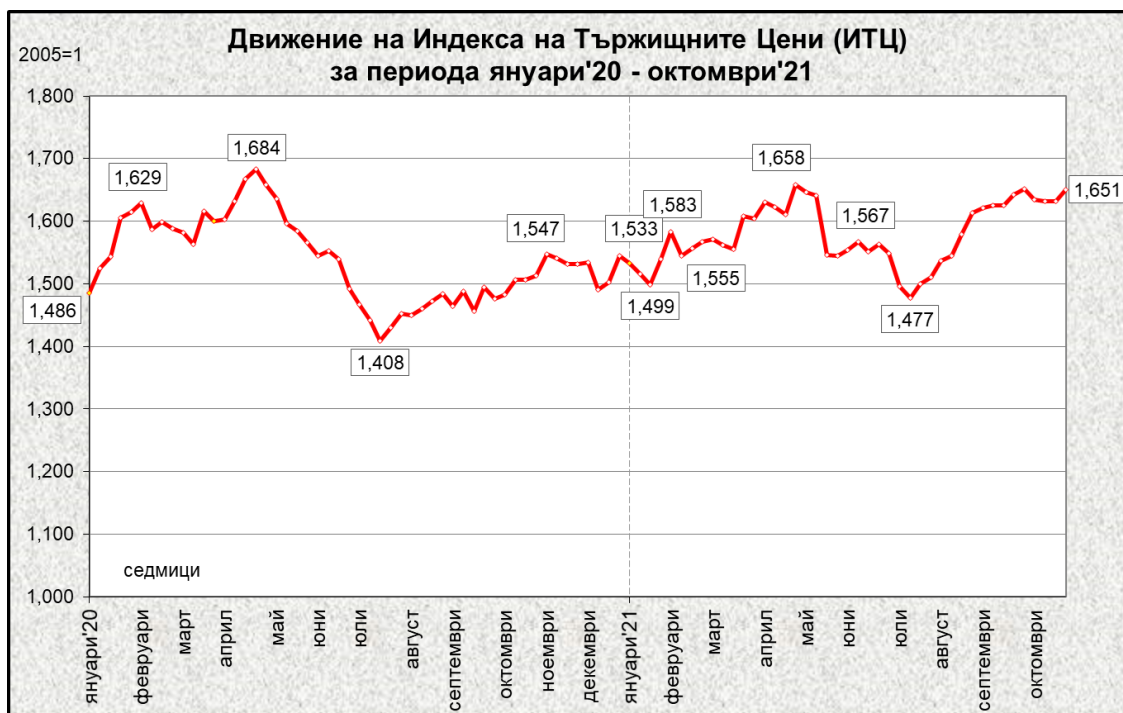
Средно месечната стойност на индекса през октомври тази година е 1,634 пункта и е 9% по-висока спрямо същия месец на миналата година. (фиг.106)

През м. октомври 2021 г. кривата на **Индекса на тържищните цени** запазва тенденциите на движение от предходните години, но нивата, достигнати през последните месеци са изключително високи. (фиг.105)

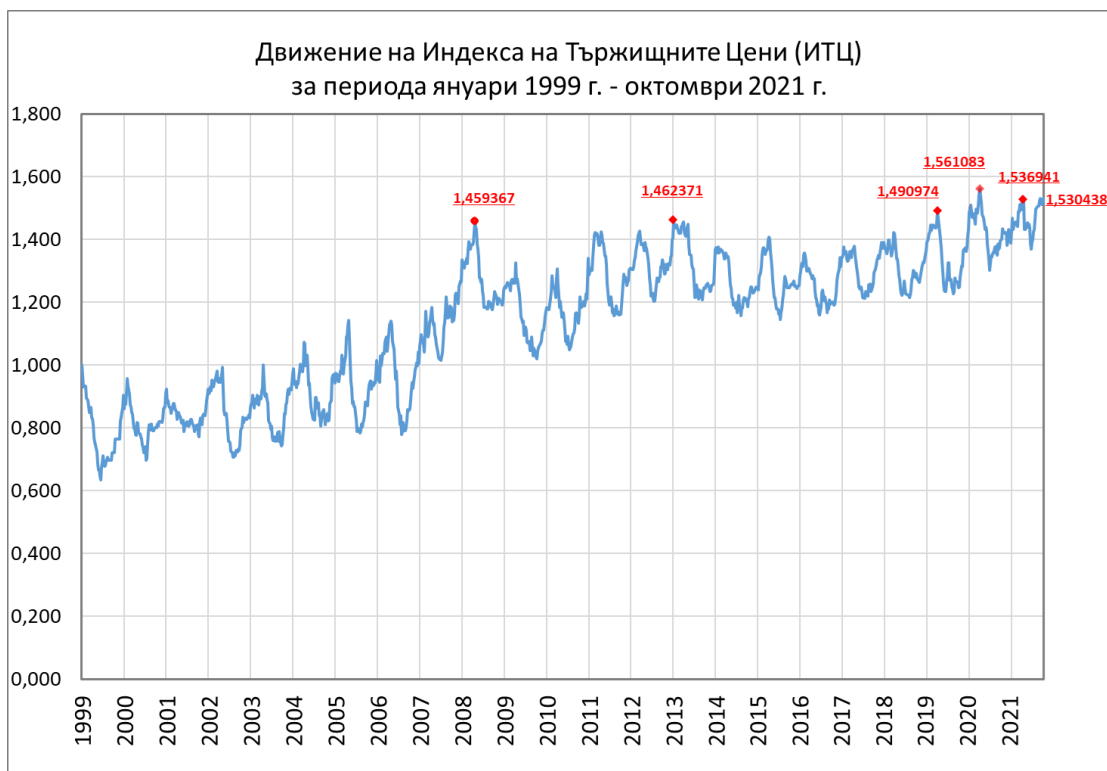
Движението на ИТЦ в периода януари 1999 г. – октомври 2021 г. следва определени тенденции на силен ръст на стойностите през зимата и ниски нива през лятото. Най-високите стойности за този период индексът достига през първата седмица на месец февруари 2020 г. Пикови стойности, но на малко по-ниска нива, са достигнати и през зимата на 2008 и 2013 и 2019 г. (фиг.107)

фигура 105 Индекс на тържищните цени 2014/2021 г.

фигура 106 ИТЦ за периода януари 2020 г. – октомври 2021 г.

фигура 107 ИТЦ за периода януари 1999 г. – октомври 2021 г

С уважение,
ВЛАДИМИР ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСБТ